

**ШУМСКОПРИВРЕДНА ОСНОВА
ЗА ПЕТРОВАЧКО ШУМСКОПРИВРЕДНО ПОДРУЧЈЕ
(важност од 01.01.2023. до 31.12.2032. године)
- САЖЕТАК -**

**ЈПШ „ШУМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“
ШГ „ОШТРЕЉ – ДРИНИЋ“ ДРИНИЋ**

**ШУМСКОПРИВРЕДНА ОСНОВА
ЗА ПЕТРОВАЧКО ШУМСКОПРИВРЕДНО ПОДРУЧЈЕ
(важност од 01.01.2023. до 31.12.2032. године)
- САЖЕТАК -**

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА

Шуме Републике Српске

а . д . СОКОЛАЦ

САДРЖАЈ:

I	УВОДНИ ДИО	
1.	РАЗЛОЗИ ЗА ИЗРАДУ ШУМСКОПРИВРЕДНЕ ОСНОВЕ	1
2.	ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ШУМСКОПРИВРЕДНОГ ПОДРУЧЈА	1
2.1	Географски положај шумскопривредног подручја	1
2.2	Границе шумскопривредног подручја	3
2.3.	Имовинско - правно стање шумскопривредног подручја	4
2.4.	Биолошке, климатске, орографске, геолошке и педолошке карактеристике шумскопривредног подручја	5
2.5.	Општекорисне функције	9
2.6.	Угроженост шума од биљних болести, штеточина, имисије штетних гасова и шумских пожара	10
2.7.	Организација управљања у шумарству	12
2.8.	Број и структура запослених у шумарству	13
2.9.	Економски и саобраћајни услови	13
2.10.	Развијеност осталих индустријских капацитета и пољопривреда	14
3.	ПОСЕБНА ОГРАНИЧЕЊА У ГАЗДОВАЊУ НА ДИЈЕЛОВИМА ШУМСКОПРИВРЕДНОГ ПОДРУЧЈА	14
4.	ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ МЕТОДИКЕ РАДА КОЈА СЕ КОРИСТИ ПРИ ИЗРАДИ ШУМСКОПРИВРЕДНЕ ОСНОВЕ	17
4.1	Класификационе јединице	17
4.2	Обиљежавање граница просторних уређајних јединица	17
4.3	Геодетски радови	18
4.4	Таксациони радови у високим шумама са природном обновом	18
4.5	Таксациони радови у шумским културама	18
4.6	Таксациони радови на површинама подесним за пошумљавање и газдовање	18
4.7	Таксациони радови на површинама неподесним за пошумљавање и газдовање	19
4.8	Израда карата и базе података	19
4.9	Мјерење површина	19

II СТАЊЕ ШУМА У ДОБА УРЕЂИВАЊА

1.	ПРЕГЛЕД ПОВРШИНА	20
1.1.	Површине газдинских класа по привредним јединицама	23
1.2.	Површине шире категорије шуме по привредним јединицама	24
1.3.	Површине газдинских класа по општинама	24
1.4.	Површина шире категорије шума по општинама	25
1.5.	Површина прашумског резервата „Лом“	25
2.	ПРЕГЛЕД ОСТАЛИХ ТАКСАЦИОНИХ ЕЛЕМЕНАТА	26
2.1.	Дрвна залиха, запремински прираст и остали основни таксацион елементи по газдинским класама	26
2.1.1.	Газдинске класе високих шума са природном обновом	26
2.1.2.	Газдинске класе шумских култура	36
2.1.3.	Газдинске класе површина подесних за пошумљавање и газдовање	41
2.1.4.	Газдинске класе површина неподесних за пошумљавање и газдовање	42
2.2.	Дрвна залиха, запремински прираст и остали основни таксациони елементи по ширим категоријама шума	44
2.2.1.	Шира категорија високе шуме са природном обновом	44
2.2.2.	Шира категорија шумских култура	47
2.2.3.	Површине подесне за пошумљавање и газдовање	50
2.2.4.	Површине неподесне за пошумљавање газдовање	50
2.4.	Дрвна залиха, запремински прираст и остали таксациони елементи по привредним јединицама	51
2.5.	Дрвна залиха, запремински прираст и остали основни таксациони елементи по општинама	62
2.6.	Поузданост утврђених таксационих података	63
2.6.1.	Релативне грешке утврђених таксационих елемената у високим шумама са природном обновом за шумскопривредно подручје	63
2.7.	Стање шумских комуникација и степен отворености шумскопривредног подручја	64

III	АНАЛИЗА И ОЦЈЕНА ДОСАДАШЊЕГ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА	
1.	УПОРЕДНО СТАЊЕ ШУМА ПРЕТХОДНЕ И НОВЕ ШУМСКОПРИВРЕДНЕ ОСНОВЕ	68
2.	АНАЛИЗА И ОЦЈЕНА ИЗВРШЕЊА ПЛАНОВА ГАЗДОВАЊА ИЗ ПРЕДХОДНЕ ШУМСКОПРИВРЕДНЕ ОСНОВЕ	68
2.1.	Анализа и оцјена извршења плана количине и динамике сјеча	68
2.1.1.	Преглед извршења плана количине и динамике сјеча по газдинским класама	69
2.1.2.	Преглед извршења плана количине и динамике сјеча по привредним јединицама	70
2.1.3.	Преглед извршења плана количине и динамике сјеча по годинама сјеча	71
2.1.4.	Анализа извршења плана количине и динамике сјеча (етата) с обзиром на примијењени систем газдовања	73
2.2.	Анализа и оцјена извршења плана шумскоузгојних радова	73
2.3.	Анализа и оцјена извршења плана заштите шума	74
2.4.	Анализа и оцјена извршења плана искоришћавања шума	75
2.5.	Анализа и оцјена извршења плана инвестиционих улагања	76
3.	КРИТИЧКА ОЦЈЕНА ГАЗДОВАЊА ШУМАМА У ПРОТЕКЛОМ УРЕЂАЈНОМ ПЕРИОДУ	77
IV	ПЛАНОВИ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА ЗА НАРЕДНИ УРЕЂАЈНИ ПЕРИОД	
1.	ЦИЉЕВИ ГАЗДОВАЊА ПО ГАЗДИНСКИМ КЛАСАМА	80
1.1.	Циљеви газдовања за високе шуме са природном обновом	80
1.2.	Циљеви газдовања за шумске културе	81
1.3.	Циљеви газдовања за површине подесне за пошумљавање и газдовање	82
1.4.	Циљеви газдовања за површине неподесне за пошумљавање и газдовање	82
2.	ПЛАН КОЛИЧИНЕ И ДИНАМИКЕ СЈЕЧА	83
2.1.	План количине и динамике сјеча по газдинским класама	83
2.1.1.	План количине и динамике сјеча у високим шумама са природном обновом	83
2.1.2.	План сјеча у шумским културама	84
2.2.	План сјеча по ширим категоријама шума	85
2.3.	План сјеча по дебљинским и квалитетним класама за високе	

шуме са природном обновом	86
2.4. План сјеча по дебљинским и квалитетним класама за шумске културе	87
2.5. План сјеча по привредним јединицама	88
2.6. План сјече по општинама	90
2.7. Анализа плана сјеча у високим шумама са природном обновом	91
3. ПЛАН ИСКОРИШЋАВАЊА ШУМА	80
3.1. План искоришћавања шума за шумске дрвне сорimente	80
3.1.1. План искоришћавања шума за шумске дрвне сорimente за високе шуме са природном обновом	80
3.1.2. План искоришћавања шума за шумске дрвне сорimente за шумске културе	81
3.1.4. План искоришћавања шума за шумске дрвне сорimente за шумскопривредно подручје	82
3.1.5. План искоришћавања шума за шумске дрвне сорimente за привредну јединицу „БОБИЈА-РИБНИК“	82
3.1.6. План искоришћавања шума за шумске дрвне сорimente за привредну јединицу „КЛЕКОВАЧА - ДРИНИЋ“	83
3.1.7. План искоришћавања шума за шумске дрвне сорimente за општину	84
3.2. Приказ главних карактеристика технологије искоришћавања	84
3.3. План искоришћавања шума за остале шумске производе (недрвне производе)	85
4. ПЛАН ШУМСКОУЗГОЈНИХ РАДОВА ЗА ШПП	88
4.1. Врсте шумскоузгојних радова	88
4.3. План шумскоузгојних радова	90
4.3.1. План шумскоузгојних радова за шумскопривредно подручје	90
4.3.2. План шумскоузгојних радова по газдинским класама	91
4.3.3. План шумскоузгојних радова по привредним јединицама	93
4.3.4. План шумскоузгојних радова на нивоу општине	94
4.4. Извођење шумскоузгојних радова	94
4.5. План потребних средстава рада за шумскоузгојне радове	94
5. ПЛАН ЗАШТИТЕ И ЧУВАЊА ШУМА	95
5.1. Врсте шумских штета и мјере заштите	95

6.	ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА	95
6.1.	План изградње нових и реконструкцију постојећих шумских камионских путева	96
6.2.	План изградње осталих објеката и осталих инвестиција потребних за реализацију планова шумскопривредне основе	97
6.3.	План набавке механизације и друге опреме инвестиционог карактера	97
6.4.	План осталих инвестиционих улагања	97
V	ПРОГРАМ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА ПОСЕБНЕ НАМЈЕНЕ	
1.	ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОДРУЧЈА	98
1.1.	Географски положај подручја	98
1.2.	Границе подручја шума посебне намјене ТЦ „КЛЕКОВАЧА“	98
2.	ПОСЕБНА ОГРАНИЧЕЊА У ГАЗДОВАЊУ	99
3.	ПРОСТОРНА ОРГАНИЗАЦИЈА И ЗОНЕ ЗАШТИТЕ	101
VI	СТАЊЕ ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА У ДОБА УРЕЂИВАЊА	
1.	СТАЊЕ ШУМА У ДОБА УРЕЂИВАЊА	103
1.2.	Преглед површина	103
1.2.	Таксациони елементи по уређајним и просторним јединицама	109
1.3.	Поузданост утврђених таксационих елемената	109
1.4.	Стање шумских комуникација и степен отворености подручја шума посебне намјене туристичког центра „КЛЕКОВАЧА“	110
VII	ПЛАНОВИ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА ЗА НАРЕДНИ УРЕЂАЈНИ ПЕРИОД	
1.	ПЛАНОВИ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА ЗА НАРЕДНИ УРЕЂАЈНИ ПЕРИОД	111
1.2.	План количине сјеча	116
1.2.1.	План сјеча за десетогодишњи уређајни период	117
1.2.2.	Одредбе о реализацији плана сјеча	123
1.3.	План искоришћавања шума	123
1.3.1.	План искоришћавања шумских дрвних сортимената	124

1.3.2.	Структура дрвних сортимената планираног обима сјеча за категорије шума	124
1.3.3.	Приказ основне технологије и средстава рада	127
1.4.	План шумскоузгојних радова	131
1.5.	План заштите шума	132
1.5.1.	Врсте шумских штета и мјере заштите	132
1.5.2.	Заштита површина на којим ће се извршити чиста сјеча и изводити планирани грађевински радови	133
1.6.	Мјере за одржавање и побољшавање биодиверзитета и осталих еколошких и социјалних функција шума	134
1.7.	План инвестиција	135
1.7.1.	План изградње нових и реконструкције постојећих шумских камионских путева	135
1.7.2.	План инвестиционих улагања	135
1.8.	Реализација програма газдовања шумама посебне намјене ТЦ „КЛЕКОВАЧА“	136
VIII	ПРИЛОГ ПРОГРАМА ГАЗДОВАЊА ШУМАМА ПОСЕБНЕ НАМЈЕНЕ	137

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА

Шуме Републике Српске

а. д. СОКОЛАЦ

I УВОДНИ ДИО

Шумскопривредна основа је план за дугорочно газдовање шумама у коме се утврђују основе газдовања и обезбеђују општи интереси друштва у складу са усвојеном политиком развоја шумарства. Шумскопривредна основа се израђује за период од десет година, с тим да се прије истека наведеног периода мора извршити израда и усвајање нове шумскопривредне основе. Чланом 2. Правилника о елементима и садржају шумскопривредних основа, ("Службени гласник Републике Српске", бр.52/09 и 43/11) прописано је да шумскопривредна основа садржи:

- I уводни дио
- II стање шума у доба уређивања
- III анализу и оцјену досадашњег газдовања шумама
- IV планове газдовања шумама за наредни уређајни период и
- V економско-финансијску анализу.

1. РАЗЛОЗИ ЗА ИЗРАДУ ШУМСКОПРИВРЕДНЕ ОСНОВЕ

Производња што веће количине квалитетног дрвета је основни циљ којем се тежи у газдовању шумама. Према члану 17. став 1. Закона о шумама („Службени гласник Републике Српске“, број 75/08, 60/13 и 70/20), прописује се да се шумама и шумским земљиштем газдује на основу шумскопривредне основе и пројеката за извођење.

Шумскопривредном основом одређују се основне смјернице и циљеви газдовања шумама, мјере за унапређивање стања шума, очување и јачање општекорисних функција шума и заштита шума. Она садржи приказ стања шума, као и врсту и обим радова у току уређајног периода од 10 година. Предходна шумскопривредна основа, за ШПП „Петровачко“ имала је рок важења од 01.01.2013 до 31.12.2022 године (анекс основе 2018-2022).

Нова шумскопривредна основа за ШПП „Петровачко“ има рок важења од 01.01.2023 до 31.12.2032 године.

2. ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ШУМСКОПРИВРЕДНОГ ПОДРУЧЈА

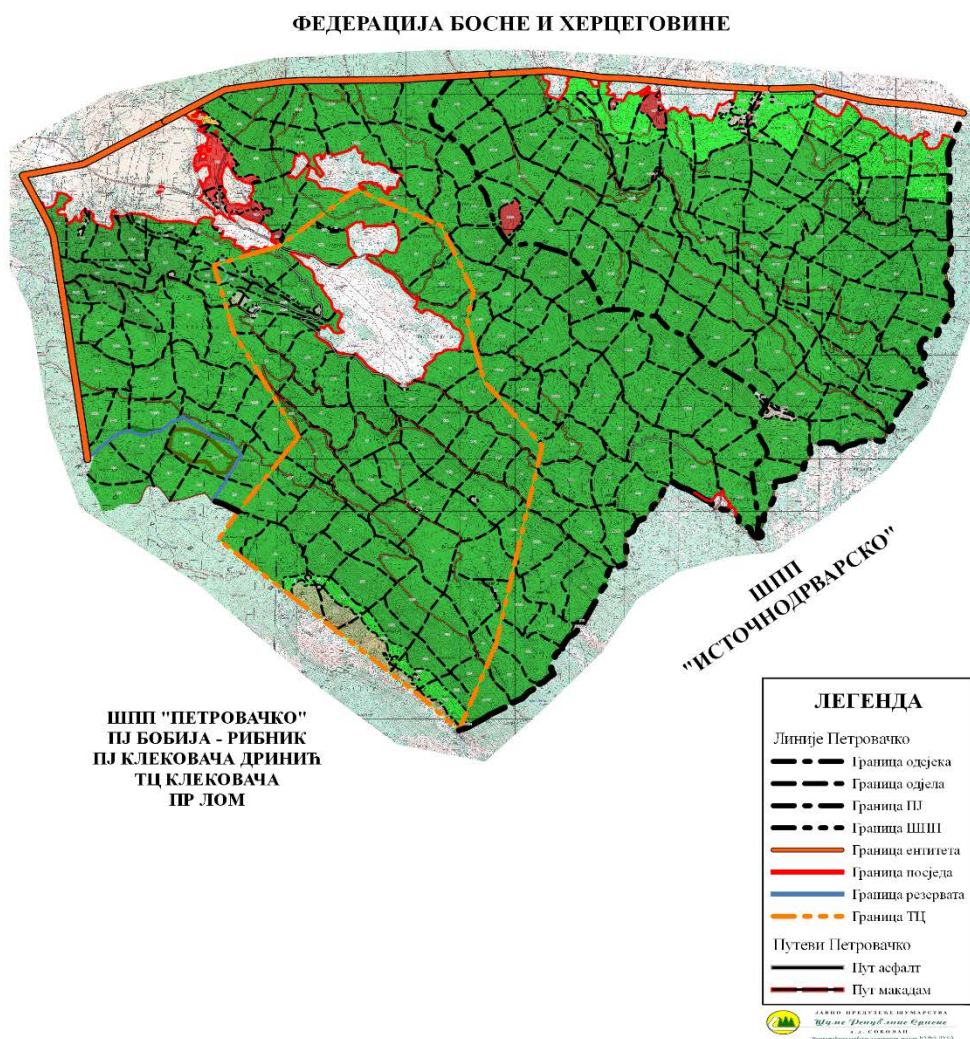
2.1 Географски положај шумскопривредног подручја

Одлуком Владе Републике Српске о измјенама Одлуке о формирању шумскопривредних подручја у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 107/12) формирано је „Петровачко“ ШПП, чији је корисник Шумско газдинство „Оштрељ-Дринић“ са сједиштем у Дринићу. ШПП „Петровачко“ налази се у западном дијелу Републике Српске, са координатама 44°30'26"N и 16°27'58"E и обухвата биљно-географску област унутрашњих Динарида. Простире се од Грмеча на сјеверу и Оштреља на западу до Лом планине на југозападу. Према југоистоку и истоку подручје се наслања на планине Срнетицу и Шишу Палеж. Јужну границу подручја чине високопланински гребени и висоравни Клековаче који уједно представљају границу медитеранских утицаја.

Подручје на коме газдује ШГ „Оштрељ-Дринић“ се простире на територији општине Петровац. Дринић, као сједиште општине Петровац се налази у питомој живописној заравни окружен падинама Клековаче, Оштреља и Срнетице, поред магистралног пута Сарајево - Јајце - Бихаћ. Општина Петровац се простире на површини од 145 km², и заузима 17% територије површине бивше општине Босански Петровац. Општина је настала по потписивању Дејтонског споразума.

Непосредно испред Босанског Петровца из правца Кључа, одвојком лијево, стиже се у ово мјесто које посједује низ обиљежја планинске варошице. Подручје општине Петровац чине насељена мјеста: Бравски Ваганац, Буковача, Бунара, Дринић, Кленовац и Подсрнетица.

ПРЕГЛЕДНА КАРТА ШПГ "ПЕТРОВАЧКО"

2.2 Границе шумскопривредног подручја

Границе „Петровачког“ шумскопривредног подручја утврђене су Одлуком Владе Републике Српске о измјенама Одлуке о формирању шумскопривредних подручја у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 107/12). Наведена Одлука садржи и детаљан опис граница новоформираних шумскопривредних подручја у Републици Српској и гласи:

Гранична Дејтонска линија која раздваја ШПП „Петровачко“ од Федерације почиње са коте 858-Стражбеница и креће се у правцу истока према мјесту Авала, пресеца асвалтни пут Буковача-Дринић. Граница продужава у правцу сјеверо-истока гдје пролази сјеверно од тригометра 745,4 Главица. Одатле продужава даље у правцу сјеверо-исток изнад мјеста Савуљевићи и наставља истим правцем и долази на око 200 m јужно од тригометра 823 Руденовац и наставља истим правцем до шумског камионског пута.

Даље у дужини од око 300 m иде путем а онда нагло скреће у правцу југоистока у дужини од око 750 m и излази на крај шумског камионског пута (бивша жељезничка пруга).

Граница продужава даље у правцу сјеверо-исток благо обара према истоку и излази на коту 1329 звана Цремушарица. Са коте 1329 продужава даље у правцу југоистока и иде на коту 1291, одакле мјења правац у сјевероисточни и након око 650 m долази на пут ЗМ4.

Даље иде тим путем око 350 m у правцу југоистока, па мјења правац у сјевероисток и на око 1000 m долази у Ступаре. Одатле иде на коту 880 звану Оклинак и наставља у правцу истока преко Бунаре, излази на Црнића Брдо коту 809. Од коте 809 продужава источно према извору Крушковац гдје пролази јужно од њега на удаљености од око 200 метара и продужава даље у правцу југо-исток у дужини од око 2150 метара. Одавде граница иде на југо-запад у дужини од око 500 метара, а онда на југ у дужини око 1750 метара до извора Калуђер. Одатле иде јужно Калуђерским путем преко коте 712, иде на коту 718 пресеца пут ЗМ4, скреће југозападно према Врањевцу. Граница продужава југозападно на коту 1049, па скреће западно на шумски камионски пут и наставља путем до Срнетице. Од Срнетице наставља шумским камионским путем преко Жутог усјека на коту 1429 Црни врх. Граница даље иде југозападно на коту 1378 и истим правцем наставља на коту 1761 М.Клековача. Од М.Клековаче иде у правцу сјеверо-запада на коту 1962 В.Клековача. Од В.Клековаче граница иде у правцу сјеверозапада на коту 1645 и наставља истим правцем на коту 1463 и даље на коту 1471. Од коте 1471 наставља сјеверозападно у дужини од око 700 m, а затим мјења правац и иде југозападно око 500 m, па мјења правац у сјеверозапад око 400 m и наставља југозападно у дужини око 400 m и излази на Дејтонску границу. Дејтонска граница наставља стазом западно у дужини око 750 m и онда мјења правац у сјеверозападни Лом планином према коти 1522. Од коте 1522 граница иде сјеверно на коту 1501, а затим сјеверозападно на коту 1424. Од коте 1424 на око 500 m у правцу сјевера излази на Косице, гдје мјења правац у сјевероисточни у дужини од око 350 m, а затим у правцу сјевера излази на камионски пут у мјесту Бризгаћ. Одатле граница иде 300 m путем у правцу сјеверозапада, затим силази са пута и у правцу сјеверозапада у дужини од око 1500 m преко Боровњаша долази до камионског пута, пресеца га и наставља сјевероисточно око 600 m, па мјења правац у сјеверозападни и преко Виојле долази на коту 858 Стражбеница, одакле је и почео опис границе „Петровачког“ шумскопривредног подручја.

Како смо горе навели дана 01.07.2013. године у Бања Луци потписан је Уговор о додјели концесије за кориштење земљишта ради изградње и кориштења Туристичког центра „Клековача“, између концедента Министарства трговине и туризма РС, и концесионара д.о.о. „GB ИММО“, Веселина Маслеше 11, Бања Лука, којим је чланом 6. став 3. концесионар преузео обавезу да у складу са ЗОШ и Правилником о начину проглашавања, обиљежавања, финансирања и начину газдовања шумама посебне намјене („Службени гласник Републике Српске“, број 57/09), прогласи предметне површине шуме као шуме посебне намјене, ове површине се налазе у склопу ШПП „Петровачког“.

Већи дио површине шума и шумског земљишта које обухвата Подручје шума посебне намјене Туристичког центра „Клековача“ саставни су дио Шумскопривредног подручја „Петровачко“, Привредна јединица „Клековача-Дринић“ а други, мањи дио припада Шумскопривредном подручју „Дрварско“, Привредна јединица „Клековача-Дрвар“. Подручје шума посебне намјене Туристичког центра „Клековача“ обухвата дио подручја општине Петровац.

2.3. Имовинско - правно стање шумскопривредног подручја

Имовинско-правни односи регулисани су Законом о шумама Републике Српске. Додатно ову проблематику третирају и други закони и подзаконска акта, као што је Закон о стварним правима ("Службени гласник Републике Српске", број 124/08,3/09,58/09,95/11,60/15 и 18/16).

Законом о стварним правима утврђује се стицање, кориштење, располагање, заштита и престанак права својине и друго. Одредбе овог закона које се односе на право својине, примјењују се на сва друга стварна права осим ако посебним законом није другачије прописано или то произилази из њихове правне природе.

Законом о шумама, чланом 97. прописано је да се забрањује продаја и други начин отуђивања шума и шумског земљишта у својини Републике".

"Министарство може дио шуме и шумског земљишта у својини Републике у којој не може да се организује рационално газдовање (мања изолована шума, енклава или полуенклава) замјенити са власницима чије се шуме налазе изоловане, односно као енклаве или полуенклаве у комплексу шума у својини Републике, уз сагласност Владе".

"Министарство ће подзаконским актом прописати ближе услове за замјену шума и шумског земљишта".

Законом о шумама, чланом 98. прописано је да се шуме у својини Републике Српске не могу давати у закуп изузев у неким случајевима који су утврђени овим законом.

Шумско земљиште у својини Републике дато у закуп не може се користити за изградњу трајних објеката, осим у посебним случајевима од општег интереса, а на основу одлуке Владе Републике Српске.

Услове и начин давања шумског земљишта у закуп прописује Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Шумско газдинство "Оштрељ-Дринић" Дринић нема спорних територијалних разграничења са сусједним ШПП, а ако би се евентуално појавили, треба у наредних десет година да уважавајући наведено чињенично имовинско-правно стање на шумскопривредном подручју приступи рјешавању наведене проблематике у складу са законском регулативом.

Шумско газдинство "Оштрељ-Дринић" Дринић нема узурпираних површина.

2.4. Биолошке, климатске, орографске, геолошке и педолошке карактеристике шумскопривредног подручја

• Биолошке карактеристике

Према Еколошко-вегетацијској рејонизацији БиХ (Стефановић, ет ал. 1983) подручје припада Еуросибирско-сјеверноамеричкој регији, као секундарне заједнице у оквиру регионалне заједнице мјешовитих шума букве и јеле са смрчом. Оне припадају области унутрашњих Динарида, западно-босанском, кречњачко-доломитном подручју и смјештене су у два рејона, Кључко-петровачки и Гламочко-купрешки рејон. Западно-босанско кречњачко доломитно подручје заузима велике географске просторе кречњачко-доломитних површина и планинских масива који припадају планинском и субалпском појасу са претежним висинским зонирањем од 600 до 1900 m. Подручје је изграђено од неколико кречњачко-доломитних масива и висоравни. Доломити су углавном чврсти (једри) и у виду доломитне пржине (сахароидни, кристаласти).

Доломитни супстрати на овом подручју представљају станишта углавном борових шума као трајних стадија вегетације (Стефановић, ет ал. 1983, Ритер-Студничка, 1956, 1957, 1959, 1962, Буцало, В. 1995 и др.), али на доломитима се налазе и мјешовите шуме јеле и смрче у различитим фазама сукцесије према климарегионалној заједници мјешовитих шума букве и јеле са или без смрче, што је условљено биоэколошким особинама врста дрвећа и микростанишним приликама.

Нижи положаји на доломитној подлози заузети су шумом букве и јавора глухаћа (*Aceri obtusati-Fagetum*), која је секундарног поријекла, гради изражен појас у сјеверо-западном дијелу подручја. Близина насеља је учинила да су ове шуме у прошлости биле под израженим утицајем човјека. На основу флористичких и еколошких показатеља може се судити о мезофилном карактеру ових шума.

Шуме јеле и смрче на базичним супстратима граде засебну еколошко-флористичку серију заједница. Ове шуме имају више заједничких особина него заједнице које се развијају на земљиштима сиромашним базама. То је последица утицаја нераспаднуте шумске простирке четинара, односно примарне улоге самог супстрата на трансформацију органске материје (Стефановић, 1977).

Ове шуме представљају терминалну фазу у процесу сукцесије зајаднице *Piceo-Pinetum illyricum*, Stef., према коначним заједницама *Abieti-Fagetum illyricum* односно *Piceo-Abieti-Fagetum dinaricum*. Заједница је карактеристична за мезозојске кречњаке на многим Динарским планинама на топлијим експозицијама. У области унутрашњих Динарида, која припада илирској флорној провинцији, унутар регионалне заједнице шума букве и јеле са смрчом налазе се заједнице јеле и смрче (*Abieti-Piceetum illyricum*), као секундарне биљне заједнице (Буцало, 2002). Појава јасике, брезе и бијелог бора указује да је заједница секундарног карактера, а значајна заступљеност елемената букових шума указује на њену тенденцију развоја ка шуми букве и јеле са или без смрче (Стефановић, 1977).

- **Климатске карактеристике**

Подручје се налази у западном дијелу Републике Српске, које се карактерише хетерогеним климатским приликама. На овом подручју смјењују се и мијешају разни климатски утицаји, па је тешко утврдити границе између појединих типова климе (Милисављевић, 1973). Од ријеке Саве на сјеверу, па према унутрашњим Динаридима на југу, ниже се западна варијанта панонске климе, умјерено континентална клима и долинско-котлинска клима, ка планинској клими као варијанти континенталне климе, која доминира на планинама западног дијела Републике Српске. За одређивање карактеристика климе подручја коришћени су подаци о просјечним мјесечним и годишњим температурама ваздуха, падавинама и релативној влажности ваздуха. Подаци се односе на метеоролошку станицу Дринић (табела 1).

Табела 1: Основни подаци о метеоролошким станицама

СТАНИЦА	СГШ	ИГД	н.в. (m)	Период (год.)
Дринић	44° 31'	16° 28'	730	2006-2019

Температура ваздуха

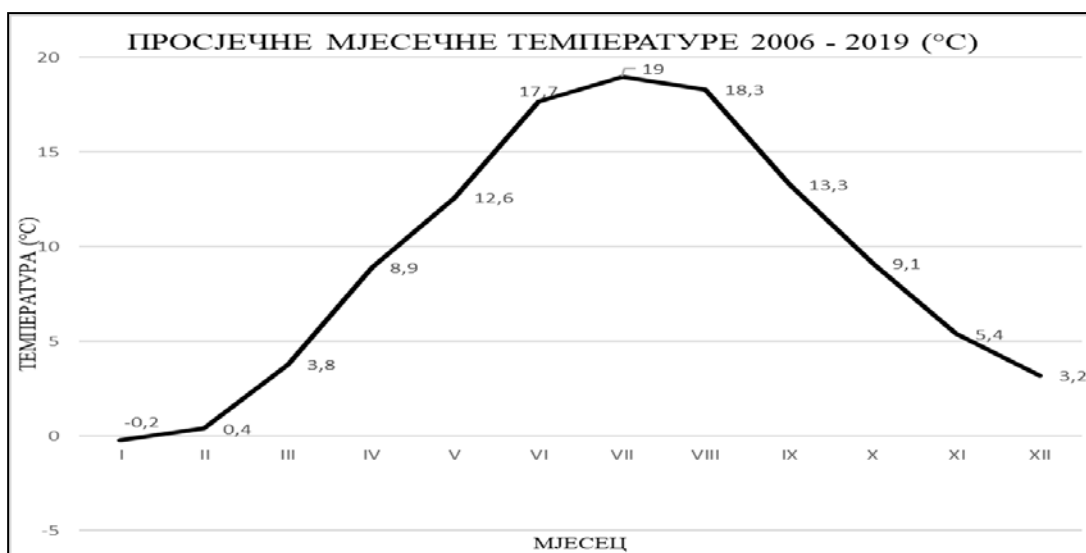
Просјечна годишња температура ваздуха на подручју је 9,1°C, док се вегетациони период карактерише просјечном температуром ваздуха од 14,2°C. Високе температуре ваздуха се јављају у току љетње сезоне када просјечна температура ваздуха износи око 18,3 °C.

Просјечна максимална температура ваздуха је у јулу и износи 19,0°C, док је просјечна мјесечна минимална температура ваздуха обично у мјесецу јануару и износи -0,2°C.

Табела 2: Средње мјесечне температуре ваздуха (°C) за период 2006-2019

МЈЕСТО	ГОД.	ВП.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Дринић	9,1	14,2	-0,2	0,4	3,8	8,9	12,6	17,7	19,0	18,3	13,3	9,1	5,4	3,2

*ВП – вегетациони период

Графикон 1: Просјечне мјесечне температуре ваздуха (° C) за период 2006-2019

Падавине

Просјечна годишња сума падавина за истраживано подручје је 1387 mm. Укупна количина падавина у вегетационом периоду износи 621 mm. Од укупне количине падавина, на подручју Дринића, у току вегетационог периода падне 45%.

Највеће мјесечне количине падавина су у мјесецу децембру и износе 152 mm, а најмања је мјесецу јулу (70 mm). У току љета такође су обилне падавине, али нешто мање од 100 mm мјесечно, што уз повећање просјечних температура ваздуха утиче на повећање евапотранспирације нарочито у јулу мјесецу. То узрокује повећање релативне влажности ваздуха и погодује настанку климе хумидног карактера.

Сњежне падавине су у току године присутне од октобра до маја мјесеца. Сњијег у заједничком дјеловању са другим климатским чиниоцима, нарочито температуром, може на шумску вегетацију дјеловати позитивно и негативно (Бунушевац, 1951).

Података о броју дана са сњежним падавинама у току године нема. Међутим сњежне падавине могу за шумску вегетацију бити опасне нарочито у току мјесеца априла, када су просјечне температуре веће од 0°C, што у комплексном дјеловању може довести до стварања тешког и влажног сњијега. Такав сњијег може узроковати негативне појаве за шумско дрвеће које се испољавају у виду китина, сњеголома и сњегоизвала.

Табела 3: Средње мјесечне количине падавина (mm) за период 2006-2019

Мјесто	Год.	В.П.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Дринић	1337	124	127	118	113	136	99	70	77	126	107	139	152	143

Графикон 2: Просјечне мјесечне количине падавина (mm) за период 2006-2019

- **Орографске карактеристике**

Планина Клековача припада Кључко-петровачком рејону одликују се брдско-планинским карактеристикама, а ово подручје је у мањој мјери прошарано крашким депресијама, те са јаче или слабије израженим ријечним долинама. Само у депресијама у унутрашњости планина подручје се одликује долинско-брдском орографијом терена. Подручје је у орографском погледу типичан антиклинално-синклинални систем који припада планинском и субалпијском појасу. Висински распон износи од 720 m.n.v. до врха Мале Клековаче 1761 m.n.v.

- **Геолошке карактеристике**

Простор Клековаче је грађен првенствено од једрих кречњака, доњојурске, средњо-горње јурске, доње кредне и горње кредне старости. У јурским седиментима (потез: Потоци- Ждралица-Козила-Дринић) заступљени су хигроскопни доломити који у овим наслагама преовладавају. Доломити горње и средњо-горње тријаске старости су заступљени на подручју Потока и Козилског шљемена. Ови бијели и свијетлосиви доломити су чврсти, врло ријетко су грусификовани и са јако малом количином глинови-тог нерастворног остатка.

Осим наведених, значајно су заступљени и лапоровити доломити (Козила, Кеџманска коса, Потоци). Јужно од насеља Дринић, на падинама Сљемена се налази мања површина лапоровитог шкриљца и пјешчара испод литица главног гребена Клековаче, на локалитету Краљеве ливаде, у мањем цирку се накупио моренски нанос, остатак из времена глацијације. Мање површине моренског карактера могу се наћи западно и сјеверозападно од врха В. Клековаче.

- **Педолошке карактеристике**

. Најраспрострањенија је комбинација кречњачке црнице, калкокамбисола и лувисола, заступљена на вртачастим дијеловима и на блажим рељефским облицима.

Велико пространство заузима и мозаик калкомеланосола и калкокамбисола; обично су то стрмије и стјеновитије падине и гребени.

У субалпинском појасу преовладава мозаик литосола и калкомеланосола. На главном гребену Клековаче, од врха Мале Клековаче до Велике Клековаче јављају се литице. Испод литица се налазе, углавном умирени сипари са литосолима и калкомеланосолима. На њима преовладава земљишна комбинација рендзина-плитки калкокамбисол са већим учешћем рендзине. На стрмијим падинама и гребенима су развијене рендзине, као једночлана картографска јединица.

На лапоровитим доломитима је присутна земљишна комбинација рендзине и еутричног камбисола, а у условима већег влажења, уз поток топосеквенца смонице и еуглеја.

У састојинама ШПП-а јављају се следећи типови земљишта: калкомеланосол, калкокамбисол, лувисол и рендзине.

2.5. Општекорисне функције

Функције шума су:

а) привредна (економска) функција која подразумијева производњу дрвета и других шумских производа, укључујући и ловну дивљач ради остваривања прихода

б) општекорисне функције шума у које спадају: еколошке функције шума, које подразумијевају очување биодиверзитета и заштиту земљишта, вода и климе, укључујући и позитивну улогу у везивању угљеника из атмосфере, односно производњи кисеоника

в) социјалне функције шума које подразумијевају рекреацију, туризам, естетску улогу шума, повољан утицај на здравље људи, образовање, истраживање, одбрану земље и заштиту грађевина и инфраструктуре.

(2) Према утврђеним функцијама и мјерама газдовања, шуме могу бити:

а) привредне шуме, које поред очувања општекорисних функција шума првенствено служе обезбјеђивању шумских производа и услуга

б) заштитне шуме, које првенствено служе заштити земљишта и вода, насеља, инфраструктурних и других објеката и остале имовине и

в) шуме посебних намјена којима се обезбјеђује:

- заштита биолошке разноврсности и осталих природних вриједности шума
- заштита генофонда, производња шумског сјемена и садног материјала
- образовна, научноистраживачка, културно-историјска и естетска функција
- здравствено-рекреативна и туристичка функција.“

Општекорисне функције шума као што су обогаћивање ваздуха кисеоником и пречишћавање ваздуха од штетних гасова, честица, те смањење негативних утицаја радиоактивних материја, посебно цезија, затим регулисање климатских појава и водног режима, заштита земљишта од бујица и ерозије, тек свеукупно испуњавају животни простор човјека, свим условима за задовољење његових животних потреба. Улагањем у развој и унапређивање производних функција шума истовремено постижемо и унапређивање других бројних функција шума, којима оне доприносе стварању стабилне и здраве животне средине.

2.6. Угроженост шума од биљних болести, штеточина, имисије штетних гасова и шумских пожара

Процеси деградације и нарушавања животне средине одвијају се стално и у континуитету, интензитет им зависи од неповољних природних процеса и појава (елементарне непогоде, каламитети и др.), људских активности и техничко-технолошког развоја. Проблематика заштите шумских екосистема, јесте актуелна и глобална тема у свим земљама свијета, па и у Босни и Херцеговини, односно у Републици Српској.

Узроци угрожености шумских екосистема су многобројни и разноврсни, а своде се на двије основне групе: биотске и абиотске чиниоце.

Биотички чиниоци, представљају, велику групу фактора који значајно угрожавају шумске екосистеме.

Међу најзначајнијим биотским факторима, свакако издвајамо: фитопатогене (гљиве, паразитне цвјетнице и сл.), ентомолошке (инсекти), штете од животиња и дивљачи и антропогене. Биотички чиниоци, слично као и абиотички, свој негативан утицај испољавају кроз директна механичка оштећења стабла или кроз краткотрајне или дуго-трајне процесе којим се физиолошки слаби и изнурује биљка, што има као крајни резултат њено угинуће.

Абиотичке чиниоце чини читав низ поремећаја изазваних природним процесима и појавама (елементарне непогоде), као и техничко-технолошки развој друштва. Најзначајнији чиниоци су:

- посљедице јаких вјетрова (вјетроломи и вјетроизвале)
- посљедице великих сњежних падавина (сњеголоми и сњегоизвале)
- посљедице пожара
- посљедице аерозагађења (киселе кише), загађење земљишта и др.

Биотички чиниоци, представљају, велику групу фактора који значајно угрожавају шумске екосистеме. Међу најзначајнијим биотичким факторима су фитопатогени (гљиве, паразитне цвјетнице и сл.), ентомолошки (инсекти), штете од животиња и дивљачи и антропогени. Биотички чиниоци, слично као и абиотички, свој негативан утицај испољавају кроз директна механичка оштећења стабла или кроз краткотрајне или дуго-трајне процесе којим се физиолошки слаби биљка, што има као крајни резултат њено угинуће. Инсекти, биљне болести и штеточине стално су присутни и поред корисних функција у шуми као заједници, када се пренамноже, могу нанијети огромне штете.

Најчешћи и „најактивнији“ инсекти на подручју су поткорњаци смрче (*Ips tyrographus*, *Pityogenes chalcographus*). На ШПП-у постављен је велики број клопки у обе П.Ј.

У протеклом уређајном периоду ухваћено је око три милиона јединки поткорњака.

Штете од дивљачи на овом подручју нису значајније изражене, али у циљу превентивног дјеловања, потребно је у зимском периоду обезбиједити довољно хране за прихрањивање дивљачи, у сарадњи са ловачком организацијом на овом подручју.

Антропоген утицај на шуму и шумско земљиште огледа се кроз:

- Отуђења шумског земљишта и шума, гдје локално становништво незаконито дјелује причињавајући еколошке и материјалне штете. Главни узрок оваквим појавама је и поред ажурности стручних служби у газдинству, нефункционалност инспекцијских и правосудних институција. У протеклом уређајном периоду поднешено је 60 пријава за бесправну сјечу, при чему је направљена материјална штета од 978,73 m³ или финансијска у износу од 151.125 KM.

Настанак дивљих депонија смећа на шумским површинама, које су последица немарности становништва, угоститељских објеката и дрвопрерађивачких капацитета.

- Појава шумских пожара, који су углавном последица људске непажње или намјере. Чињеница је да се већина пожара најчешће дешава приликом чишћења приватних имања, па је веома важан појачан надзор одговарајућих служби у том периоду. Један од главних узрока је и еколошка недукованост грађанства о опасностима и катастрофама које доносе шумски пожари. У периоду 2013-2022 године евидентирано је 17 пожара, на површини од 36,81 ha, али се радило о приземним, ливадским пожарима при чему није било штете а трошак гашења је био 1.949 KM.

У циљу спречавања бесправних сјеча од стране становништва, потребно је вршити надзор од стране чувара шума. Исто тако потребно је остварити добру сарадњу са правосудним органима у циљу бржег рјешавања поднесених пријава о бесправној сјечи.

У близини овог шумскопривредног подручја нема већих индустријских предузећа и термоцентрала па је утицај штетних имисионих гасова незнатан.

Штете од дивљачи на овом подручју нису значајније изражене, али у циљу превентивног дјеловања, потребно је у зимском периоду обезбједити довољно хране за прихрањивање дивљачи, у сарадњи са ловачком организацијом на овом подручју.

Абиотичке чиниоце чини читав низ поремећаја изазваних природним процесима и појавама (елементарне непогоде), као и техничко-технолошки развој друштва. Најзначајнији су: последице јаких вјетрова (вјетроломи и вјетроизвале), великих сњежних падавина (сњеголоми и сњегоизвале), пожари, аерозагађења (киселе кише), загађење земљишта и др.

Генерално, шуме су најугроженије бројним антропогеним факторима. Изградњом шумских комуникација, шуме постају све отвореније, што омогућава све дубљи продор човјека у шуму (излетници, локално становништво...), а самим тим и већи утицај на шуму тако да је њихова контрола све тежа. Човјек, својим немаром изазове пожар у шуми, који је у стању уништити читаве комплексе шума са далекосежним штетним последицама на ширем подручју, па је веома важан појачан надзор одговарајућих служби у том периоду. Један од главних узрока је и еколошка недукованост грађана о опасностима и катастрофама које доносе шумски пожари. Превентивно сузбијање штета од пожара састоји се у информисању грађана о могућностима настанка пожара, начину ложења ватре и спаљивања отпадака.

Неправилно газдовање шумама, прекомјерне и бесправне сјече, такође чини човјек, а последице се дуго и тешко отклањају. Високе шуме са природном обновом су у прошлости антропогеним утицајем преведене у разне деградационе стадије. Штете изазване неконтролисаним сјечама, такође имају за последицу деградацију шума.

За шумско дрвеће велики значај, поред садржаја угљен-диоксида у ваздуху имају и штетни гасови у атмосфери (аерозагађивачи).

Најзначајнији аерозагађивачи су сумпорни оксиди, азотни оксиди и др. Међутим, важан утицај на изазивање „ефекта стаклене баште“ имају фреони, метан, сумпорводоник, угљен-моноксид и др. Већина наведених елемената настаје сагоријевањем у индустрији и моторним возилима, али и свакодневан начин живота модерног друштва доводи до појаве ових елемената. Значајније штете од емисије штетних гасова, киселих киша и сл. на овом подручју нису евидентиране.

Посебан проблем представља процес сушења шума који је добрим дијелом узрокован климатским промјенама. Протекло десетљеће је било најтоплије од кад се води евиденција о метеоролошким подацима.

Љета су екстремно врућа и сушна, број тропских дана (температура преко 30 °C) и тропских ноћи (температура преко 25 °C) је све већи, тако да овакви временски услови остављају трага и на шумским ресурсима. Процес сушења је највећи непријатељ шума који поред еколошких доноси и економске последице јер се сјечом стабала која нису достигла сјечиву зрелост, смањује приход. Губитак површина под шумом узрокује и смањење позитивних утицаја шума на климу, воду, зрак и земљиште.

Физиолошки ослабљена стабла су предмет напада различитих инсекатских врста и патогених гљива. Оптималним газдовањем и провођењем мјера заштите шума, штитимо и животну средину, заштиту и унапређење животне средине као основа уравнотеженог развоја, коришћења и уређења подручја Клековаче уз примјену начела превенције, предострожности и одрживог развоја у будућем развоју.

2.7. Организација управљања у шумарству

Начин организовања шумарства регулисан је чланом 4. став 1. Закона о шумама, према којем шумама и шумским земљиштем у својини Републике Српске, управља и газдује Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде. Према члану 33. став 1., истог Закона, дио послова газдовања шумама и шумским земљиштем (коришћење шуме и шумског земљишта у својини Републике, укључујући и обавезу одржавања), ЈПШ „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац, обавља на основу посебног уговора који закључује са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде уз претходну сагласност Владе. Став 2. истог члана Закона предвиђа да дио послова коришћења шума и шумског земљиштем Јавно предузеће шумарства, обавља преко организационих дијелова, које оно оснива и који су у његовом саставу. Шумско газдинство „Оштрељ-Дринић“ процес рада организује преко сектора за производњу и сектора за административно-стручне послове. У оквиру сектора за административно-стручне послове функционишу службе за опште и правне послове, комерцијална служба и рачуноводствено-финансијска служба. Сектор за производњу функционише преко службе за припрему и анализу производње и радних јединица, РЈ узгоја и заштите шума и РЈ коришћење шума. Сама шумарска оперативна Ш.Г. функционише преко двије радне јединице: Р.Ј. Бунара и Р.Ј. Козила.

У оквиру Ш.Г. „Оштрељ-Дринић“ П.Ј. „Клековача-Дринић“ налази се и прашумски резерват „Лом“. Као строги природни резерват, површине 297,70 ha, служи за научна и стручна усавршавања. Обухвата одјељења број: 130, 131, 132, 133, 134 и 136. За потпуно и квалитетно обављање радних задатака у резервату „Лом“ потребно је организовати послове преко једног инжењера шумарства, два шумарска техничара и два помоћна радника.

На територији ШПП „Петровачко“ издвојена је површина од 3.351,36 ha за Т.Ц. „Клековача“ који је дат под концесију али шумом и шумским земљиштем ће газдовати Ш.Г. „Оштрељ-Дринић“ Дринић на основу Уговора о вршењу стручно-техничких послова у шумама са посебном намјеном.

2.8. Број и структура запослених у шумарству

Послове коришћења шума и шумског земљишта на Петровачком шумскопривредном подручју обавља ШГ „Оштрељ-Дринић“ са 230 стално запослених радника. Структура запослених приказана је у табели:

НАЗИВ КВАЛИФИКАЦИЈЕ	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ		УКУПНО
	мушки пол	женски пол	
Неквалификован (НК)	30	1	31
Полуквалификован (ПК)	-	-	0
Квалификован (КВ)	76	5	81
Висококвалификован (ВКВ)	-	-	0
Средња стручна спрема (ССС)	69	16	85
Виша стручна спрема (ВШС)	2	2	4
Висока стручна спрема (ВСС)	16	10	26
Мастер	-	-	0
Магистар наука из свих области (Мр)	1	2	3
УКУПНО	194	36	230

Од укупног броја запослених 60 је шумарских техничара, 21 дипломирани инжењер шумарства и један магистар шумарских наука.

2.9. Економски и саобраћајни услови

Општина Петровац смјештена је у западном дијелу Републике Српске. Локална заједница настала је Дејтонским мировним споразумом од дијела предратне општине Босански Петровац. Постојећу привредну структуру општине Петровац одликују дјелатности шумарства и примарне прераде дрвета, слабо су развијене дјелатности терцијарног сектора (трговина, туризам, саобраћај) и недовољно развијене дјелатности сектора занатских, финансијских и осталих услуга.

Територија општине Петровац са запада је повезана са магистралним путем Бихаћ-Јајце-Сарајево асфалтним путем у дужини 7 km, који пролази поред насеља Дринић. Источно од Дринића макадамски пут преко Српнице повезује општину Петровац са општином Рибник, гдје се веже на магистрални пут Бихаћ-Сарајево, 5 km источно од Кључа.

Општина Петровац је веома богата природним ресурсима: шума, шљунак, пијесак и квалитетна питка вода.

Изградњом Туристичког центра „Клековача“ са планираним садржајима активираће се просторни потенцијали на принципима одрживог развоја привреде. Основни циљ јесте развој туризма и развоја бањског љечилишта, односно повећање туристичког промета и броја запослених, у складу са захтјевима очувања и унапређења квалитета животне средине и природних вриједности.

2.10. Развијеност осталих индустријских капацитета и пољопривреда

Шумско газдинство „Оштрељ-Дринић“ је главни генератор развоја општине Петровац. Ово газдинство је и прво почело са привређивањем одмах после повратка у опустошени Дринић. Домаћинским газдовањем са шумом ово предузеће је постигло завидне резултате, што се и види у брзом развоју општине и цијелог овог краја.

Од пиланских постројења раде двије велике и седам мањих савремених пилана. Најразвијенија пилана у Дринићу, „Дрво-комерц“ изградила је властитим средствима погон за израду брикета која апсорбује пилански отпад из цијелог Дринића, и на тај начин рјешава се горуће питање одлагања истог.

3. ПОСЕБНА ОГРАНИЧЕЊА У ГАЗДОВАЊУ НА ДИЈЕЛОВИМА ШУМСКОПРИВРЕДНОГ ПОДРУЧЈА

Све шуме имају глобалну, регионалну и локалну вриједност, али када се нека од тих вриједности сматра изузетно важном, шума се може дефинисати као шума високе заштитне вриједности. То подразумјева да се у овим дијеловима шумскопривредних подручја треба одговарајуће газдовати, како би се сачувале и унаприједиле постојеће вриједности.

Влада може да утврди приоритетне општекорисне функције појединих шума, као шуме високе заштитне вриједности, на приједлог Министарства, а на основу поднесеног захтјева заинтересованог правног лица, ако плановима и програмима газдовања шумама нису утврђене приоритетне општекорисне функције.

Прије утврђивања приоритетних функција шума Влада ће прибавити мишљење Министарства и јединица локалне самоуправе на чијој територији се налазе.

Утврђивање приоритетних општекорисних функција шума, ако су те шуме или њени дијелови мањи од 20 хектара, врши Министарство, по претходно прибављеном мишљењу власника приватних шума или корисника шума и шумског земљишта у својини Републике, као и правног лица које обавља стручне послове у шумама у приватној својини и локалне заједнице.

Правилник о начину проглашења, обиљежавања, финансирања, начину газдовања заштитним шумама и шумама посебне намјене („Службени гласник Републике Српске“, број 57/09), прописује начин проглашавања, обиљежавања, финансирања и начин газдовања заштитним шумама и шумама посебне намјене.

Приједлог за покретање поступка израде елабората за проглашавање заштитних шума и шума посебне намјене могу поднијети власник, корисник шума и шумског земљишта, образовно-научна установа, јединица локалне самоуправе, привредна друштва и друге организације.

Први кораци за издвајање шума високе заштитне вриједности подразумјевају прикупљање специфичне документације (међународне, државне и ентитетске легислативе, одлука локалних заједница, шумскопривредних основа, специјалистичких студија, карата, итд.) која представљају основ за селекцију подручја која требају бити истражена за ову намјену. За неке категорије шума VZV некада је неопходно обавити више истраживања у различито доба године, што се посебно односи на ријетке и миграционе врсте организама. Шумарски и други стручњаци који више година раде на истом подручју имају довољно знања и искуства да овај задатак квалитетно обаве.

Шест општих високо заштитних вриједности (VZV) који су дефинисани према критеријима FSC са својим субјединицама су:

- VZV – 1: Шумска подручја која садрже глобално, регионално или државно важне концентрације биодиверзитета
- VZV – 1a: Заштићена подручја
- VZV – 1b: Угрожене врсте и врсте у опасности
- VZV – 1c: Ендемске врсте
- VZV – 1d: Важне повремене концентарције
- VZV – 2: Шумска подручја која садрже глобално, регионално или државно значајне простране шуме нивоа крајолика
- VZV – 3: Шумска подручја која садрже екосистеме који су ријетки, у опасности или угрожени
- VZV – 4: Шумска подручја која обезбјеђују основне природне услуге у критичним ситуацијама
- VZV – 4a: Шуме важне за водене токове
- VZV – 4b: Шуме важне за контролу ерозије
- VZV – 4c: Шуме које представљају значајне препреке пожарима
- VZV – 5: Шумска подручја фундаментална за задовољавање основних потреба локалних заједница
- VZV – 6: Шумска подручја значајна за традиционални културни индентитет локалних заједница.

Шуме високе заштитне вриједности

Све шуме садрже еколошке и социјалне вриједности. Те вриједности могу бити глобално, регионално или локално важне, али када се нека од тих вриједности сматра изузетно важном шума се може дефинисати као шума високе заштитне вриједности.

То подразумијева да се у овим шумским подручјима треба вршити прикладно газдовање како би се сачувале и унаприједиле постојеће вриједности.

1) Влада РС може да утврди приоритетне општекорисне функције појединих шума, као шуме високе заштитне вриједности, на приједлог Министарства, а на основу поднесеног захтјева заинтересованог правног лица, ако плановима и програмима газдовања шумама нису утврђене приоритетне општекорисне функције.

2) Прије утврђивања приоритетних функција шума из става 1. овог члана Влада ће прибавити мишљење Министарства и јединица локалне самоуправе на чијој територији се налазе.

3) Изузетно од става 1. овог члана, утврђивање приоритетних општекорисних функција шума, ако су те шуме или њени дијелови мањи од 20 хектара, врши Министарство, по претходно прибављеном мишљењу власника приватних шума или корисника шума и шумског земљишта у својини Републике, као и правног лица које обавља стручне послове у шумама у приватној својини и локалне заједнице.

Издвојени дијелови шуме који су оцјењени као потенцијалне шуме високе заштитне вриједности и који су као такви посебно регистровани те се могу предложити за издвајање у шуме високе заштитне вриједности су:

1. **Површина Туристичког центра „Клековача“** (дио који припада ШПП „Петовачком“), та површина износи 3.351,36 ha и проглашена је заштитним шумама и шумама посебне намјене.
2. **Сјеменска састојина бијелог бора**, се налази у Привредној јединици „Клековача-Дринић“, у 109 одјелењу одсек „b“. Налази се на надморској висини од 940-1000 m и нагиб око 5°, регистрована је под бројем S.S.060.1308.27. Укупна површина је 15,6 ha а редукована 9,36 ha, географска ширина је 44° 29' и 28,7" и географска дужина је 16° 29 ' и 2,1". (НЕ ПЛАНИРАЈУ СЕ РАДОВИ, СЕМ СЛУЧАЈНИХ УЖИТАКА).
3. **Сјеменска састојина јасена**, група стабала по цјелом одјелу 115 газдинске класе 1109 у привредној јединици „Бобија -Рибник“, површине 54,64 ha.

Дијелови шуме који су оцјењени као потенцијалне шуме високе заштитне вриједности и који се као такви предлажу за издвајање и регистровање су:

ШУМЕ ВИСОКЕ ВРИЈЕДНОСТИ				
Одјел број	Привредна јединица	Газ. Класа	Површина (ha)	Намјена
104/1	Клековача-Дринић	1315	39,77	Водозаштитно подручје
104/2	Клековача-Дринић	1315	58,99	Водозаштитно подручје
105	Клековача-Дринић	1315	44,83	Водозаштитно подручје
81	Клековача-Дринић	1238	46,25	Вјетрозаштитно подручје (што припада ШГ)
82/1	Клековача-Дринић	1238	55,78	Вјетрозаштитно подручје (што припада ШГ)
УКУПНО			245,62	

Укупна површина предложених шума за шуме високе заштитне вриједности на ШПП „Петровачком“ је 3.506,24 ha.

Приједлог за покретање поступка израде елабората за проглашавање шума високе заштитне вриједности могу поднијети власник, корисник шума и шумског земљишта, образовно-научна установа, јединица локалне самоуправе, привредна друштва и друге организације.

Прашумски резерват Лом, је заштићен 1956. године као строги природни резерват. Он служи за научна истраживања (шумарска енциклопедија, Загреб 1983 гидуна). Припада Привредној јединици „Клековача-Дринић“ а налази се на подручју 44° 27' и 44,28' сјеверне географске ширине и 16° 27' и 16° и 30' источне географске дужине. Резерват припада масиву Клековаче односно гребену Лом на висини од 1250 – 1522 m н.в. Површина прашуме Лом је 297,70 ha, и он је практично већ регистрован као шума високе заштитне вриједности. (НЕ ПЛАНИРАЈУ СЕ НИКАКВИ РАДОВИ).

4. ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ МЕТОДИКЕ РАДА КОЈА СЕ КОРИСТИ ПРИ ИЗРАДИ ШУМСКОПРИВРЕДНЕ ОСНОВЕ

Шумскопривредна основа израђена је на основу Методике за израду шумскопривредне основе за шуме у друштвеној својини на подручју БиХ, (Матић, В., Сарајево, 1977).

Израда шумскопривредне основе обухвата припремне радове, теренске радове, завршне радове и израду ШПО у ужем смислу.

Израда ШПО у ужем смислу обухвата уводни дио, стање шума и необраслог шумског земљишта у доба уређивања, анализу и оцјену досадашњег газдовања, планове газдовања за наредни уређајни период и економско-финансијску анализу.

4.1 Класификационе јединице

У оквиру шумскопривредне основе формиране су сљедеће класификационе јединице:

- Газдинске класе
- Категорије шума.

4.2 Обиљежавање граница просторних уређајних јединица

Обиљежавање граница шумскопривредног подручја, привредних јединица, одјељења и одсјека, обавили су радници ИРПЦ-а Бања Лука. Сва обиљежавања су извршена у складу са прописима ЈУС-а („Службени лист СР БиХ“, број 36/68). Као уређајне јединице обрађене су:

- шумскопривредно подручје
- привредне јединице
- одјељења
- одсјечи
- општине.

„Петровачко“ шумскопривредно подручју подјело је у територијалом и организационом смислу на двије (2) привредне јединица:

П.Ј. „Бобија - Рибник“

П.Ј. „Клековача - Дринић“

4.3 Геодетски радови

Геодетски радови имају за циљ да се одреди положај, облик и површина разних комуникација, зграда, стоваришта и других објеката који су од важности за газдовање шумама. При извођењу теренских радова извршена су снимања граница одсјека помоћу визурних праваца квадратне мреже са еквилистанцом од 100 метара. Поред тога, извршено је снимање свих новонасталих саобраћајница са навигационим системом GPS.

Након издвајања и обељежавања класификационих и уређајних јединица, приступило се таксационим снимањима на терену.

4.4 Таксациони радови у високим шумама са природном обновом

У циљу приказивања стања шума у доба уређивања прикупљани су подаци за утврђивање следећих таксационих елемената:

- омјер смјесе по врстама дрвећа
- степен склопа састојина
- бонитетни разред станишта по врстама дрвећа
- запремина по врстама дрвећа, дебљинским и квалитетним класама
- запремински прираст по врстама дрвећа и дебљинским класама
- дрвна маса стабала пробне дознаке по врстама дрвећа, дебљинским и квалитетним класама
- број биљака природног подмлатка по врстама дрвећа, узрасту, квалит. и начину јављања
- релативни удио површ. коју треба пошумити у циљу комплетирања прир.обнове састојина
- опажања из заштите шума у циљу утврђивања здравственог стања састојина.

4.5 Таксациони радови у шумским културама

У шумским културама изнад таксационе границе на пробним круговима региструју се сви подаци као у високим шумама са природном обновом, с тим да се не региструје стање подмлатка и обим пошумљавања. Поред тога оцјењује се старост подигнутих култура и сврставају се у класе старости (добне разреде).

У културама испод таксационе границе евидентирају се врсте дрвећа и старост ради њиховог сврставања у класе старости.

4.6 Таксациони радови на површинама подесним за пошумљавање и газдовање

Ове површине су на терену идентификоване, односно при редовном уређивању шума утврђене су тачне површине шибљака и голети које су подесне за пошумљавање и газдовање. Друга таксациона снимања на овим површинама нису била потребна, те се нису ни изводила.

4.7 Таксациони радови на површинама неподесним за пошумљавање и газдовање

У оквиру ових површина евидентиране су шуме неподесне за газдовање, а таксациони елементи су процјењивани, док су остале површине крш и голети, сталне шумске чистине, просјеке испод далековаода и шумске комуникације само регистровани.

4.8 Израда карата и базе података

Класични начин израде карата започињао је израдом матрица на бази топографских карата и наношењем граница шумскопривредне подјеле. Копирањем и ађустирањем матрица добијене су радне карте за теренске радове. Теренска карта са дефинитивно утврђеном подјелом на просторне и уређајне јединице служила је као основ за ручну израду финалних карата: основне карте, карте газдинских класа, карте саобраћајница, прегледне карте итд.

Развојем Географског информационог система (GIS-а) и глобалних информационих технологија развили су се и различити апликативни софтвери намијењени за картографију у разним областима, па тако и у шумарству. Један од тих софтвера је и WinGIS 2003, професионални GIS систем за рад у MS Windows окружењу аустријске фирме PROGIS Software AG, намјењен за дигитализацију свих потребних елемената шумскопривредне подјеле, генерисање површина, креирање базе података и њихово увезивање са топографским картама у циљу добивања финалних шумарских карата у дигиталном формату, спремних за штампу у неограниченим количинама. Приступ подацима у графици и бази података је практичан. Тачност дигиталних карата зависи од тачности изворних података.

4.9 Мјерење површина

Мјерење површина урађено је примјеном софтвера WinGIS 2003, програмски је ријешено директно мјерење свих потребних просторних података као што су: површине одјељења, одсјека, путне мреже и других, потребних, података по уређајним и класификационим јединицама на основу дигитализованих граница конкретних површина.

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА

Шуме Републике Српске

а. д. СОКОЛАЦ

II СТАЊЕ ШУМА У ДОБА УРЕЂИВАЊА

1. ПРЕГЛЕД ПОВРШИНА

Укупна површина шума и шумског зељишта на ШПП-у „Петровачко“ износи 12.864.24 ha. Од укупне површине привредне (економске) шуме заузимају површину 9.376,16 ha, на шуме и шумско земљиште које су дате под концесију Т.Ц. „Клековача“ отпада 3.351,36ha (дио ШПП „Петровачког“) и прашумски резервата „Лом“ износи од 297,70ha. Од укупне површине привредног (економског) дјела ШПП-а „Петровачког“ (који је предмет овога планског документа) на високе шуме са природном обновом отпада 9.114.21 ha или 97,21%. ШПП-је простире се на територији општине Петровац.

Површина подручја подјељена је на двије привредне јединице: П.Ј. „Бобија-Рибник“ и П.Ј. „Клековача-Дринић“. Најзаступљеније газдинске класе су: шуме букве и јеле и шуме букве, јеле са смрчом на серијама кречњачких и доломитних, претежно плитких односно дубоких земљишта (1238 и 1239).

Према планираној динамици и Законској обавези у току 2021. године, извршено је прикупљање таксационих података о стању шума и необраслог шумског земљишта за „Петровачко“ шумскопривредно подручје. Прикупљање таксационих података омогућило је увид у стање шума и шумског земљишта, а даље би се подаци искористили за израду планова газдовања у оквиру шумскопривредне основе. Стање шума и необраслог шумског земљишта у доба уређивања, према важећем Правилнику за израду шумскопривредне основе се исказује по класификационим и уређајним јединицама. Класификационе јединице су газдинске класе и категорије шума, а уређајне јединице су шумскопривредно подручје, привредна јединица, подручје општина, одјељења и одсјеци.

Стање шума и необраслог шумског земљишта у доба уређивања приказано је у наредном излагању по питању:

- површина
- дрвних залиха, запреминског прираста и осталих основних таксационих елемената
- релативне грешке процјене таксационих података
- стања отворености шумскопривредног подручја.

Прикази стања површина шума дати су у сљедећим табелама:

- површина газдинске класе по привредним јединицама
- површина шире категорије шума по привредним јединицама
- површина газдинске класе по општинама
- површина уже категорије шума по општинама
- површина шире категорије шума по општинама.

На основу раније проведеног педолошког и вегетацијског картирања и издвојени основних и производних типова шума, у „Петровачком“ шумскопривредном подручју формиране су следеће газдинске класе и категорије шума:

Газдинске класе

Ред. број	СПИСАК ГАЗДИНСКИХ КЛАСА ЗА ШПП „ПЕТРОВАЧКО“	Шифра
ВИСОКЕ ШУМЕ СА ПРИРОДНОМ ОБНОВОМ		
1.	Високе секундарне шуме букве у појасу шума букве и јеле на калкомеланосолима и лувисолима	1109
2.	Шума букве и јеле са смрчом на калкомеланосолу и калкокамбисолу на кречњачко-доломитној подлози	1238
3.	Шума букве и јеле на калкомеланосолу и калкокамбисолу на кречњачко-доломитној подлози	1239
4.	Шуме бијелог бора на доломитној рендзини, калкомеланосолу и калкокамбисолу на кречњацима	1315
ШУМСКЕ КУЛТУРЕ		
6.	Шумске културе смрче са бијелим и црним бором у појасу шума букве и јеле са смрчом на кречњачком и доломитном земљишту	3116
7.	Шумске културе бијелог бора и смрче у појасу шума букве и јеле са смрчом на серијама кречњачких и доломитних претежно плитких земљишта	3212
ПОВРШИНЕ ПОДЕСНЕ ЗА ПОШУМЉАВАЊЕ И ГАЗДОВАЊЕ		
8.	Голети у појасу шума букве и јеле са смрчом на доломитним земљиштима	5290
ПОВРШИНЕ НЕПОДЕСНЕ ЗА ПОШУМЉАВАЊЕ И ГАЗДОВАЊЕ		
9.	Крш и голети неподесне за пошумљавање	6201
10.	Сталне шумске чистине	6301
11.	Шумске комуникације	6401
12.	Остале непродуктивне површине у шумарском погледу	6601

Категорије шума

Шира категорија	Шифра	Ужа категорија	Шифра
Високе шуме са природном обновом	1000	Високе шуме букве	1100
		Високе чисте и мјешовите шуме јеле и смрче и мјешовите шуме букве, јеле и смрче	1200
		Високе шуме бијелог и црног бора	1300
Шумске културе	3000	Културе смрче и јеле	3100
		Културе бијелог и црног бора	3200
Површине подесне за пошумљавање и газдовање	5000	Голети подесне за пошумљавање	5200
Површине неподесне за пошумљавање и газдовање	6000	Крш и голети неподесне за пошумљавање	6200
		Сталне шумске чистине	6300
		Шумске комуникације	6400
		Просјеке испод далековода	6500
		Остале непродуктивне површине у шумарском погледу (стовариште, шумарске куће, ловачке куће и др.)	6600

1.1. Површине газдинских класа по привредним јединицама

Газдинска класа	“Бобија-Рибник”	“Клековача-Дринић”	ШПП „ПЕТРОВАЧКО“
Шифра	Површина у ha		
1109	619.79	-	619.79
1238	2.337.50	4.552.40	6.889.90
1239	1.223.82	-	1.223.82
1315	-	380.70	380.70
Σ	4.181.11	4.933.10	9.114.21
3116	48.73	65.77	114.50
3212	4.81	14.27	19.08
Σ	53.54	80.04	133.58
5290	-	12.06	12.06
Σ	-	12.06	12.06
6201	11,30	7,13	18,43
6301	17.42	14.62	32.04
6401	35.19	25.89	61.08
6601	1.36	3.40	4.76
Σ	65,27	51.04	116.31
Σ Σ	4.299.92	5.076.24	9.376.16

1.2. Површине шире категорије шуме по привредним јединицама

Шира категорија шума и необраслог шумског земљишта	“Бобија-Рибник”	“Клековача-Дринић”	ШПП ПЕТРОВАЧКО
Шифра	Површина у ха		
1000	4.181,11	4.933,10	9.114.21
3000	53.54	80.04	133.58
5000	-	12,06	12,06
6000	65.27	51.04	116,31
Σ	4.299,92	5.076,24	9.376.16

1.3. Површине газдинских класа по општинама

Газдинска класа	Петровац (043)
Шифра	Површина у ха
1109	619.79
1238	6.889,90
1239	1.223.82
1315	380.70
1000	9.114.21
3116	114.50
3212	19.08
3000	133.58
5290	12,06
5000	12,06
6201	18.43
6301	32.04
6401	61.08
6601	4.76
6000	116.31
Σ	9.376.16

1.4. Површина шире категорије шума по општинама

Шира категорија шума и необраслог шумског земљишта	Петровац (043)	ШПП „ПЕТРОВАЧКО“
Шифра	Површина у ха	
1000	9.114.21	9.114.21
3000	133.58	133.58
5000	12,06	12,06
6000	116.31	116.31
Σ	9.376.16	9.376.16

1.5. Површина прашумског резервата „Лом“

Привредна јединица	Газдинска класа	Списак састојина	Површина ха
“Клековача-Дринић”	1265	130, 131, 132, 133, 134, 136;	297,70
Σ			297,70

2. ПРЕГЛЕД ОСТАЛИХ ТАКСАЦИОНИХ ЕЛЕМЕНАТА

2.1. Дрвна залиха, запремински прираст и остали основни таксациони елементи по газдинским класама

2.1.1. Газдинске класе високих шума са природном обновом

ГАЗДИНСКА КЛАСА: (1109)

Високе секундарне шуме букве у појасу шума букве и јеле на калкомеланоцолима и лувисолима

Укупна површина ове газдинске класе износи 619,79 хектара, или 6,80% у односу на површину високих шума са природном обновом. Процент заступљености ове газдинске класе у односу на укупну површину шумскопривредног подручја је 6,61% и обухвата следеће састојине:

а) Списак састојина и површина:

ПРИВРЕДНА ЈЕДИНИЦА	СПИСАК САСТОЈИНА	ПОВРШИНА ha
“Бобија-Рибник”	113b, 114/2, 115, 116, 117b, 121/1a, 121/2, 122/1b, 122/2, 123/2a, 126a, 127a, 128a, 129a,	619,79
СВЕГА:		619,79

б) Структура дрвне залихе:

ВРСТА ДРВЕЋА	ОМЈЕР СМЈЕСЕ %	СТЕПЕН СКЛОПА	БОНИТЕТНИ РАЗРЕД	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm						СВЕГА	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				m ³ /ha							
21-јела	16		3,2	0,71	8,53	15,72	15,85	3,37	0,00	44,16	27,372
22-смрча	2		3,5	0,16	0,72	1,91	2,82	0,84	0,06	6,51	4,032
41-буква	59		2,6	3,02	12,35	21,49	72,05	54,73	1,28	164,93	102,220
43-пл.лишћ.	17		2,9	0,96	4,37	7,49	14,70	16,20	2,90	46,63	28,899
44-ос.лишћ.	6		3,9	1,71	4,90	3,97	3,67	0,88	0,39	15,51	9,613
45-цер	0		3,8	0,01	0,15	0,48	0,46	0,05	0,09	1,25	773
46-воћк.	0		4,0	0,00	0,00	0,14	0,00	0,00	0,00	0,14	87
Четинари	18			0,87	9,24	17,63	18,66	4,21	0,06	50,67	31,404
Лишћари	82			5,70	21,77	33,57	90,88	71,87	4,67	228,45	141,592
УКУПНО	100	77		6,56	31,01	51,20	109,54	76,08	4,73	279,12	172,996

в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	І	ІІ	ІІІ	1.	2.	3.	4.
Четинари	13,03	44,06	42,91	15,60	26,45	57,04	0,91
Лишћари	24,06	43,46	32,48	29,64	40,49	23,12	6,75

г) Структура запреминског прираста:

ВРСТА ДРВЕЋА	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							СВЕГА	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,08	0,66	0,81	0,82	0,06	0,00	2,42	1.501
Лишћари	-	0,23	0,87	0,93	1,88	0,88	0,04	4,84	2.999
УКУПНО:	-	0,31	1,53	1,73	2,70	0,95	0,04	7,26	4.500

д) Структура пробне дознаке:

ВРСТА ДРВЕЋА	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							СВЕГА	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,03	0,12	1,13	0,92	1,07	0,00	3,27	2.027
Лишћари	-	0,91	3,02	2,35	21,23	36,56	3,71	67,82	42.033
УКУПНО:	-	0,93	3,14	3,49	22,15	37,63	3,71	71,09	44,060

ђ) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	І	ІІ	ІІІ	1.	2.	3.	4.
Четинари	12	0	88	24	36	35	4
Лишћари	3	33	64	12	48	22	19

е) Стање подмлатка у доба уређивања:

Врста дрвећа	Број биљака подмлатка по 1 ha			УКУПНО
	Висина у cm		Прсни пречник	
	10-50	50-130	1-5 cm	
21-јела	1.824	161	15	2.000
22-смрча	0	27	15	42
41-буква	1.913	161	257	2.331
43-пл.лишћ.	1.780	377	136	2.293
44-ост.лишћ.	1.112	296	439	1.847
45-цер	178	0	0	178
Четинари	1.824	188	30	2.042
Лишћари	4.983	834	832	6.649
УКУПНО	6.807	1.022	862	8.691

ж) У циљу комплетирања природне обнове састојина, релативан удио површине коју треба пошумити износи 0, 00 %.

ГАЗДИНСКА КЛАСА: (1238)**Шума букве и јеле са смрчком на
калкомеланосолу и калкокамбисолу**

Укупна површина ове газдинске класе износи 6.889,90 хектара или 75,59% у односу на површину високих шума са природном обновом. Процент заступљености ове газдинске класе у односу на укупну површину шумскопривредног подручја је 73,48 % и обухвата сљедеће састојине:

а) Списак састојина и површина:

Привредна јединица	СПИСАК САСТОЈИНА	Површина ха
“Бобија-Рибник”	92, 93а, 94, 95/1, 95/2а, 96, 97, 98, 99, 100/1а,100/2а, 101а,105а, 106а, 119б, 120б, 122/1а, 123/1, 124а, 125а, 126б, 127б, 128б, 129б, 130/1, 130/2, 131/1, 131/2, 132/1, 132/2а, 133/1, 133/2, 134, 135, 136, 137/1, 137/2, 138, 139/1а, 139/2, 140/1, 140/2, 141, 142/1, 143;	2.337,50
“Клековача-Дринић”	20, 21/1, 21/2, 22а, 23а, 24а, 25/1, 27/1, 27/2, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41/1, 41/2, 42/1, 43/1, 43/2, 44/1, 44/2, 45, 46/1, 46/2, 47, 48, 49/1, 49/2, 50, 51, 52а, 53/1, 53/2, 54/1, 54/2, 55а, 56, 57, 58, 59, 60/1, 60/2, 61/2, 65, 66, 67, 68, 69/1, 69/2, 70а, 71, 72/1, 79/1а, 79/2, 80, 81, 82/1, 102а, 103а,103с, 109а, 110, 111, 112/1, 112/2, 113а, 114/1а, 114/2а, 121/1, 122/1, 122/2, 123/1, 123/2, 124, 125, 126/1, 126/2, 127, 128, 129;	4.552,40
СВЕГА:		6.889,90

б) Структура дрвне залихе у м³:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА у cm						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
				м³/ха							
21-јела	41		2,7	1,54	9,17	16,47	67,72	80,01	1,76	176,68	1.217.333
22-смрча	22		2,8	0,40	3,13	7,39	42,09	41,20	0,81	95,02	654.677
23-б.бор	0		3,3	0,00	0,02	0,06	1,04	0,43	0,00	1,55	10.685
41-буква	30		2,4	1,43	12,25	25,92	63,26	26,37	0,18	129,42	891.675
42-храст	0		3,0	0,00	0,01	0,03	0,01	0,00	0,00	0,05	338
43-пл.лишћ.	6		2,5	0,32	3,83	9,22	10,31	2,62	0,46	26,76	184.393
44-ост.лишћ.	1		3,6	0,05	0,30	0,53	0,89	0,15	0,00	1,91	13.136
45-цер	0		3,4	0,00	0,05	0,12	0,14	0,00	0,00	0,32	2.189
46-воћкарице	0		3,7	0,01	0,07	0,08	0,03	0,00	0,00	0,18	1.272
Четинари	63			1,95	12,31	23,92	110,86	121,65	2,57	273,25	1.882,695
Лишћари	37			1,81	16,51	35,91	74,63	29,14	0,65	158,64	1.093,003
УКУПНО:	100	71		3,75	28,82	59,83	185,49	150,79	3,22	431,89	2.975,698

в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	36,15	48,65	15,20	42,94	41,91	13,33	1,82
Лишћари	33,02	44,44	22,54	40,76	32,51	21,24	5,49

г) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
	м³/ха								
Четинари	-	0,07	0,48	0,78	2,70	2,25	0,03	6,31	43.499
Лишћари	-	0,04	0,43	0,81	1,37	0,35	0,01	3,00	20.694
УКУПНО:	-	0,11	0,91	1,58	4,07	2,60	0,04	9,32	64.193

д) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,22	1,94	3,70	19,38	52,16	1,77	79,16	545,426
Лишћари	-	0,21	2,76	4,63	16,53	11,88	0,61	36,63	252,357
УКУПНО:	-	0,42	4,70	8,33	35,91	64,04	2,39	115,79	797,783

ђ) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	15	54	31	24	54	17	5
Лишћари	7	39	54	14	39	27	19

е) Стање подмлатка у доба уређивања:

Врста дрвећа	Број биљака подмлатка по 1 ha			
	Висина у cm		Прсни пречник	УКУПНО
	10-50	50-130	1-5 cm	
21-јела	4.826	395	157	5.378
22-смрча	485	99	16	600
41-буква	683	268	114	1.065
42-храст	27	0	0	27
43-пл.лишћ.	443	113	45	601
44-ост.лишћ.	74	33	9	116
45-цер	35	0	0	35
46-воћкарице	50	9	3	62
Четинари	5.311	494	173	5.978
Лишћари	1.312	423	171	1.906
УКУПНО	6.623	917	344	7.884

ж) У циљу комплетирања природне обнове састојина, релативан удио површине коју треба пошумити износи 0,01%.

ГАЗДИНСКА КЛАСА:(1239)
Шума букве и јеле на на калкомеланосу и калкокамбисолу

Укупна површина ове газдинске класе износи 1.223,82 хектара или 13,43% у односу на површину високих шума са природном обновом. Процент заступљености ове газдинске класе у односу на укупну површину шумскопривредног подручја је 13,05% и обухвата сљедеће састојине:

а) Списак састојина и површина:

Привредна јединица	СПИСАК САСТОЈИНА	Површина ха
“Бобија-Рибник”	100/1b, 100/2b, 101b, 102/1, 102/2, 103, 104, 105b, 106b, 107, 108/1, 108/2, 109, 110, 111, 112, 113a, 114/1, 117a, 118/1, 118/2, 119a, 120a, 124b, 125b;	1.223,82
СВЕГА:		1.223,82

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА у см						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој Површини
				m ³ /ха							
21-јела	51		2,6	1,08	8,90	15,86	70,22	110,45	2,00	208,51	255,175
22-смрча	2		3,0	0,04	0,37	0,53	3,29	4,06	0,03	8,31	10,169
23-б.бор	0		3,0	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	26
24-ц.бор	0		4,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	0,03	32
41-буква	39		2,3	1,12	7,72	17,82	83,56	46,94	0,10	157,26	192,454
43-пл.лишћ.	7		2,5	0,45	4,48	8,31	12,07	4,21	0,25	29,77	36,430
44-ост.лишћ.	0		3,6	0,01	0,09	0,17	0,64	0,40	0,04	1,35	1,658
Четинари	54			1,14	9,27	16,39	73,51	114,53	2,03	216,86	265,402
Лишћари	46			1,58	12,29	26,29	96,27	51,56	0,39	188,38	230,542
УКУПНО:	100	71		2,72	21,56	42,68	169,78	166,09	2,43	405,24	495,944

в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	І	ІІ	ІІІ	1.	2.	3.	4.
Четинари	21,34	61,32	17,34	26,48	61,02	10,57	1,93
Лишћари	30,09	51,55	18,36	35,85	44,51	17,08	2,56

г) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,02	0,23	0,53	2,18	2,33	0,04	5,32	6.514
Лишћари	-	0,03	0,26	0,63	1,88	0,76	0,00	3,56	4.353
УКУПНО:	-	0,05	0,49	1,16	4,05	3,08	0,04	8,88	10.867

д) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,08	0,75	0,95	10,48	53,34	1,99	67,59	82.715
Лишћари	-	0,13	0,38	0,73	23,30	21,48	0,36	46,39	56.775
УКУПНО:	-	0,21	1,13	1,68	33,78	74,82	2,35	113,98	139.490

ђ) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	3	60	37	9	74	11	6
Лишћари	7	52	40	13	55	23	10

е) Стање подмлатка у доба уређивања:

Врста дрвећа	Број биљака подмлатка по 1 ha			
	Висина у cm		Прсни пречник	УКУПНО
	10-50	50-130	1-5 cm	
21-јела	1.299	290	124	1.713
22-смрча	23	0	0	23
41-буква	205	138	85	428
43-пл.лишћ.	296	28	70	394
Четинари	1.322	290	124	1.736
Лишћари	501	166	155	822
УКУПНО	1.823	456	279	2.558

ж) У циљу комплетирања природне обнове састојина, релативан удио површине коју треба пошумити износи 0,00 %.

ГАЗДИНСКА КЛАСА: (1315)**Шуме бијелог бора на доломитној рензини,
калкомеланосулу и калкокамбисолу на
кречњацима**

Укупна површина ове газдинске класе износи 380,70 хектара или 4,18% у односу на површину високих шума са природном обновом. Процент заступљености ове газдинске класе у односу на укупну површину шумскопривредног подручја је 4,06% и обухвата следеће састојине:

а) Списак састојина и површина:

Привредна јединица	СПИСАК САСТОЈИНА	Површина ha
“Клековача-Дринић”	102b,102c, 103b, 103d, 104/1a, 104/1b, 104/2a, 104/2b, 105a, 105b, 107, 108a, 109b, 113b, 114/1b, 114/2b;	380,70
СВЕГА:		380,70

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА у cm						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				m ³ /ha							
21-јела	27		2,9	1,99	7,27	15,35	56,97	39,76	0,14	121,47	46.244
22-смрча	22		2,9	0,29	4,85	9,64	51,96	28,51	0,23	95,49	36.352
23-б.бор	41		2,8	0,36	6,05	22,22	107,00	46,57	0,40	182,59	69.511
41-буква	4		3,5	0,18	2,01	3,87	6,93	3,92	0,61	17,51	6.667
43-пл.лишћ.	6		3,1	0,50	6,31	9,58	7,20	0,76	0,00	24,36	9.274
44-ост.лишћ.	0		2,4	0,00	0,00	0,93	0,57	0,00	0,00	1,50	570
Чегинари	90			2,64	18,17	47,19	215,94	114,83	0,77	399,55	152.107
Лишћари	10			0,68	8,32	14,38	14,70	4,68	0,61	43,37	16.511
УКУПНО	100	69		3,33	26,50	61,56	230,63	119,51	1,39	442,92	168.618

в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	І	ІІ	ІІІ	1.	2.	3.	4.
Четинари	36,54	38,10	25,36	44,59	39,15	14,71	1,55
Лишћари	10,47	31,77	57,76	21,46	18,78	42,42	17,34

г) Структура запреминског прираста

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,07	0,62	1,30	3,51	1,51	0,00	7,01	2.667
Лишћари	-	0,00	0,25	0,45	0,23	0,10	0,01	1,04	396
УКУПНО:	-	0,07	0,87	1,75	3,74	1,60	0,01	8,05	3.063

д) Структура пробне дознаке

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,37	2,47	3,86	27,39	51,21	0,46	85,81	32.669
Лишћари	-	0,00	1,29	4,62	10,11	2,18	1,58	19,79	7.533
УКУПНО:	-	0,37	3,76	8,49	37,50	53,39	2,05	105,60	40.202

ђ) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	І	ІІ	ІІІ	1.	2.	3.	4.
Четинари	7	20	73	23	44	27	6
Лишћари	0	8	92	9	15	32	43

е) Стање подмлатка у доба уређивања:

Врста дрвећа	Број биљака подмлатка по 1 ha			УКУПНО
	Висина у cm		Прсни пречник	
	10-50	50-130		
21-јела	4.379	132	75	4.586
22-смрча	730	0	75	805
41-буква	730	88	149	967
43-пл.лишћ.	2.263	353	174	2.790
Четинари	5.109	132	150	5.391
Лишћари	2.993	441	323	3.757
УКУПНО	8.102	573	473	9.148

ж) У циљу комплетирања природне обнове састојина, релативан удио површине коју треба пошумити износи 0,00 %.

2.1.2. Газдинске класе шумских култура

ГАЗДИНСКА КЛАСА: (3116) Шумске културе смрче са бијелим и црним бором у појасу шума букве и јеле са смрчом на кречњачком доломитном земљишту

Укупна површина ове газдинске класе је 114,50 хектара или 85,72% у односу на површину шумских култура. Процент заступљености ове газдинске класе у односу на укупну површину шумскопривредног подручја је 1,22% и обухвата сљедеће састојине:

а) Списак састојина и површина:

Привредна јединица	СПИСАК САСТОЈИНА	Површина ha
“Бобија-Рибник”	А: Са процјењеном дрвном масом : 123/2c, 127c, 139/1b ;	42,94
	Б: Без процјењене дрвне масе: 122/1c,122/2c,122/2d,123/2d	5,79
“Клековача-Дринић”	А: Са процјењеном дрвном масом : 23b, 24b ;	65,77
СВЕГА:	А: Са процјењеном дрвном масом	108,71
	Б: Без процјењене дрвне масе	5,79
	УКУПНО А+Б	114,50

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА у cm						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				m ³ /ha							
21-јела	19		3,3	0,46	4,84	10,67	15,26	2,52	0,00	33,75	3.669
22-смрча	45		4,4	0,72	7,78	17,61	48,35	5,22	0,00	79,68	8.662
23-б.бор	13		4,5	5,13	5,54	4,77	6,00	2,39	0,00	23,83	2.591
24-ц.бор	0		4,0	0,00	0,00	0,00	0,28	0,00	0,00	0,28	30
41-буква	9		3,7	0,39	6,61	4,44	2,74	2,25	0,00	16,44	1.787
42-храст	3		4,0	1,21	2,72	1,18	0,00	0,00	0,00	5,11	556
43-пл.лишћ.	6		2,7	0,24	2,12	5,02	3,20	0,39	0,00	10,96	1.192
44-ост.лишћ.	5		4,0	4,00	3,18	0,92	0,20	0,00	0,00	8,31	903
45-цер	0		4,0	0,29	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,38	41
46-воћкарице	0		4,0	0,19	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,29	32
Четинари	77			6,31	18,16	33,05	69,88	10,14	0,00	137,54	14.952
Лишћари	23			6,33	14,82	11,56	6,14	2,64	0,00	41,50	4.511
УКУПНО:	100	54		12,64	32,98	44,61	76,03	12,78	0,00	179,04	19.463

в) Дрвна залиха по класама старости у m³:

Површина класе старости: 2. 87,84 ha
3. 20,87 ha

Врста дрвећа	Класе старости у годинама				У к у п н о на цијелој површини
	1-20	21-40	41-60	61-80	
21-јела	0,00	30,58	47,10	0,00	3.669
22-смрча	0,00	31,98	280,45	0,00	8.662
23-б.бор	0,00	29,50	0,00	0,00	2.591
24-ц.бор	0,00	0,34	0,00	0,00	30
41-буква	0,00	3,72	69,96	0,00	1.787
42-храст	0,00	6,33	0,00	0,00	556
43-пл.лишћ.	0,00	2,13	48,16	0,00	1.192
44-ост.лишћ.	0,00	8,95	5,61	0,00	903
45-цер	0,00	0,47	0,00	0,00	41
46-воћкарице	0,00	0,36	0,00	0,00	32
четинари	0,00	92,40	327,55	0,00	14.952
лишћари	0,00	21,96	123,72	0,00	4.511
УКУПНО:	0,00	114,36	451,27	0,00	19.463

г) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	І	ІІ	ІІІ	1.	2.	3.	4.
Четинари	8,77	46,06	45,17	16,94	30,11	50,25	2,70
Лишћари	19,43	43,77	36,80	25,35	25,09	34,60	14,96

д) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,99	1,38	2,82	3,43	0,26	0,00	8,89	966
Лишћари	-	0,08	0,21	0,22	0,12	0,02	0,00	0,65	71
УКУПНО:	-	1,08	1,59	3,04	3,55	0,28	0,00	9,54	1.037

ђ) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,72	0,01	1,13	12,79	5,77	0,00	20,40	2.336
Лишћари	-	0,00	1,26	3,93	1,97	1,41	0,00	8,56	980
УКУПНО:	-	0,72	1,27	5,06	14,75	7,18	0,00	28,96	3.316

е) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	І	ІІ	ІІІ	1.	2.	3.	4.
Четинари	0	30	70	5	30	44	20
Лишћари	14	43	43	14	39	4	43

ГАЗДИНСКА КЛАСА: (3212)

Шумске културе бијелог бора и смрче у појасу шума букве и јеле са смрчом на серијама кречњачких и доломитних претежно плитких земљишта

Укупна површина ове газдинске класе је 19,08 хектара или 14,28% у односу на површину шумских култура. Процент заступљености ове газдинске класе у односу на укупну површину шумскопривредног подручја је 0,20% и обухвата сљедеће састојине:

а) Списак састојина и површина:

Привредна јединица	СПИСАК САСТОЈИНА	Површина ха
“Бобија-Рибник”	А: Са процјењеном дрвном масом: 122/e,f ,128c	4,81
	Б: Без процјењене дрвне масе	0,00
“Клековача-Дринић”	А: Са процјењеном дрвном масом:	0,00
	Б: Без процјењене дрвне масе: 24 c,d	14,27
СВЕГА:	А: Са процјењеном дрвном масом	4,81
	Б: Без процјењене дрвне масе	14,27
	УКУПНО А+Б	19,08

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА у cm						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
				m ³ /ха							
22-смрча	9		5,0	0,00	0,00	0,00	8,52	0,00	0,00	8,52	41
23-б.бор	51		3,7	33,47	4,16	10,40	0,00	0,00	0,00	48,02	231
43-пл. лишћ.	17		4,0	10,60	5,82	0,00	0,00	0,00	0,00	16,42	79
44-ост.лишћ.	2		5,0	1,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,66	8
45-цер	21		5,0	9,56	3,74	6,44	0,00	0,00	0,00	19,75	95
Чегинари	60			33,47	4,16	10,40	8,52	0,00	0,00	56,55	272
Лишћари	40			21,83	9,56	6,44	0,00	0,00	0,00	37,84	182
УКУПНО:	100	39		55,30	13,72	16,84	8,52	0,00	0,00	94,39	454

в) Дрвна залиха по класама старости у м³:

Површина класе старости: 1. 4,40 ха
2. 0,41 ха

Врста дрвећа	Класе старости у годинама				Укупно на цијелој површини
	1-20	21-40	41-60	61-80	
22-смрча	9,32	0,00	0,00	0,00	41
23-б.бор	36,59	170,73	0,00	0,00	231
43-племенити лишћари	17,95	0,00	0,00	0,00	79
44-ост.лишћ.	0,00	19,51	0,00	0,00	8
45-цер	21,59	0,00	0,00	0,00	95
четинари	45,91	170,73	0,00	0,00	272
лишћари	39,55	19,51	0,00	0,00	182
УКУПНО:	85,45	190,24	0,00	0,00	454

г) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	-	16,40	83,60	3,18	-	81,24	15,58
Лишћари	-	-	100,00	-	-	-	100,00

д) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У см							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
	м³/ха								
22-смрча	-	0,00	0,00	0,00	1,25	0,00	0,00	1,25	6
23-б.бор	-	3,12	0,21	0,21	0,00	0,00	0,00	3,53	17
Четинари	-	3,12	0,21	0,21	1,25	0,00	0,00	4,78	23
Лишћари	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
УКУПНО:	-	3,12	0,21	0,21	1,25	0,00	0,00	4,78	23

ђ) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00	19
Лишћари	-	0,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	8
УКУПНО:	-	0,42	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	1,42	27

е) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	0	0	100	0	0	0	100
Лишћари	0	0	100	0	0	0	100

2.1.3. Газдинске класе површина подесних за пошумљавање и газдовање

ГАЗДИНСКА КЛАСА: (5290)

Голети у појасу шума и букве и јеле са смрчом на доломитним земљишта

Укупна површина ове газдинске класе износи 12.06 хектара или 100% у односу на површину шума подесних за пошумљавање и газдовање. Процент заступљености ове газдинске класе у односу на укупну површину шумскопривредног подручја је 0,13 % и обухвата сљедеће састојине:

Списак састојина и површина:

Привредна јединица	СПИСАК САСТОЈИНА	Површина ha
“Бобија-Рибник”	-	-
“Клековача-Дринић”	22b;	12.06
СВЕГА:		12.06

2.1.4. Газдинске класе површина неподесних за пошумљавање и газдовање

ГАЗДИНСКА КЛАСА: (6201) Крш и голети неподесне за пошумљавање

Укупна површина ове газдинске класе износи 18,43 хектара. Процент заступљености ове газдинске класе у односу на укупну површину шумскопривредног подручја је 0,20% и обухвата следеће састојине:

Списак састојина и површина:

Привредна јединица	СПИСАК САСТОЈИНА	Површина ha
“Бобија-Рибник”	93b, 95/2b;	11,30
“Клековача-Дринић”	52b, 70b, 79/1b,82/1b;	7,13
СВЕГА:		18,43

ГАЗДИНСКА КЛАСА: (6301) Сталне шумске чистине

Укупна површина ове газдинске класе износи 32,04 хектара. Процент заступљености ове газдинске класе у односу на укупну површину шумскопривредног подручја је 0,34 % и обухвата следеће састојине:

Списак састојина и површина:

Привредна јединица	СПИСАК САСТОЈИНА	Површина ha
“Бобија-Рибник”	122/2g, 123/2e, 123/2f, 132/2b;	17,42
Клековача-Дринић”	24e, 104/1c, 105c;	14,62
СВЕГА:		32,04

ГАЗДИНСКА КЛАСА: (6401) Шумске комуникације

Укупна површина ове газдинске класе износи 61,08 хектара. Процент заступљености ове газдинске класе у односу на укупну површину шумскопривредног подручја је 0,65% и обухвата сљедеће састојине:

Списак састојина и површина:

Привредна јединица	СПИСАК САСТОЈИНА	Површина ha
“Бобија-Рибник”	92b, 93c, 94a, 95/1a, 95/2c, 96a, 99a, 97a, 98a, 99a, 100/1c, 100/2c, 101c, 102/1a, 102/2a, 103a, 104a, 105c, 106c, 108/1a, 109a, 112a, 113c, 114/1a, 114/2a, 115a, 116a, 117c, 118/1a, 118/2a, 120c, 121/1c, 121/2a, 122/1c, 122/2a, 123/1a, 123/2c, 125c, 126c, 127d, 128d, 129c, 130/1a, 130/2a, 131/1a, 131/2a, 132/1a, 132/2c, 133/1a, 133/2a, 134a, 135a, 136a, 137/1a, 137/2a, 138a, 139/2a, 140/1a, 140/2a, 141a, 142/1a, 143a;	35,19
“Клековача-Дринић”	20a, 21/1a, 21/2a, 22c, 23c, 24d, 25/1a, 27/1a, 32a, 34a, 35a, 36a, 38a, 41/1a, 41/2a, 42/1a, 43/2a, 44/1a, 45a, 46/1a, 46/2a, 47a, 48a, 49/1a, 49/2a, 50a, 53/1a, 53/2a, 54/1a, 54/2a, 55c, 56a, 58a, 59a, 60/1a, 60/2a, 61/2a, 65a, 66a, 67a, 68a, 69/1a, 69/2a, 70c, 72/1a, 82/1c, 102e, 103e, 107a, 109c, 110a, 111a, 112/1a, 112/2a, 113c, 114/1c, 114/2c, 121/1a, 122/1a, 122/2a, 123/1a, 123/2a, 124a, 125a, 126/1a, 128a;	25.89
СВЕГА:		61,08

ГАЗДИНСКА КЛАСА: (6601) Остале непродуктивне површине

Укупна површина ове газдинске класе износи 4,76 хектара. Процент заступљености ове газдинске класе у односу на укупну површину шумскопривредног подручја је 0,05% и обухвата сљедеће састојине:

Списак састојина и површина:

Привредна јединица	СПИСАК САСТОЈИНА	Површина ха
“Бобија-Рибник”	127d;	1,36
“Клековача-Дринић”	102d, 102e, 103e, 108b;	3,40
СВЕГА:		4,76

2.2. Дрвна залиха, запремински прираст и остали основни таксациони елементи по ширим категоријама шума

2.2.1. Шири категорија високе шуме са природном обновом

КАТЕГОРИЈА 1000 - Високе шуме са природном обновом

а) Укупна површина ове категорије шума подесних за газдовање износи 9.114,21 хектара, или 97,21% од укупне површине шумскопривредног подручја.

Шири категорија шума	Ужи категорија шума	Газдинска класа	Површина ха
1000	1100 1200 1300	1109	619,79
		1238	6.889,90
		1239	1.223,82
		1315	380,70
СВЕГА:			9.114,21

б) Структура дрвне залихе:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА у cm						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				m ³ /ha							
21-јела	41		2,7	1,44	9,01	16,29	64,08	77,21	1,61	169,64	1.546.124
22-смрча	18		2,9	0,33	2,66	6,19	34,62	32,94	0,63	77,38	705.230
23-б.бор	2		3,1	0,02	0,26	0,97	5,26	2,27	0,02	8,80	80.222
24-ц.бор	0		4,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32
41-буква	31		2,5	1,45	11,22	23,61	64,23	30,12	0,27	130,90	1.193.016
42-храст	0		3,0	0,00	0,01	0,02	0,00	0,00	0,00	0,04	338
43-пл.лишћ.	7		2,6	0,38	4,06	9,00	10,71	3,68	0,58	28,42	258.996
44-ост.лишћ.	1		3,6	0,15	0,57	0,73	1,03	0,22	0,03	2,74	24.977
45-цер	0		3,6	0,00	0,05	0,13	0,14	0,00	0,01	0,32	2.962
46-воћкарице	0		3,7	0,01	0,05	0,07	0,02	0,00	0,00	0,15	1.359
четинари	61			1,79	11,94	23,45	103,96	112,42	2,25	255,82	2.331.608
лишћари	39			1,99	15,96	33,56	76,14	34,03	0,88	162,56	1.481.648
УКУПНО:	100	72		3,79	27,90	57,01	180,10	146,45	3,14	418,39	3.813.256

в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	34,34	49,19	16,47	41,00	43,49	13,71	1,80
Лишћари	31,42	45,24	23,34	38,69	34,92	21,07	5,32

г) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој поршини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,06	0,47	0,77	2,54	2,08	0,03	5,94	54.181
Лишћари	-	0,05	0,43	0,78	1,43	0,43	0,01	3,12	28.442
УКУПНО:	-	0,11	0,89	1,54	3,97	2,51	0,04	9,07	82.623

д) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој поршини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,19	1,68	3,16	17,27	48,81	1,63	72,73	662.837
Лишћари	-	0,24	2,40	3,95	17,49	14,44	0,83	39,36	358.698
УКУПНО:	-	0,43	4,07	7,11	34,76	63.25	2,46	112.08	1.021.535

ђ) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	13	53	34	22	56	17	5
Лишћари	7	39	54	14	42	26	18

е) Стање подмлатка у доба уређивања:

Врста дрвећа	Број биљака подмлатка по 1 ха			УКУПНО
	Висина у см		Прсни пречник	
	10-50	50-130	1-5 см	
21-јела	4.150	355	140	4.645
22-смрча	403	77	16	496
41-буква	705	237	121	1.063
42-храст	21	0	0	21
43-пл.лишћ.	587	129	59	775
44-ост.лишћ.	130	45	36	211
45-цер	39	0	0	39
46-воћкарице	39	7	2	48
Четинари	4.553	432	156	5.141
Лишћари	1.521	418	218	2.157
УКУПНО	6.074	850	374	7.298

2.2.2. Ши́ра категорија шумских култура

КАТЕГОРИЈА 3000 - Шумске културе

а) Укупна површина шумских култура износи 133,58 хектара, или 1,42% од укупне површине шумскопривредног подручја.

Ши́ра категорија шума	Ужа категорија шума	Газдинска класа	Површина ха
3000	3100	3116	114,50
	3200	3212	19,08
СВЕГА:			133,58

б) Структура дрвне залихе у м³:

Врста дрвећа	Омјер смјесе %	Степен склопа	Бонитетни разред	ДЕБЉИНСКА КЛАСА у cm						Свега	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				м³/ha							
21-јела	18		3,3	0,44	4,63	10,22	14,61	2,41	0,00	32,32	3.669
22-смрча	44		4,5	0,69	7,45	16,86	46,66	5,00	0,00	76,66	8.703
23-б.бор	14		4,0	6,33	5,48	5,01	5,74	2,29	0,00	24,86	2.822
24-ц.бор	0		4,0	0,00	0,00	0,00	0,26	0,00	0,00	0,26	30
41-буква	9		3,7	0,37	6,33	4,25	2,63	2,16	0,00	15,74	1.787
42-храст	3		4,0	1,16	2,61	1,13	0,00	0,00	0,00	4,90	556
43-пл.лишћ.	6		3,0	0,68	2,27	4,81	3,07	0,37	0,00	11,20	1.271
44-ост.лишћ	5		4,2	3,91	3,05	0,88	0,19	0,00	0,00	8,03	911
45-цер	1		4,3	0,69	0,24	0,27	0,00	0,00	0,00	1,20	136
46-воћкарице	0		4,0	0,18	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,28	32
четинари	76			7,46	17,57	32,09	67,28	9,71	0,00	134,11	15.224
лишћари	24			6,99	14,60	11,35	5,88	2,53	0,00	41,34	4.693
УКУПНО:	100	53		14,45	32,16	43,44	73,17	12,24	0,00	175,45	19.917

в) Дрвна залиха по класама старости у м³:

Површина: 1. 4,40 ha
2. 88,25 ha
3. 20,87 ha

Врста дрвећа	Класе старости у годинама				У к у п н о на цијелој површини
	1-20	21-40	41-60	61-80	
21-јела	0,00	30,44	47,10	0,00	3.669
22-смрча	9,32	31,83	280,45	0,00	8.703
23-б.бор	36,59	30,15	0,00	0,00	2.822
24-ц.бор	0,00	0,34	0,00	0,00	30
41-буква	0,00	3,71	69,96	0,00	1.787
42-храст	0,00	6,30	0,00	0,00	556
43-пл.лишћ.	17,95	2,12	48,16	0,00	1.271
44-остали лишћ.	0,00	9,00	5,61	0,00	911
45-цер	21,59	0,46	0,00	0,00	136
46-воћкарице	0,00	0,36	0,00	0,00	32
четинари	45,91	92,76	327,55	0,00	15.224
лишћари	39,55	21,95	123,72	0,00	4.693
УКУПНО:	85,45	114,71	451,27	0,00	19.917

г) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
четинари	8,28	44,40	47,32	16,17	28,43	51,98	3,42
лишћари	18,99	42,78	38,23	24,77	24,52	33,82	16,89

д) Структура запреминског прираста:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој поршини
	m ³ /ha								
Четинари	-	1,08	1,33	2,71	3,34	0,25	0,00	8,71	989
Лишћари	-	0,08	0,20	0,21	0,11	0,02	0,00	0,63	71
УКУПНО:	-	1,16	1,53	2,92	3,45	0,26	0,00	9,34	1.060

ђ) Структура пробне дознаке:

Врста дрвећа	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							Свега	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,61	0,01	1,11	10,96	4,95	0,00	17,63	2.355
Лишћари	-	0,06	1,08	3,37	1,68	1,21	0,00	7,40	988
УКУПНО:	-	0,67	1,09	4,48	12,64	6,15	0,00	25,03	3.343

е) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

Врста дрвећа	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
четинари	0	30	70	5	30	44	21
лишћари	14	43	43	14	39	4	43

2.2.3. Површине подесне за пошумљавање и газдовање

КАТЕГОРИЈА 5000 - Површине подесне за пошумљавање и газдовање

Укупна површина ове категорије шума износи 12.06 хектара, или 0,13% од укупне површине шумскопривредног подручја.

2.2.4. Површине неподесне за пошумљавање газдовање

КАТЕГОРИЈА 6000 - Површине неподесне за пошумљавање газдовање

Укупна површина ове категорије шума износи 116,31 хектара, или 1,24% од укупне површине шумскопривредног подручја.

2.3. Дрвна залиха, запремински прираст и остали таксациони елементи по привредним јединицама

Привредна јединица 01 – „Бобија-Рибник“

Категорија 1000 - Високе шуме са природном обновом

а) Укупна површина високих шума са природном обновом у П.Ј. „БОБИЈА-РИБНИК“ износи 4.181,11 хектара, што је 44.59 % од укупне површине шума и шумског земљишта, и 45,87% од високих шума са природном обновом. Обухвата газдинске класе 1109, 1238 и 1239. ha

ПЈ	ШИРА КАТЕГОРИЈА ШУМА	ГАЗДИНСКА КЛАСА	ПОВРШИНА ha
„Бобија-Рибник“	1000	1109	619.79
		1238	2.337,50
		1239	1.223.82
СВЕГА:			4.181,11

б) Структура дрвне залихе:

ВРСТА ДРВЕЋА	ОМЈЕР СМЈЕСЕ %	СТЕПЕН СКЛОПА	БОНИТЕТНИ РАЗРЕД	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm						СВЕГА	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				m ³ /ha							
21-јела	39		2,8	1,46	9,61	17,32	56,85	64,57	1,42	151,23	632.319
22-смрча	13		3,0	0,28	2,18	4,83	22,41	20,01	0,56	50,26	210.1589
23-б.бор	0		2,5	0,01	0,00	0,01	0,25	0,03	0,00	0,30	1.250
24-ц.бор	0		4,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	32
41-буква	38		2,4	1,65	10,54	20,92	73,16	44,16	0,33	150,76	630.357
43-пл.лишћ.	9		2,6	0,54	4,66	9,37	12,77	6,48	1,05	34,88	145.818
44-ост.лишћ.	1		3,6	0,27	0,91	0,98	1,16	0,32	0,07	3,73	15.581
45-цер	0		3,8	0,00	0,03	0,07	0,07	0,01	0,01	0,20	817
46-воћкарице	0		4,0	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	0,02	87
четинари	52			1,75	11,78	22,16	79,51	84,62	1,98	201,80	843.759
лишћари	48			2,48	16,15	31,36	87,16	50,97	1,47	189,58	792.660
УКУПНО:	100	74		4,22	27,93	53,52	166,67	135,60	3,45	391,38	1.636.419

в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

ВРСТА ДРВЕЋА	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	І	ІІ	ІІІ	1.	2.	3.	4.
Четинари	29,46	53,71	16,83	36,28	46,15	15,49	2,08
Лишћари	31,18	45,78	23,04	38,31	37,48	19,02	5,19

г) Структура запреминског прираста:

ВРСТА ДРВЕЋА	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							СВЕГА	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,07	0,45	0,81	2,27	1,74	0,03	5,37	22.459
Лишћари	-	0,07	0,45	0,77	1,67	0,67	0,01	3,65	15.249
УКУПНО:	-	0,13	0,91	1,59	3,95	2,41	0,04	9,02	37.708

д) Структура пробне дознаке:

ВРСТА ДРВЕЋА	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							СВЕГА	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0.15	1,19	1,96	12,94	39,38	1,17	56,80	237.494
Лишћари	-	0.25	2,18	3,15	19,79	22,57	1,34	49,29	206.079
УКУПНО:	-	0.41	3,37	5,11	32,73	61,95	2,51	106,09	443.573

ђ) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

ВРСТА ДРВЕЋА	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	11	58	31	18	61	15	6
Лишћари	8	41	52	16	45	23	16

е) Стање подмлатка у доба уређивања:

ВРСТА ДРВЕЋА	БРОЈ БИЉАКА ПОДМЛАТКА ПО 1 ha			
	Висина у cm		Прсни пречник	УКУПНО
	10-50	50-130	1-5 cm	
21-јела	2.687	243	77	3.007
22- смрча	39	31	7	77
41-буква	636	236	110	982
43-пл. лишћ.	513	133	68	714
44-ост. лишћ.	208	67	68	343
45-цер	26	0	0	26
Четинари	2.726	274	84	3.084
Лишћари	1.383	436	246	2.065
УКУПНО	4.109	710	330	5.149

Категорија 3000 - Шумске културе

а) Укупна површина шумских култура у П.Ј. „БОБИЈА-РИБНИК“ износи 53.54 хектара, што је 40.08% од укупне површине шумских култура, од тога 5,79 хектара испод таксационог прага. Заступљене су обе газдинске класе 3116 и 3212.

ПЈ	ШИРА КАТЕГОРИЈА ШУМА	ГАЗДИНСКА КЛАСА	ПОВРШИНА НА
„Бобија-Рибник“	3000	3116	48.73
		3212	4.81
СВЕГА:			53.54

б) Структура дрвне залихе:

ВРСТА ДРВЕЋА	ОМЈЕР СМЈЕСЕ %	СТЕПЕН СКЛОПА	БОНИТЕТНИ РАЗРЕД	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm						СВЕГА	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				m ³ /ha							
21-јела	24		3,0	1,05	11.02	23.29	33.72	5,74	0,00	74.81	3.572
22-смрча	51		4,3	1,30	14.49	36.96	99.79	9.03	0,00	161.57	7.715
23-б.бор	1		3.7	3.37	0.42	1.05	0,00	0,00	0,00	4.84	231
41-буква	11		3,5	0,88	15.06	7.79	6,24	5.13	0,00	35.10	1.676
43-пл.лишћ.	8		3,0	1.61	5.40	11,43	7.29	0.88	0,00	26,62	1.271
44-ост.лишћ.	4		4,3	6,76	3.79	2,09	0,46	0,00	0,00	13.11	626
45-цер	1		4,5	1,11	0,57	0.65	0,00	0,00	0,00	2.32	111
четинари	76			5.72	25.93	61,30	133.51	14,76	0,00	241.21	11.518
лишћари	24			10,37	24,82	21,97	13,99	6,01	0,00	77.15	3.684
УКУПНО:	100	70		16.08	50.74	83.27	147.50	20,77	0,00	318.37	15.202

в) Дрвна залиха по класама старости у m³: Површина класа старости: 1. 4.40 ha
 2. 22.48 ha
 3. 20,87 ha

ВРСТА ДРВЕЋА	КЛАСЕ СТАРОСТИ У ГОДИНАМА				УКУПНО НА ЦИЈЕЛОЈ ПОВРШИНИ
	1-20	21-40	41-60	61-80	
21-јела	0,00	115.17	47,10	-	3.572
22-смрча	9.32	81.01	280,45	-	7.715
23-б.бор	36.59	3.11	0,00	-	231
41-буква	0,00	9.61	69,96	-	1.676
43-пл.лишћари	17.95	8.32	48,16	-	1.271
44-остали лишћари	0,00	22.64	5,61	-	626
45-цер	21.59	0.71	0,00	-	111
четинари	45.91	199.29	327,55	-	11.518
лишћари	39.55	41,28	123,72	-	3.684
УКУПНО:	85.45	240.57	451,27	-	15.202

г) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

ВРСТА ДРВЕЋА	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
четинари	11,39	55,60	33,01	22,26	30,14	46,40	1,20
лишћари	23,61	53,18	23,21	30,80	30,48	17,73	20,99

д) Структура запреминског прираста:

ВРСТА ДРВЕЋА	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							СВЕГА	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,59	1,68	4,54	6,97	0,17	0,00	13,95	666
Лишћари	-	0,02	0,34	0,50	0,27	0,04	0,00	1,17	56
УКУПНО:	-	0,61	2,01	5,05	7,25	0,21	0,00	15,12	722

ђ) Структура пробне дознаке:

ВРСТА ДРВЕЋА	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У cm							СВЕГА	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,00	0,00	2,76	20,58	0,00	0,00	23,33	1.253
Лишћари	-	0,15	2,68	8,38	4,19	3,00	0,00	18,40	988
УКУПНО:	-	0,15	2,68	11,14	24,77	3,00	0,00	41,73	2.241

е) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

ВРСТА ДРВЕЋА	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
четинари	0	56	44	10	36	53	2
лишћари	14	43	43	14	39	4	43

Категорија 5000 - Површине подесне за пошумљавање и газдовање

Ове категорије шума нема у привредној јединици „Бобија-Рибник“.

ПЈ	ШИРА КАТЕГОРИЈА ШУМА	ГАЗДИНСКА КЛАСА	ПОВРШИНА НА
„Бобија-Рибник“	5000	-	0,00
СВЕГА:			0,00

Категорија 6000 - Шуме неподесне за газдовање

Укупна површина ове категорије шума износи 65.27 хектара, што је 0,70% од укупне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинске класе 6201, 6301 и 6401.

ПЈ	ШИРА КАТЕГОРИЈА ШУМА	ГАЗДИНСКА КЛАСА	ПОВРШИНА ha
„Бобија-Рибник“	6000	6201	11,30
		6301	17.42
		6401	35.19
		6601	1.36
СВЕГА:			65.27

Привредна јединица 02 – „Клековача-Дринић“

Категорија 1000 – Високе шуме са природном обновом

а) Укупна површина високих шума са природном обновом у П.Ј. „КЛЕКОВАЧА-ДРИНИЋ“ износи 4.933.10 хектара, што је 52,61% од укупне површине шума и шумског земљишта 54,12% од високих шума са природном обновом. Обухвата газдинске класе 1238 и 1315.

ПЈ	ШИРА КАТЕГОРИЈА ШУМА	ГАЗДИНСКА КЛАСА	ПОВРШИНА ha
„Клековача-Дринић“	1000	1238	4.552.40
		1315	380.70
СВЕГА:			4.933.10

б) Структура дрвне залихе:

ВРСТА ДРВЕЋА	ОМЈЕР СМЈЕСЕ %	СТЕПЕН СКЛОПА	БОНИТЕТНИ РАЗРЕД	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У СМ						СВЕГА	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
				m ³ /ha							
21-јела	42		2,7	1,42	8,51	15,42	70,21	87,92	1,76	185,24	913.805
22-смрча	23		2,7	0,38	3,08	7,34	44,98	43,89	0,69	100,36	495.072
23-б.бор	4		3,1	0,03	0,49	1,79	9,50	4,17	0,03	16,01	78.972
41-буква	26		2,6	1,28	11,79	25,89	56,66	18,23	0,21	114,06	562.659
42-храст	0		3,0	0,00	0,02	0,04	0,01	0,00	0,00	0,07	338
43-пл.лишћ.	5		2,6	0,25	3,54	8,68	8,98	1,31	0,18	22,94	113.178
44-ост.лишћ.	0		3,5	0,05	0,28	0,51	0,92	0,14	0,00	1,90	9.396
45-цер	0		3,3	0,00	0,06	0,17	0,20	0,00	0,00	0,43	2.145
46-воћкарице	0		3,7	0,01	0,10	0,11	0,04	0,00	0,00	0,26	1.272
четинари	69			1,81	12,07	24,55	124,69	135,98	2,48	301,61	1.487.849
лишћари	31			1,58	15,79	35,42	66,80	19,67	0,39	139,67	688.988
УКУПНО:	100	70		3,38	27,87	59,97	191,49	155,65	2,87	441,27	2.176.837

в) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

ВРСТА ДРВЕЋА	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	37,05	46,68	16,27	43,61	42,01	12,73	1,65
Лишћари	31,71	44,59	23,70	39,13	31,83	23,55	5,49

г) Структура запреминског прираста:

ВРСТА ДРВЕЋА	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У СМ							СВЕГА	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	0,06	0,48	0,73	2,76	2,37	0,03	6,43	31.722
Лишћари	-	0,04	0,40	0,78	1,22	0,23	0,00	2,67	13.193
УКУПНО:	-	0,10	0,88	1,51	3,98	2,60	0,04	9,10	44.915

д) Структура пробне дознаке:

ВРСТА ДРВЕЋА	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У СМ							СВЕГА	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
	m ³ /ха								
Четинари	-	0,22	2,09	4,17	20,93	56,80	2,01	86,22	425.343
Лишћари	-	0,22	2,58	4,63	15,55	7,55	0,40	30,94	152.619
УКУПНО:	-	0,44	4,67	8,81	36,47	64,35	2,41	117,16	577.962

ђ) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

ВРСТА ДРВЕЋА	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	15	50	36	24	53	17	5
Лишћари	5	38	57	10	38	30	21

е) Стање подмлатка у доба уређивања:

ВРСТА ДРВЕЋА	БРОЈ БИЉАКА ПОДМЛАТКА ПО 1 ха			
	Висина у см		Прсни пречник	УКУПНО
	10-50	50-130	1-5 см	
21-јела	5.379	448	193	6.020
22-смрча	708	115	24	847
41-буква	763	237	130	1.130
42-храст	38	0	0	38
43-пл.лишћ.	649	125	52	826
44-ост.лишћ.	65	26	9	100
45-цер	49	0	0	49
46-воћкарице	71	13	4	88
Четинари	6.087	563	217	6.867
Лишћари	1.635	401	195	2.231
УКУПНО	7.722	964	412	9.098

Категорија 3000 - Шумске културе

а) Укупна површина шумских култура у П.Ј. „КЛЕКОВАЧА-ДРИНИЋ“ износи 80.04 хектара, што је 59.85% од укупне површине шумских култура, од тога 14,27 хектара испод таксационог прага. Обухвата обе газдинске класе 3116 и 3212.

ПЈ	ШИРА КАТЕГОРИЈА ШУМА	ГАЗДИНСКА КЛАСА	ПОВРШИНА ха
„Клековача- Дринић“	3000	3116	65.77
		3212	14.27
СВЕГА:			80.04

б) Структура дрвне залихе:

ВРСТА ДРВЕЋА	ОМЈЕР СМЈЕСЕ %	СТЕПЕН СКЛОПА	БОНИТЕТНИ РАЗРЕД	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У СМ						СВЕГА	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ха	На цијелој површини
				m ³ /ха							
21-јела	2		4,0	0,00	0,00	0,73	0,75	0,00	0,00	1,47	97
22-смрча	21		5,0	0,24	2,34	2,27	8,09	2,08	0,00	15,02	988
23-б.бор	55		4,5	8,48	9,15	7,89	9,91	3,95	0,00	39,39	2.591
24-ц.бор	1		4,0	0,00	0,00	0,00	0,46	0,00	0,00	0,46	30
41-буква	2		4,0	0,00	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00	1,69	111
42-храст	12		4,0	2,01	4,50	1,95	0,00	0,00	0,00	8,45	556
44-ост.лишћари	6		4,0	1,82	2,51	0,00	0,00	0,00	0,00	4,33	285
45-цер	0		4,0	0,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,38	25
46-воћкарице	1		4,0	0,32	0,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,49	32
четинари	79			8,73	11,49	10,89	19,20	6,04	0,00	56,35	3.706
лишћари	21			4,53	7,18	3,63	0,00	0,00	0,00	15,34	1.009
УКУПНО:	100	39		13,26	18,67	14,52	19,20	6,04	0,00	71,69	4.715

в) Дрвна залиха по класама старости у м³: Површина класа старости: 2. 65.77 ha

ВРСТА ДРВЕЋА	КЛАСЕ СТАРОСТИ У ГОДИНАМА				УКУПНО НА ЦИЈЕЛОЈ ПОВРШИНИ
	1-20	21-40	41-60	61-80	
21-јела	-	1,47	-	-	97
22-смрча	-	15,02	-	-	988
23-б.бор	-	39,39	-	-	2.591
24-ц.бор	-	0,46	-	-	30
41-буква	-	1,69	-	-	111
42-храст	-	8,45	-	-	556
44-ост. лишћари	-	4,33	-	-	285
45-цер	-	0,38	-	-	25
46-воћкарице	-	0,49	-	-	32
четинари	-	56,35	-	-	3.706
лишћари	-	15,34	-	-	1.009
УКУПНО:	-	71,69	-	-	4.715

г) Структура дрвне залихе по квалитетним класама у %:

ВРСТА ДРВЕЋА	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
четинари	0,00	14,71	85,29	0,00	23,89	66,80	9,31
лишћари	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00	0,00

д) Структура запреминског прираста:

ВРСТА ДРВЕЋА	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У СМ							СВЕГА	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
четинари	-	1,44	1,08	1,38	0,70	0,30	0,00	4,91	323
лишћари	-	0,12	0,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,23	15
УКУПНО	-	1,57	1,19	1,38	0,70	0,30	0,00	5,14	338

д) Структура пробне дознаке:

ВРСТА ДРВЕЋА	ДЕБЉИНСКА КЛАСА У СМ							СВЕГА	
	0-5	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	По ha	На цијелој површини
	m ³ /ha								
Четинари	-	1,02	0,01	0,00	4,49	8,26	0,00	13,77	1.102
Лишћари	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
УКУПНО:	-	1,02	0,01	0,00	4,49	8,26	0,00	13,77	1.102

ђ) Структура пробне дознаке по квалитетним класама у %:

ВРСТА ДРВЕЋА	УЗГОЈНО-ТЕХНИЧКА КЛАСА			ТЕХНИЧКА КЛАСА			
	I	II	III	1.	2.	3.	4.
Четинари	0	0	100	0	23	34	43
Лишћари	0	0	0	0	0	0	0

Категорија 5000 - Површине подесне за пошумљавање и газдовање

Укупна површина ове категорије шума износи 12,06 хектара, што је 0,13 % од укупне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинску класу 5290.

ПЈ	ШИРА КАТЕГОРИЈА ШУМА	ГАЗДИНСКА КЛАСА	ПОВРШИНА НА
„Клековача-Дринић“	5000	5290	12,06
СВЕГА:			12,06

Категорија 6000 - Површине неподесне за пошумљавање и газдовање

Укупна површина ове категорије у П.Ј. „КЛЕКОВАЧА-ДРИНИЋ“ износи 51.04 хектара, што је 0,54 % од укупне површине шума и шумског земљишта. Обухвата газдинске класе 6201,6301 6401 и 6601 .

ПЈ	ШИРА КАТЕГОРИЈА ШУМА	ГАЗДИНСКА КЛАСА	ПОВРШИНА НА
„Клековача-Дринић“	6000	6201	7,13
		6301	14,62
		6401	25,89
		6601	3,40
СВЕГА:			51,04

2.4. Дрвна залиха, запремински прираст и остали основни таксациони елементи по општинама

Дрвна залиха, запремински прираст и остали основни таксациони елементи по општинама идентични су као и за ШПП, па их на овом мјесту нећемо приказивати.

2.5. Поузданост утврђених таксационих података

Савремена инвентура шума не може се ни замислити без примјене математичко-статистичких метода у рачунању и приказивању резултата.

Ова метода омогућава да се унапријед планира обим снимања са којим се може добити задовољавајућа тачност података.

Правилник о елементима и садржају шумскопривредних основа за државне шуме прописује максималне релативне грешке процјене за високе шуме са природном обновом на бази 95% вјероватноће за цијело шумскопривредно подручје.

Величина релативних грешака је зависна од површине инвентурне јединице односно од величине узорака и у правилу су веће за ниже уређајне јединице (одсјек, одјел, слив) него за више уређајне јединице (шумскопривредно подручје).

У сљедећим прегледима приказане су релативне грешке са којима су утврђени поједини таксациони елементи у високим шумама са природном обновом за:

- шумскопривредно подручје.

Детаљни подаци о релативним грешкама са којима су утврђени поједини таксациони елементи по свим просторним уређајним јединицама и врстама дрвећа приказани су у прилогу шумскопривредне основе.

2.5.1. Релативне грешке утврђених таксационих елемената у високим шумама са природном обновом за шумскопривредно подручје

Редни број	ТАКСАЦИОНИ ЕЛЕМЕНТИ	Утврђена релативна грешка у (%)	Прописана дозвољена максимална релативна грешка у (%)
1.	Залиха дрвета свих врста дрвећа, свих дебљинских класа и квалитетних класа	1,77	1,00
2.	Запремински прираст свих врста дрвећа и свих дебљинских класа	4,31	2,00
3.	Дрвна маса стабала пробне дознаке свих врста дрвећа, свих дебљинских класа и свих квалитетних класа	3,78	3,00
4.	Број биљака односно стабалаца природног подмлатка сваке класе узраста свих врста дрвећа	10,04	4,00

Одредбом Правилника о елементима и садржају шумскопривредних основа, толеришу се и веће релативне грешке, под условом да су теренска снимања за процјену таксационих елемената извршена на пробним концентричним круговима највећег међусобног размака до 100 метара. Обзиром да је прикупљање таксационих елемената вршено на пробним концентричним круговима распоређеним у виду јединствене мреже квадрата са еквидастанцом од 100 метара може се констатовати да су задовољене законске одредбе.

Утврђена релативна грешка таксационих елемената за газдинске класе у високим шумама са природном обновом за шумскопривредно подручје :

Газдинска класа	Број кругова			Површина (ha)	ТАКСАЦИОНИ ЕЛЕМЕНТИ (РЕЛЕТИВНА ГРЕШКА)			
	Обични	Детаљни	Укупно		Залиха дрвета	Запремински прираст	Дрвна залиха стабала пробне дознаке	Број биљака природног подмлатка
1109	473	146	619	619,97	9,10	17,44	24,12	48,03
1238	5.151	1.673	6.824	6.875,61	1,97	4,26	4,75	10,74
1239	917	285	1.202	1.223,82	4,88	11,96	17,09	38,10
1315	268	89	357	384,79	15,23	27,83	34,25	32,20

Релативне грешке процјене таксационих података по привредним јединицама за високе шуме са природном обновом

Привредна јединица	Површина ha	ТАКСАЦИОНИ ЕЛЕМЕНТИ			
		Залиха дрвета свих врста дрвећа, свих дебљинских класа и квалитетних класа	Запремински прираст свих врста дрвећа и свих дебљинских класа	Дрвна маса стабала пробне дознаке, свих врста дрвећа, свих дебљинских класа и свих квалитетних класа	Број биљака односно стабала природног подмлатка сваке класе узраста свих врста дрвећа
“ БОБИЈА-РИБНИК ”	4.181,11	1,77	6,38	5,51	22,21
“КЛЕКОВАЧА-ДРИНИЋ”	4.933,10	2,27	5,83	5,20	10,19

2.6. Стање шумских комуникација и степен отворености шумскопривредног подручја

Отвореност шума према члану 26. Правилника за израду шумскопривредних основа, приказује се дужином јавних и шумских камионских путева који пролазе кроз шуме и шумска земљишта или их тангирају и степеном отворености шумскопривредног подручја и привредних јединица а посебно степеном отворености свих високих и свих изданаčkih шума.

Степен отворености приказује се бројем километара, саобраћајница на 1000 ha, односно бројем метара саобраћајница по 1 ha.

На основу посљедњег уређивања шума извршена је инвентура свих постојећих саобраћајница на шумскопривредном подручју и констатовано је да није било изградње нових шумских камионских путева, тако да је стање не промјењено и преглед стања је приказан по категоријама шума.

Укупна дужина путева на ШПП-у је 131,20 km, сви путеви су путеви који отварају шуму и шумско земљиште. У високим шумама са природном обновом дужина путева је 127,10 km, а отвореност је 13,96 km/1000 ha. Отвореност ШПП-а је 14,01 km/1000 ha.

Степен отворености по привредним јединицама за ШПП „Петровачко“

Привредна јединица	Дужина путева у km		Путеви који отварају површину (km)							Отвореност km/1000 ha							
	Јавни пут	Шумски путеви	Укупно	Високе шуме са природном обновом	Високе деградиране шуме	Шумске културе	Изданачке шуме	Површине подесне за пошумљавање и газдовање	Површине неподесне за пошумљавање и газдовање	Укупно	Високе шуме са природном обновом	Високе деградиране шуме	Шумске културе	Изданачке шуме	Површине подесне за пошумљавање и газдовање	Површине неподесне за пошумљавање и газдовање	Укупно
„Бобија-Рибник“	-	-	65,47	64,14	-	0,30	-	-	1,03	65,47	15,29	-	5,59	-	-	15,80	15,17
„Клековача-Дринић“	-	-	65,73	62,96	-	1,30	-	0,70	0,77	65,73	12,83	-	16,24	-	58,58	15,00	13,01
УКУПНО Ш.П.П.	-	-	131,20	127,10	-	1,60	-	0,70	1,80	131,20	13,96	-	11,96	-	58,58	15,45	14,01

Напомена: У протеклом уређајном периоду није било изградње нових путева али је било извјесних промјена у површинама ширих категорија као и самог ШПП и отуда и промјене отворенос

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА

Шуме Републике Српске

а.д. СОКОЛАЦ

III АНАЛИЗА И ОЦЈЕНА ДОСАДАШЊЕГ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА

У овом поглављу упоређују се и анализирају подаци стања шума из предходне и нове шумскопривредне основе, образлажу настале разлике и врши анализа извршења планова претходне шумскопривредне основе.

Одлуком Владе Републике Српске о измјенама одлуке о формирању шумскопривредних подручја у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 107/12) формирано је „Петровачко“ ШПП, чији је корисник Шумско газдинство „Оштрељ-Дринић“ са сједиштем у Дринићу, међутим у периоду трајања важеће ШПО Влада Републике Српске је дала под концесију дио ШПП „Петровачког“ (Ријешењем 3.351,36 ha), тако да ће бити неки параметри анализе и оцјене досадашњег газдовања неупоредиви због непостојања граница ТЦ „Клековача“ на терену и због нових података нове основе која је урађена за битно смањену површину у односу на стару основу.

Код израде анализе и оцјене досадашњег газдовања вршићемо анализе стања предходне (дио ШПП „Петровачког“ и ТЦ „Клековача“).

Неће се анализирати и образлагати настале разлике у погледу података о стању шума због неупоредивости истих и то:

- површина по категоријама шума и за шумскопривредно подручје као цјелину
- величине и квалитета залихе дрвета по врстама дрвећа и дебљинским класама, а за шумске културе и по класама старости, по категоријама шума, и за шумскопривредно подручје као цјелину
- величине запреминског прираста по врстама дрвећа, по категоријама шума и за шумскопривредно подручје као цјелину и
- степена отворености свих високих шума, и свих шума и шумског земљишта за привредне јединице и шумскопривредно подручје као цјелину.

Анализира се и оцјењује извршење следећих планова:

- плана количине и динамике сјеча
- плана шумско-узгојних радова
- плана заштите шума
- плана искоришћавања шума
- плана инвестиционих улагања.

1. УПОРЕДНО СТАЊЕ ШУМА ПРЕТХОДНЕ И НОВЕ ШУМСКОПРИВРЕДНЕ ОСНОВЕ

Упоредно стање шума (таксациони елементи) претходне и нове шумскопривредне основе неће се радити због неупоредивости таксационих елемената (различите површине).

2. АНАЛИЗА И ОЦЈЕНА ИЗВРШЕЊА ПЛАНОВА ГАЗДОВАЊА ИЗ ПРЕДХОДНЕ ШУМСКОПРИВРЕДНЕ ОСНОВЕ

Анализа и оцјена извршења планова газдовања предходне шумскопривредне основе, за „Петровачко“ шумскопривредно подручје, урађена је за период од 2013. до 2022. године обрађена је и приказана анализа и оцјена:

- 2.1. Плана количине и динамике сјеча
- 2.2. Плана шумскоузгојних радова
- 2.3. Плана заштите шума
- 2.4. Плана искоришћавања шума и
- 2.5. Плана инвестиционих улагања.

2.1. Анализа и оцјена извршења плана количине и динамике сјеча

Извршење плана количине и динамике сјеча у периоду од 2013. до 2022. плус план сјеча из измјена и допуна ШПО за ШПП „Петровачко“ 2013. до 2022. на које је Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде дало сагласност средином 2022. године (план сјеча је 19.000 m³ четинара на садашњем ШПП), извршење плана је по категоријама шума, врстама дрвећа (четинари, лишћари) и укупно за шумскопривредно подручје „Петровачко“ (старо), приказано је у сљедећим табеларним прегледима:

2.1.1. Преглед извршења плана количине и динамике сјеча по газдинским класама

ГАЗДИНСКА КЛАСА	ПЛАНИРАНО (m ³ свеукупна дрвна маса)				РЕАЛИЗОВАНО (m ³ свеукупна дрвна маса)				%	%
	Четинара	Лишћара	Укупно	Површина ha	Четинара	Лишћара	Укупно	Површина ha	Р/П m ³	Р/П ha
1109	3.800	36.800	40.600	605,35	1.785	30.639	32.424	573,76	79,86	94,78
1145	540	2.280	2.820	111,18	0	0	0	0	-	-
1238	563.500	386.100	949.600	9.726,62	561.538	384.331	945.869	9.252,71	99,61	95,13
1239	58.700	64.300	123.000	1.215,58	56.003	60.550	116.553	1.215,58	94,76	100,00
1315	25.800	4.400	30.200	427,28	24.598	3.283	27.881	427,28	92,32	100,00
3116	2.900	1.100	4.000	61,44	1.124	738	1.862	20,87	46,55	33,97
3212	43	0	43	1,35	32	0	32	0,87	74,42	64,44
Укупно	655.283	494.980	1.150.263	12.148,80	645.080	479.541	1.124.621	11.491,96	97,77	94,59

2.1.2. Преглед извршења плана количине и динамике сјеча по привредним јединицама

Редни број	ПРИВРЕДНА ЈЕДИНИЦА	КАТЕГОРИЈА ШУМА	ВРСТА ДРВЕЋА	ОБИМ СЈЕЧА у m ³ – УКУПНА МАСА У ПЕРИОДУ од 2013. до 2022. год.		
				ПЛАНИРАНО	ИЗВРШЕНО	ИЗВРШЕЊЕ У %
1.	“БОБИЈА РИБНИК”	ВИСОКЕ ШУМЕ СА ПРИРОДНОМ ОБНОВОМ	Четинари	160.617	154.725	96,33
			Лишћари	204.671	203.173	99,27
			УКУПНО	365.288	357.898	97,98
		ШУМСКЕ КУЛТУРЕ	Четинари	2.900	1.124	38,76
			Лишћари	1.100	738	67,09
			УКУПНО	4.000	1.862	46,55
		УКУПНО	Четинари	163.517	155.849	95,31
			Лишћари	205.771	203.911	99,10
			УКУПНО	369.288	359.760	97,42
2.	“КЛЕКОВАЧА – ДРИНИЋ”	ВИСОКЕ ШУМЕ СА ПРИРОДНОМ ОБНОВОМ	Четинари	491.723	489.199	99,49
			Лишћари	289.209	275.630	95,30
			УКУПНО	780.934	764.829	97,94
		ШУМСКЕ КУЛТУРЕ	Четинари	43	32	74,42
			Лишћари	0	0	0
			УКУПНО	43	32	74,42
		УКУПНО	Четинари	491.766	489.231	99,48
			Лишћари	289.209	275.630	95,30
			УКУПНО	780.975	764.861	97,94
УКУПНО ШПП	УКУПНО ШПП	ВИСОКЕ ШУМЕ СА ПРИРОДНОМ ОБНОВОМ	Четинари	652.340	643.924	98,71
			Лишћари	493.884	478.803	96,95
			УКУПНО	1.146.219	1.122.727	97,95
		ШУМСКЕ КУЛТУРЕ	Четинари	2.943	1.156	39,28
			Лишћари	1.100	738	67,09
			УКУПНО	4.043	1.894	46,85
		УКУПНО	Четинари	655.283	645.080	98,44
			Лишћари	494.980	479.541	96,88
			УКУПНО	1.150.263	1.124.621	97,77

2.1.3. Преглед извршења плана количине и динамике сјеча по годинама сјеча

Ред.број	Год.сјече	КОЛИЧИНА И ДИНАМИКА СЈЕЧА (m ³) – УКУПНА ДРВНА МАСА У ПЕРИОДУ 2013. ДО 2022. год.								
		Високе шуме			Шумске културе			с в е г а		
		Чет.	Лишћ.	Σ	Чет.	Лишћ.	Σ	Чет.	Лишћ.	Σ
1.	2013	66.377	47.304	113.681	-	-	-	66.377	47.304	113.681
2.	2014	72.197	39.332	111.529	-	-	-	72.197	39.332	111.529
3.	2015	70.592	46.072	116.664	-	-	-	70.592	46.072	116.664
4.	2016	74.188	42.274	116.462	-	-	-	74.188	42.274	116.462
5.	2017	67.478	47.805	115.283	-	-	-	67.478	47.805	115.283
6.	2018	73.758	55.695	129.453	-	-	-	73.758	55.695	129.453
7.	2019	54.794	44.487	99.281	-	-	-	54.794	44.487	99.281
8.	2020	64.755	46.813	111.568	-	-	-	64.755	46.813	111.568
9.	2021	45.713	51.355	97.068	1.156	738	1.894	46.869	52.093	98.961
10.	2022	54.072	57.666	111.738	-	-	-	54.072	57.666	111.738
Укупно		643.924	478.803	1.122.727	1.156	738	1.894	645.080	479.541	1.124.621

У високим шумама са природном обновом планирани обим сјеча није реализован у потпуности. План је реализован са 97,95% планиране дрвне масе (1.122.727 m³) на површини од 11.469,33 ha шумскопривредног подручја или на 94,90% планиране површине. У газдинској класи субалпинске шуме букве са смрчом и јелом (1145) није било сјеча јер су одјељења кандидована за издвајање као шуме високе заштитне вриједности. Ради се о одјељењима број: 82/2b, 83/2b 86/2b, 92b.

Планирани обим сјеча је скоро у потпуности испуњен по залихи а нешто мање по површини и поред тога ШГ-у је одобрен анекс плана сјеча за 2022 годину у износу од 19.000 m³ који је реализован. Мала несразмјера између остварења сјеча по залихи и површини настала је и због објективних и због субјективних разлога.

У **шумским културама**, од планираних 4.043 m³ обим сјеча реализован је са 1.894 m³ односно 46,85%. Код четинара, од планираних 2.943 m³ реализовано је 1.156 m³, односно 39,28% а код лишћара од планираних 1.100 m³ реализовано је 738 m³ односно 67,09% Реализација планираног обима сјеча извршена је на 34,62 % површине. У шумским културама вршене су проредне сјече по принципу позитивне селекције. У П.Ј. „Бобија – Рибник“ налази се већина површина шумских култура изнад таксационог прага, самим тим је и већи обим сјеча. Извршење плана сјеча у шумским културама је недовољна и по залихи и по површини.

Анализирајући количину и динамику сјеча по газдинским класама закључујемо:

- У г.к. 1109 планирани обим сјеча остварен је са 79,86% на мањој планом предвиђеној површини (573,76 ha, 94,78%)
- У г.к. 1145 било је 2.820 m³ планом предвиђених сјеча али није ништа реализовано
- У г.к. 1238 планирани обим сјеча остварен је са 99,61% на мањој планом предвиђеној површини (9.252,71 ha, 95,13%)
- У г.к. 1239 обим сјеча је реализован са 94,76% на планом предвиђеној површини (1.215,58 ha, 100%)
- У г.к. 1315 планирани етат је реализован са 92,32% на планом предвиђеној површини (427,28 ha, 100%). Мањи обим сјеча у сјеменској састојини (одјељење 109b), неприступачан терен (одјељење 107) и водозаштитни појас у овој газдинској класи утицали су на мању реализацију обима сјеча од планираног.

Анализирајући количину и динамику сјеча по годинама примјећујемо да је највећа реализација учињена 2018. године (129.453 m³) а најмања у 2021. години (98.961m³). Потражња, пласман и могућност реализације шумских сортимената у појединим годинама утицали су на обим сјеча.

2.1.4. Анализа извршења плана количине и динамике сјеча (етата) с обзиром на примијењени систем газдовања

Претходном шумскопривредном основном били су планирани системи газдовања:

- за високе шуме са природном обновом: скупинасто-пребирне
- у шумским културама: мјере његе, проредне сјече на принципу позитивне селекције (изнад 1/5 опходње) и мјере његе: окопавање, уклањање корова, освјетљавање подмлатка, чишћење у културама (испод 1/5 опходње), а систем газдовања ће бити касније

У протеклом уређајном периоду примјењивани су сљедећи системи газдовања:

- у високим шумама са природном обновом:
 - газдинске класе 1109, 1145(није сјечена), 1238, 1239 и 1315 вршен је скупинасто
 - пребирни систем газдовањ
- у шумским културама (3116 и 3212) вршене су мјере његе, систем газдовања ће бити накнадно дефинисан

У еколошким условима, какви преовладавају на шумскопривредном подручју, прописан и промјењиван скупинасто-пребирни систем газдовања показао се као прихватљив и оправдан.

Планирани обим сјеча у високим шумама са природном обновом извршен је са 97,95 %, и то код четинара са 98,71% и лишћара 96,75%. Сјече су извршене на 94,90% површине високих шума са природном обновом (11.469,33 ha). У одјељењима 82/2, 83/2, 86/2 и 92, газдинске класе 1145, површине 111,18 ha није било сјеча, које су предвиђене планом из предходне ШПО, јер се у ствари ради о субалпинској шуми букве и смрче са јелом и површинама које су кандидоване као површине Шума високе заштитне вриједности.

2.2.Анализа и оцјена извршења плана шумскоузгојних радова

Редни Број	Врста шумскоузгојних радова	Планирано (ha)	Остварено (ha)	%
		(2013-2022)		
а) Проста репродукција				
1.	Природно обнављање шума	1.208,60	1.208,60	100,00
2.	Комплетирање природне обнове састојина	2,00	10,45	522,50
3.	Мјере његе природног подмлатка	1.208,60	1.208,60	100,00
4.	Мјере његе у новим шумским културама млађим од 1/5 опходње (окопавање, уклањање корова, освјетљавање подмлатка и чишћење)	5,39	11,74	217,81
5.	Мјере његе у постојећим шумским културама испод 1/5 опходње (прореде)	137,35	40,56	29,53
б) Проширена репродукција шума				
1.	Пошумљавање голети	3,39	12,24	361,06
2.	Попуњавање шум. култура	0,34	1,22	361,06
3.	Њега садница	3,39	12,24	361,06
4.	Мјере његе култура испод 1/5 опходње са процј. дрвном масом	-	-	-

У претходној табели приказано је извршење плана шумско-узгојних радова за шумскопривредно подручје.

У протеклом периоду шумско-узгојни радови вршени су по свим фазама, зависно од реализације обима сјеча и система газдовања по категоријама шума, односно потреба за шумско-узгојним радовима за дио површина по категоријама шума. Извршени су сљедећи шумскоузгојни радови: пошумљавање садњом садница (комплетирање природне обнове) на 10,45 ha, из средстава прости репродукције а 12,24 ha из средстава проширене репродукције. Попуњавање шумских култура реализовано је на 1,22 ha као и њега садница послије садње на 12,24 ha. Њега нових шумских култура испод 1/5 опходње урађена је на 11,74 ha и постојећих шумских култура на 40,56 ha. Природно обнављање састојина и њега природног подмлатка урађена је на 1.208,60 ha.

2.3. Анализа и оцјена извршења плана заштите шума

План заштите и чувања шума у претходним шумскопривредним основама дат је у смислу мјера које треба предузети да би се благовремено извршила заштита шума од инсеката и биљних болести, пожара, вјетра, снијега, стоке, дивљачи и других штета биотичке природе. Мјере и активности које се проводе на заштити шума и шумских земљишта имају углавном превентивни карактер, а у случају потребе проводе се и директне мјере заштите шума од самих узрочника. Послови на заштити шума и шумског земљишта су дио свакодневних активности везаних за газдовање шумама и шумским земљиштем. У протеклом периоду велика пажња посвећена је заштити шума од пожара. Све мјере сводиле су се на превентивни карактер, а приступало се и примјени директних мјера тамо гдје је то било потребно. Иако за подручје нису карактеристични шумски пожари, услед великих суша и људског немара, евидентирано је седамнаест (17) пожара (сви су приземни и на ливадама). Пожари су обухватили површину од 36,81 ha и нису проузроковали штету. На трошкове гашења утрошено је 1.949 KM. У гашењу ових пожара учествовали су и радници Ш.Г. „Оштрељ-Дринић“ уз употребу средстава и опреме за гашење истих. Штете од јаких вјетрова и снијега, које се манифестују у виду извала, прелома итд. санирале су се правовременом и редовном изградом случајних ужитака уз стриктно поштовање правилника о шумском реду.

Протеклих година велика пажња посвећена је отклањању и сузбијању поткорњака. Постављањем феромонских клопки, вршено је праћење бројности поткорњака смрче и дрвенара (*Ips typographus* и *Pityogenes chalcographus*). Мјере заштите од биљних болести нису предузимане јер није било потребе за истим. У периоду 2013. - 2022. није било евидентираних већих штета од инсеката.

Штете од човјека огледале су се кроз бесправну сјечу и крађу, углавном, огревног дрвета, али и других дрвних сортимената. Против починиоца ових штета поднешене су пријаве за шумску крађу. У протеклом уређајном периоду на поручју ШПП „Петровачко“ поднешено је 60 пријава а, количина отуђене дрвне масе износи 978,73 m³, а вриједност те масе 151.125 KM. Ради спречавања ових појава вршено је стално обилажење шумарских рејона, а у сарадњи са Министарством унутрашњих послова вршене су честе контроле промета и транспорта ових сортимената. Штете од стоке нису евидентиране. Штете од дивљачи нису изражене и углавном се свде на појединачне случајеве

2.4. Анализа и оцјена извршења плана искоришћавања шума

Шумски дрвни Сортименти	Планирано				Реализовано					
	Четинари		Лишћари		Четинари			Лишћари		
	m ³	%	m ³	%	m ³	остварена сорт.стр. у %	реализација у %	m ³	остварена сорт.стр. у %	реализација у %
Трупци Ф и Л	5.766	0,88	15.641	3,16	2.635	0,41	0,4	5.540	1,16	1,12
Пилански трупци I класе	139.575	21,30	23.611	4,77	106.003	16,43	16,18	37.856	7,89	7,65
Пилански труп. II класе	155.433	23,72	41.479	8,38	111.190	17,24	16,97	42.494	8,86	8,58
Пилански труп. III класе	37.482	5,72	50.042	10,11	109.433	16,96	16,7	42.518	8,87	8,59
Стубови за водове (ГТ)	21.428	3,27	0	0,00	3.655	0,56	0,57			
Јамско дрво	52.029	7,94	0	0,00	24.111	3,74	3,68			
Остала обловина	0	0,00	0	0,00						
Ситно техничко дрво	6.225	0,95	0	0,00						
Целулозно дрво	46.263	7,06	88.997	17,98	84.599	13,11	12,91	68.997	14,39	13,94
Огревно дрво	0	0,00	140.475	28,38				145.294	30,30	29,35
УКУПНО СОРИМЕНТИ	464.201	70,84	360.245	72,78	441.626	68,46	67,39	342.699	71,46	69,23
Отпадак	191.082	29,16	134.735	27,22	203.454	31,54	31,05	136.842	28,54	27,65
СВЕУКУПНА ДРВНА ЗАПРЕМИНА	655.283	100,00	494.980	100,00	645.080	100,00	98,44	479.541	100,00	96,88

Извршење плана искоришћавања шума дато је по врстама и количини шумских дрвних сортимената за шумскопривредно подручје.

2.5. Анализа и оцјена извршења плана инвестиционих улагања

Основне инвестиције у шумарству су: биолошке (проста и проширена репродукција), градња и реконструкција шумски камионских путева и објеката и набавка опреме. Инвестициона улагања у опрему планирана су годишњим плановима пословања и углавном одобравана од стране надзорног одбора предузећа, а приказана су у наредном табеларном прегледу:

ВРСТА ОПРЕМЕ	ЈЕДИНИЦА МЈЕРЕ	ПЛАНИРАНА КОЛИЧИНА ПО ШПО	РЕАЛИЗОВАНА КОЛИЧИНА ЗА 10 ГОДИНА
Набавка опреме и средстава за заштиту шума	КМ	34.220	55.890
Набавка садног материјала и опреме за шумскоузгојне радове	КМ	16.170	30.442
Изградња шумских комуникација	КМ	1.068.000	-
Инвестирање у информациони систем	КМ	25.000	493.704
Реконструкција шумских камионских путева и мостова	КМ	-	1.686.090
СВЕГА	КМ	1.143,39	2.266.126

Да би се омогућила рационалнија употреба шумске механизације, приступило интезивнијем газдовању шумама, извршење етата на цијелој површини ШПП-а и испунили сви циљеви предвиђени шумскопривредном основом, планирана је изградња шумских камионских путева у дужини од 13,35 km. У протеклом уређајном периоду није било изградње шумских камионских путева.

Привредна јединица	Планирано (km)	Извршено (km)	%
„Бобија-Рибник”	6,15	0	0
„Клековача-Дринић”	7,20	0	0
УКУПНО	13,35	0	0

У протеклом уређајном периоду механизација и средства за рад су редовно набављана у оноликој мјери како би се несметано одвијала планирана производња шумских дрвних сортимената, реконструкција шумских камионских путева и извршење шумскоузгојних радова, као и радова на њези и заштити шума.

Редни Број	Назив средстава	Јединица мјере	Планирано комада	Реализовано комада
1.	Моторне пиле	ком.	16	117
2.	Теренска путна возила (лада нива)	ком.	5	6
3.	Комби-бус	ком.	2	4
4.	Камион кипер	ком.	1	1
5.	ГПС	ком.	10	9
6.	Аутобус	ком.	-	2
7.	Камион са дизалицом	ком.	-	1
8.	Шумски зглобни трактор	ком.	-	6

3. КРИТИЧКА ОЦЈЕНА ГАЗДОВАЊА ШУМАМА У ПРОТЕКЛОМ УРЕЂАЈНОМ ПЕРИОДУ

За протекли период газдовања шумама овог подручја може се констатовати сљедеће:

- У високим шумама са природном обновом примјењиван је систем газдовања скупинасто- преборни. Екосистеми богатији врстама су сложенији, израженије структуре и са већим бројем функција и утицаја. Мјешовите састојине, одликују се већом биолошком и еколошком стабилношћу, јачом отпорношћу на ентомолошка и фитопатолошка обољења, те је у будућности потребно одржавати и повећавати мјешовитост. Тренутно по површини однос мјешовитих и чистих састојина је око 8:1 што је добро. Највеће учешће по запремини у високим шумама овог подручја има јела (око 40%), затим буква (око 31%) и смрча (око 19%), племенити лишћари (око 7%), бијели бор (око 2%).
- Системи газдовања (скупинасто-пребирни) који су примјењивани у протеклом уређајном периоду нису примјењивани у потпуности и на то треба обратити више пажње. Ово првенствено због погоршања квалитетне структуре (повећано учешће мање квалитетни класа и код узгојнотехничке и код техничке квалификације). Ово треба узети са резервом јер се подаци не односе на потпуно исте површине.
- Неспорна површина шума и шумског земљишта ШПП смањена је за 3.121,39 хектара, разлози су издвајање ТЦ „Клековача“ под концесију и ако по уговору површином датом под концесију и даље газдује ШГ „Оштрељ-Дринић“ Дринић.
- У претходном периоду пошумљене су веће површине под шумским голетима. Међутим мјере његе у постојећим шумским културама без процјењене дрвне залихе и ново основаним културама нису одрађене (свега 29,5%) , остали дио плана шумскоузгојних радова је у потпуности испоштован.
- У високим шумама са природном обновом је дошло је до знатније промјене дрвне залихе. Смањење дрвне залихе од 39 m³/ha је доста велико, уз истовремено смањење запреминског прираста за 1,69 m³/ha и погоршање квалитетног стања шума. Разлог је што се подаци не односе на потпуно исте површине и непотпуна примјена система газдовања.
- Неспорна површина шумских култура је смањена за 73,36 хектара, а то је последица издвајања ТЦ „Клековача“ пошумљавања голети, промјена постојећих граница одсјека култура и нове категоризације шума.

Односно видљиво је из анализе плана сјеча да је у културама врло мало реализовано од планираног (39% чет. и 67% лишћ., око 47%). Због тога су површине које су биле под културама уствари обрасле пионирским врстама и потиснуле су врсте дрвећа које су пошумљене.

Још увијек је велики удио лишћара (непожељних врста) у дрвној залихи па је зато и смањен запремински прираст и потребне су интензивније прореди четинара и уклањање лишћара.

- Планирани обим сјеча (етат) није баш у потпуности реализован. У високим шумама са природном обновом реализован је на 94,90% површине, односно реализовано је 97,95% планиране дрвне запремине. У шумским културама планирани обим сјеча (етат) није реализован, само 39,28 % за четинаре и 67,09% лишћаре или укупно 46,85% што је веома мало и има за последицу нагомилавање залихе, смањење (загушење) прираста и нарушавања дебљинске структуре и слабљења квалитета шумске културе. Као што се из претходног види, обим сјеча ни у једној категорији шума није у потпуности остварен у планираном обиму, нарочито у шумским културама, гдје је проценат реализације дрвне запремине знатно већи од процента третиране површине културе што указује на то да су прореди рађене само у старијим културама са значајном залихом по хектару а нису рађене у млађим, тањим културама.
- План искориштавања шума реализован је са 98,44% (четинари) и 96,88% (лишћари), с тим да је проценат реализације појединих сортимената много одступао од планираног, како у плусу тако и у минусу (већа реализација мање вриједних сортимената, а мања реализација вриједнијих сортимената) што је утицало на пословање шумског газдинства.
- У протеклом периоду провођене су превентивне мјере заштите од штета биотичке и абиотичке природе, али и поред тога учињене су одређене штете.
- Изградње шумских камионских путева није урађена по плану. Планирано је 13,35 километара (1.068.000 km) а није реализовано ништа, док је са реконструкцијом шумских камионских путева обрнуто, није планирано ништа, а реализовано је 1.686.090 km.
- Из напред наведеног може се констатовати да нису реализовани сви зацртани планови претходне шумскопривредне основе.

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА

Шуме Републике Српске

а.д. СОКОЛАЦ

IV ПЛАНОВИ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА ЗА НАРЕДНИ УРЕЂАЈНИ ПЕРИОД

На основу утврђеног стања шума, анализе и оцјене досадашњег газдовања шумама, дефинисане намјене шума према функцијама које треба да остваре, дефинишу се циљеви газдовања шумама и израђују по мјесту, обиму и динамици сљедећи планови газдовања шумама за период од 01.01. 2023. до 31.12.2032.године:

- план количине и динамике сјеча (етат)
- план шумскоузгојних радова
- план заштите и чувања шума
- план искоришћавања шума
- план инвестиционих улагања.

Наведени планови газдовања шумама разрађени су:

- по газдинским класама
- по категоријама шума;
- по привредним јединицама
- за шумскопривредно подручје
- за општину.

Циљеве газдовања дијелимо на опште и техничке циљеве.

Циљеви газдовања по газдинским класама

У наредном излагању приказани су технички циљеви газдовања шумама по газдинским класама. Зависно од система газдовања који ће се примјењивати, за сваку газдинску класу утврђена је нормална дрвна залиха у средини турнуса приказана по изабраним врстама дрвећа и омјеру смјесе и по дебљинским разредима, односно нормалном распореду класа старости.

1. ЦИЉЕВИ ГАЗДОВАЊА ПО ГАЗДИНСКИМ КЛАСАМА

1.1. Циљеви газдовања за високе шуме са природном обновом

Газдинска класа: 1109 Високе секундарне шуме букве у појасу шума букве и јеле на калкомеланосолима и лувисолима

- Врста дрвећа и омјер смјесе: јела 0,1; буква 0,8; пл. лишћ. 0,1;
- Систем газдовања: скупинасто-пребирни систем,
- Нормална (свеукупна) дрвна залиха са стањем у средини турнуса:

Врста дрвећа	Бонитет станишта	Омјер смјесе	Степен склопа	ДЕБЉИНСКЕ КЛАСЕ У cm					
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	Свега
				m ³ /ha					
Јела	3,3	0,1	-	1,17	2,31	7,33	18,13	9,64	38,58
Буква	2,6	0,8	-	19,23	27,71	77,76	133,30	19,72	277,72
Пл.лишћ.	2,8	0,1	-	2,90	4,12	11,54	19,78	2,88	41,22
Укупно		1,0	0,73	23,30	34,14	96,63	171,21	32,24	357,52

Газдинска класа: 1238 Шуме букве и јеле са смрчом на калкомеланосолу и калкокамбисолу на кречњачко-доломитној подлози

- Врста дрвећа и омјер смјесе: јела 0,4; смрча 0,2; буква 0,3; пл. лишћ. 0,1
- Систем газдовања: скупинасто-пребирни систем,
- Нормална (свеукупна) дрвна залиха са стањем у средини турнуса:

Врста дрвећа	Бонитет станишта	Омјер смјесе	Степен склопа	ДЕБЉИНСКЕ КЛАСЕ У cm					
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	Укупно
				m ³ /ha					
Јела	2,7	0,4	-	5,36	10,64	34,73	86,00	45,09	181,82
Смрча	2,8	0,2	-	4,63	6,50	20,01	43,28	19,07	93,49
Буква	2,4	0,3	-	8,52	14,19	37,83	64,99	9,58	135,11
Пл.лишћ.	2,5	0,1	-	2,89	4,83	12,87	22,11	3,26	45,96
Укупно	-	1,0	0,73	21,40	36,16	105,44	216,38	77,00	456,38

Газдинска класа: 1239 Шуме букве и јеле на калкомеланосолу и калкокамбисолу на кречњачко-доломитној подлози

- Врста дрвећа и омјер смјесе: јела 0,5; буква 0,4; пл. лишћ. 0,1;
- Систем газдовања: скупинасто-пребирни систем,
- Нормална (свеукупна) дрвна залиха са стањем у средини турнуса:

Врста дрвећа	Бонитет станишта	Омјер смјесе	Степен склопа	Дебљинске класе у cm					
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	СВЕГА
				m ³ /ha					
Јела	2,6	0,5	-	6,59	13,50	44,08	109,17	57,47	230,81
Буква	2,3	0,4	-	10,71	17,84	47,58	81,74	12,06	169,93
Пл.лишћ.	2,5	0,1	-	2,87	4,76	12,68	21,79	3,21	45,31
Укупно		1,0	0,73	20,17	36,10	104,34	212,70	72,74	446,05

Газдинска класа: 1315 Шуме бијелог бора на доломитној рендзини, калкомеланосолу и калкокамбисолу на кречњацама

- Врста дрвећа и омјер смјесе: јела 0,3; смрча 0,3; б.бор 0,4;
- Систем газдовања: скупинасто-пребирни систем,
- Нормална (свеукупна) дрвна залиха са стањем у средини турнуса:

Врста дрвећа	Бонитет станишта	Омјер смјесе	Степен склопа	Дебљинске класе у см					
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	СВЕГА
				m ³ /ha					
Јела	2,9	0,3	-	3,53	7,24	23,63	58,53	30,81	123,74
Смрча	2,9	0,3	-	6,85	9,80	29,94	64,79	28,55	139,93
Б. бор	2,8	0,4	-	9,31	13,29	40,63	87,91	38,74	189,88
Укупно		1,0	0,70	19,69	30,33	94,20	211,23	98,10	453,55

1.2. Циљеви газдовања за шумске културе

Газдинска класа: 3116 Шумске културе смрче са бијелим и црним бором у појасу шума букве и јеле са смрчом на кречњачко-доломитној подлози

- Врста дрвећа и омјер смјесе: смрча 0,8; јела 0,1; буква 0,1
- Систем газдовања: биће одређен у наредном уређајном периоду, у овом уређајном периоду проводиће се прореде по принципу позитивне селекције
- Продукциони период (опходња): 120 година,
- Просјечна величина дрвне залихе главне састојине крупног дрвета по хектару за нормалан распоред класа старости, умјерена прореда по Видеману, у средини вегетационог периода је:

Врста дрвећа	Бонитет станишта	Омјер смјесе	Класе старости (година)					
			1-20	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120
			m ³ /ha (дрвна залиха крупног дрвета)					
Смрча	4,0	0,8	-	-	103,20	208,80	268,00	300,00
Јела	3,0	0,1	-	2,70	20,30	36,50	45,60	49,80
Буква	3,0	0,1	-	2,70	20,30	36,50	45,60	49,80
Свега	-	1,0	-	5,40	143,80	281,80	359,20	399,60

Газдинска класа: 3212 Шумске културе бијелог бора и смрче у појасу шума букве и јеле са смрчом на серијама кречњачких и доломитних претежно плитких земљишта

- Врста дрвећа и омјер смјесе: б. бор 0,6 и смрча 0,4
- Систем газдовања: биће одређен у наредном уређајном периоду, у овом уређајном периоду проводиће се прореде по принципу позитивне селекције
- Продукциони период (опходња): 120 година,
- Просјечна величина дрвне залихе главне састојине крупног дрвета по хектару за нормалан распоред класа старости, умјерена прореда по Видеману, у средини вегетационог периода је:

Врста дрвећа	Бонитет станишта	Омјер смјесе	Класе старости (година)					
			1-20	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120
			m ³ /ha (дрвна залиха крупног дрвета)					
Смрча	3,0	0,4	-	10,80	81,20	146,00	182,40	199,20
Б. бор	3,0	0,6	-	38,40	104,40	142,80	163,20	172,20
Свега	-	1,0	-	49,20	185,60	288,80	345,60	371,40

1.3. Циљеви газдовања за површине подесне за пошумљавање и газдовање

Газдинска класа: 5290 Голети у појасу букве, јеле и смрче на доломитним земљиштима

- Врста дрвећа и омјер смјесе: лишћари 0,5 (буква, пл. лишћари)
четинари 0,5 (смрча)
- Мјера његе: вјештачко подизање шумских култура, а систем газдовања одредити у наредним уређајним периодима

1.4. Циљеви газдовања за површине неподесне за пошумљавање и газдовање

Површине неподесне за пошумљавање и газдовање које обухватају површине под шифром: 6201, 6301, и 6601 у наредних 10 година служиће и даље намјени на коју се односе и не предвиђају се никакве активности.

2. ПЛАН КОЛИЧИНЕ И ДИНАМИКЕ СЈЕЧА

За реализацију шумскопривредне основе у свим њеним поставкама, план сјеча има вишеструки значај. Утврђивањем плана сјеча, предвиђају се сви други планови: план шумскоузгојних радова, план искоришћавања шума, план шумских комуникација и др.

2.1. План количине и динамике сјеча по газдинским класама

2.1.1. План количине и динамике сјеча у високим шумама са природном обновом

Газдинска класа: 1109 Високе секундарне шуме букве у појасу шума букве и јеле на калкомеланосолима и лувисолима

Површина: 619,79 ha

Врста дрвећа	Обим сјеча (етат) у m ³					
	Свеукупна дрвна маса			Маса крупног дрвета		
	За 10 година		Просјечно годишње	За 10 година		Просјечно годишње
	На цијелој површини	По хектару		На цијелој површини	По хектару	
Четинари	8.000	12,90	800	6.720	10.84	672
Лишћари	25.000	40,32	2.500	20.250	32,66	2.025
Укупно	33.000	53,22	3.300	26.970	43,50	2.697

Газдинска класа: 1238 Шуме букве и јеле са смрчком на калкомеланосолу и калкокамбисолу

Површина: 6.889,90 ha

Врста дрвећа	Обим сјеча (етат) у m ³					
	Свеукупна дрвна маса			Маса крупног дрвета		
	За 10 година		Просјечно годишње	За 10 година		Просјечно годишње
	На цијелој површини	По хектару		На цијелој површини	По хектару	
Четинари	415.000	60,23	41.500	348.600	50,60	34.860
Лишћари	180.000	26,13	18.000	145.800	21,16	14.580
Укупно	595.000	86,36	59.500	494.400	71,76	49.440

Газдинска класа: 1239 – Шуме букве и јеле на калкомеланосу и калкокамбисолу

Површина: 1.223,82 ha

Врста дрвећа	Обим сјеча (етат) у m ³					
	Свеукупна дрвна маса			Маса крупног дрвета		
	За 10 година		Просјечно годишње	За 10 година		Просјечно годишње
	На цијелој површини	По хектару		На цијелој површини	По хектару	
Четинари	55.000	44,94	5.500	46.200	37,75	4.620
Лишћари	40.000	32,68	4.000	32.400	26,47	3.240
Укупно	95.000	77,62	9.500	78.600	64,22	7.860

Газдинска класа: 1315 Шуме бијелог бора на доломитној рендзини, калкомеланосу и калкокамбисолу на кречњацима

Површина: 380,70 ha

Врста дрвећа	Обим сјеча (етат) у m ³					
	Свеукупна дрвна маса			Маса крупног дрвета		
	За 10 година		Просјечно годишње	За 10 година		Просјечно годишње
	На цијелој површини	По хектару		На цијелој површини	По хектару	
Четинари	24.000	63,04	2.400	20.160	52,96	2.016
Лишћари	5.000	13,13	500	4.050	10,64	405
Укупно	29.000	76,17	2.900	24.210	63,60	2.421

2.1.2. План сјеча у шумским културама

Газдинска класа: 3116 Шумске културе смрче са бијелим и црним бором у појасу шума букве и јеле са смрчом на кречњачком и доломитном земљишту

Површина: 108,71 ha

ВРСТА ДРВЕЋА	ОБИМ СЈЕЧА (ЕТАТ) У m ³					
	Свеукупна дрвна маса			Маса крупног дрвета		
	За 10 година		Просјечно годишње	За 10 година		Просјечно годишње
	На цијелој површини	По хектару		На цијелој површини	По хектару	
Четинари	5.500	50,59	550	4.620	42,50	462
Лишћари	1.400	12,88	140	1.134	10,43	113
Укупно	6.900	63,47	690	5.754	52,93	575

Газдинска класа: 3212

Шумске културе бијелог бора и смрче у појасу шума букве и јеле са смрчом на серијама кречњачких и доломитних претежно плитких земљишта

Површина: 4,81 ha

ВРСТА ДРВЕЋА	ОБИМ СЈЕЧА (ЕТАТ) У m ³					
	Свеукупна дрвна маса			Маса крупног дрвета		
	За 10 година		Просјечно годишње	За 10 година		Просјечно годишње
	На цијелој површини	По хектару		На цијелој површини	По хектару	
Четинари	40	8,32	4	34	7,07	3
Лишћари	100	20,79	10	81	16,84	8
Укупно	140	29,11	14	115	23,91	11

2.2. План сјеча по ширим категоријама шума

На основу предходно приказаног стања, циљева газдовања и критеријума за утврђивање обима сјеча, за овај уређајни период, планиран је слиједећи обим сјеча по ширим категоријама шума и укупно за шумскопривредно подручје.

Шира кат. шума	Површ. (ha)	Врста дрвећа	Обим сјеча (етат) у m ³					
			Свеукупна дрвна маса			Маса крупног дрвета		
			За 10 година		Просјек год.	За 10 година		Просјек год.
			На цијелој површ.	По хектару		На цијелој површ.	По хектару	
1000	9.114,21	Чет.	502.000	55,08	50.200	421.680	46,27	42.168
		Лишћ.	250.000	27,43	25.000	202.500	22,22	20.250
		Свега	752.000	82,51	75.200	624.180	68,49	62.418
3000	133,58 113,52	Чет.	5.540	48,80	554	4.654	41,00	465
		Лишћ.	1.500	13,21	150	1.215	10,70	122
		Свега	7.040	62,01	704	5.869	51,70	587
УКУП.	9.227,73	Чет.	507.540	55,00	50.754	426.334	46,20	42.633
		Лишћ.	251.500	27,25	25.150	203.715	22,08	20.372
		Свега	759.040	82,25	75.904	630.049	68,28	63.005

2.3. План сјеча по дебљинским и квалитетним класама за високе шуме са природном обновом

Површина: 9.114,21 ха

ВРСТА ДРВЕЋА	ОБИМ СЈЕЧА У m ³							Укупно на цијелој површини	МАСА КРУПНОГ ДРВЕТА	
	СВЕУКУПНЕ ДРВНЕ МАСЕ								На цијелој површини	Просјечно по хектару
	Просјечно по хектару									
	Дебљинске класе у cm									
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	Свега			
Јела	0,31	1,94	3,51	13,80	16,70	0,34	36,60	333.745	280.346	30,74
Смрча	0,07	0,58	1,34	7,49	7,07	0,14	16,69	151.943	127.632	14,02
Бијели бор	0,00	0,05	0,19	1,08	0,47	0,00	1,79	16.293	13.686	1,51
Црни бор	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7	6	0,00
Остали четинари	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12	10	0,00
Буква	0,25	1,90	3,97	10,86	5,08	0,05	22,11	201.587	163.286	17,92
Храст китњак	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	51	41	0,00
Пл.лишћари	0,07	0,68	1,51	1,82	0,65	0,10	4,83	43.983	35.626	3,91
Ост. лишћари	0,02	0,08	0,12	0,16	0,04	0,01	0,43	3.920	3.175	0,35
Цер	0,00	0,02	0,01	0,02	0,02	0,00	0,05	459	372	0,04
Воћкарице	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00
Четинари	0,38	2,57	5,04	22,37	24,24	0,48	55,08	502.000	421.680	46,27
Лишћари	0,34	2,68	5,61	12,86	5,79	0,16	27,43	250.000	202.500	22,22
Укупно	0,72	5,25	10,65	35,23	30,03	0,64	82,51	752.000	624.180	68,49

Квалитетна структура обима сјеча:

ВРСТА ДРВЕЋА	ТЕХНИЧКЕ КЛАСЕ			
	1.	2.	3.	4.
Четинари	22,00	56,00	17,00	5,00
Лишћари	14,00	42,00	26,00	18,00

2.4. План сјеча по дебљинским и квалитетним класама за шумске културе

Врста дрвећа	ОБИМ СЈЕЧА У m ³							Укупно на цијелој површини	МАСА КРУПНОГ ДРВЕТА	
	СВЕУКУПНЕ ДРВНЕ МАСЕ								На цијелој површини	Просјечно по хектару
	Просјечно по хектару									
	Дебљинске класе у cm									
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	80+	свега			
Јела	0,14	1,43	4,22	5,67	0,74	0,00	12,20	1.385	1.163	10,24
Смрча	0,30	3,24	6,71	16,94	1,60	0,00	28,79	3.269	2.747	24,21
Б.бор	1,72	1,85	1,46	1,91	0,77	0,00	7,71	875	735	6,47
Ц.бор	0,00	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00	0,10	11	9	0,08
Буква	0,10	1,68	2,20	0,69	0,57	0,00	5,24	595	483	4,25
Храст китњак	0,41	0,83	0,42	0,00	0,00	0,00	1,66	188	152	1,34
Пл.лишћ.	0,09	0,58	1,83	0,86	0,10	0,00	3,46	393	318	2,80
Ост. Лишћ.	1,09	0,91	0,23	0,06	0,00	0,00	2,29	261	211	1,86
Цер	0,13	0,09	0,14	0,00	0,00	0,20	0,56	63	51	0,45
Воћкарице	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00
Четинари	2,16	6,52	12,39	24,62	3,11	0,00	48,80	5.540	4.654	41,00
Лишћари	1,82	4,09	4,82	1,61	0,67	0,20	13,21	1.500	1.215	10,70
Укупно	3,98	10,61	17,21	26,23	3,78	0,20	62,01	7.040	5.869	51,70

Квалитетна структура обима сјеча:

Врста дрвећа	Техничке класе			
	1.	2.	3.	4.
Четинари	5,00	30,00	44,00	21,00
Лишћари	14,00	39,00	4,00	43,00

2.5. План сјеча по привредним јединицама

На основу предходно утврђеног обима сјеча за шумскопривредно подручје по газдинсим класама и категоријама шума, разрађен је план обима сјеча по привредним јединицама.

Привредна јединица: 01 "БОБИЈА - РИБНИК"

Категорија шума	Површина ha	Врста дрвећа	План сјеча (m ³)					
			Свеукупне дрвне масе			Масе крупног дрвета		
			За 10 година		Просјечно годишње	За 10 година		Просјечно годишње
			На цијелој површини	По хектару		На цијелој површини	По хектару	
Високе шуме са природном обновом	4.181,11	Четинари	183.000	43,77	18.300	153.720	36,77	15.372
		Лишћари	145.000	34,68	14.500	117.450	28,09	11.745
		Укупно	328.000	78,45	32.800	271.170	64,86	27.117
Шумске културе	53,54 47,75	Четинари	4.040	84,61	404	3.394	71,08	339
		Лишћари	1.100	23,04	110	891	18,66	89
		Укупно	5.140	107,65	514	4.285	89,74	428
Укупно	4.228,86	Четинари	187.040	44,23	18.704	157.114	37,15	15.711
		Лишћари	146.100	34,55	14.610	118.341	27,98	11.834
		Укупно	333.140	78,78	33.314	275.455	65,14	27.545

Привредна јединица: 02 - "КЛЕКОВАЧА - ДРИНИЋ"

Категорија шума	Површина ha	Врста дрвећа	План сјеча (m ³)					
			Свеукупне дрвне масе			Масе крупног дрвета		
			За 10 година		Просјечно годишње	За 10 година		Просјечно годишње
			На цијелој површини	По хектару		На цијелој површини	По хектару	
Високе шуме са природном обновом	4.933,10	Четинари	319.000	64,67	31.900	267.960	54,32	26.796
		Лишћари	105.000	21,28	10.500	85.050	17,24	8.505
		Укупно	424.000	85,95	42.400	353.010	71,56	35.301
Шумске културе	80,04 65,77	Четинари	1.500	22,81	150	1.260	19,16	126
		Лишћари	400	6,08	40	324	4,93	33
		Укупно	1.900	28,89	190	1.584	24,09	159
Укупно	4.998,87	Четинари	320.500	64,43	32.050	269.220	53,86	26.922
		Лишћари	105.400	21,19	10.540	85.374	17,08	8.538
		Укупно	425.900	85,62	42.590	354.594	70,94	35.460

2.6. План сјече по општинама

На основу предходно утврђеног обима сјеча за шумскопривредно подручје по газдинсим класама и категоријама шума, разрађен је план обима сјеча по општинама

Општина ПЕТРОВАЦ

Категорија шума	Површина ha	Врста дрвећа	План сјеча (m ³)					
			Свеукупне дрвне масе			Масе крупног дрвета		
			За 10 година		Просјечно годишње	За 10 година		Просјечно годишње
			На цијелој површини	По хектару		На цијелој површини	По хектару	
Високе шуме са природном обновом	9.114,21	Чет.	502.000	55,08	50.200	421.680	46,27	42.168
		Лишћ.	250.000	27,43	25.000	202.500	22,22	20.250
		Свега	752.000	82,51	75.200	624.180	68,49	62.418
Шумске културе	<u>133,58</u> 113,52	Чет.	5.540	48,80	554	4.654	41,00	465
		Лишћ.	1.500	13,21	150	1.215	10,70	122
		Свега	7.040	62,01	704	5.869	51,70	587
Укупно	9.227,73	Чет.	507.540	55,00	50.754	426.334	46,20	42.633
		Лишћ.	251.500	27,25	25.150	203.715	22,08	20.372
		Свега	759.040	82,25	75.904	630.049	68,28	63.005

2.7. Анализа плана сјеча у високим шумама са природном обновом

Газдинска класа	Врста дрвећа	(Vs) p	Zv	E	(Vs) s	(Vs) k	Vn	(Vs) k -----x100 (Vs)p	E -----x100 Zv	E -----x100 (Vs) s
1109	Четинари	50,67	24,20	12,90	62,77	61,97	38,58	122,30	53,31	20,55
	Лишћари	228,45	48,40	40,32	252,65	236,53	318,94	103,54	83,31	15,96
	Свега	279,12	72,60	53,22	315,42	298,50	357,52	106,94	73,31	16,87
1238	Четинари	273,25	63,10	60,23	304,80	276,12	275,31	101,05	95,45	19,76
	Лишћари	158,64	30,00	26,13	173,64	162,51	181,07	102,44	87,10	15,05
	Свега	431,89	93,20	86,36	478,49	438,73	456,38	101,58	92,66	18,05
1239	Четинари	216,86	53,20	44,94	243,46	225,12	230,81	103,81	84,47	18,46
	Лишћари	188,38	35,60	32,68	206,18	191,30	215,24	101,55	91,80	15,85
	Свега	405,24	88,80	77,62	449,64	416,42	446,05	102,76	87,41	17,26
1315	Четинари	399,55	70,10	63,04	434,60	406,61	453,55	101,77	89,93	14,51
	Лишћари	43,37	10,40	13,13	48,57	40,64	0,00	93,71	126,25	27,03
	Свега	442,92	80,50	76,17	483,17	447,25	453,55	100,98	94,62	15,76
ШПП	Четинари	255,82	59,40	55,08	285,52	260,14		101,69	92,73	19,29
	Лишћари	162,56	31,20	27,43	178,16	166,33		102,32	87,92	15,40
	Свега	418,39	90,70	82,51	463,74	426,58		101,96	90,97	17,79

- (Vs) p – просјечна дрвна залиха у m^3/ha на почетку уређајног периода,
- (Vs) k – просјечна дрвна залиха у m^3/ha на крају уређајног периода,
- (Vs) s – просјечна дрвна залиха у m^3/ha на средини уређајног периода,
- Vn – нормална дрвна залиха у m^3/ha ,
- Zv – десетододишњи запремински прираст у m^3/ha ,
- E – десетогодишњи етат у m^3/ha ,
- E / Zv – интензитет сјече у односу на запремински прираст,
- E / (Vs) s – интензитет сјече у односу на дрвну залиху.

Просјечни интензитет сјеча у високим шумама са природном обновом у односу на дрвну залиху у средини турнуса износи код четинара 19,32%, код лишћара 15,43%. Вриједност интензитета у појединим газдинским класама креће од 14,37 до 26,76%, што зависи од конкретног стања и техничког циља. У односу на запремински прираст просјечни интензитет сјеча износи 91,07%.

3. ПЛАН ИСКОРИШЋАВАЊА ШУМА

План искоришћавања шума углавном се базира на реализацији планираног етата, односно планираног обима сјеча за шумскопривредно подручје, привредне јединице и подручје општине. За наведене уређајне јединице план искоришћавања шума садржи обим и структуру производње шумских дрвних сортимената по врстама дрвећа. Поред наведеног план искоришћавања шума за шумскопривредно подручје као цјелину да садржи приказ главних технологија, која ће се користити приликом искоришћавања шума и план набавке средстава рада која су потребна за реализацију планиране производње.

С обзиром на могућност кориштења осталих производа шума, потребно је за шумскопривредно подручје као цјелину утврдити планове: сакупљања љековитог биља, сакупљања јестивих гљива, шумских плодова и др. Овај план садржи врсте и количине производа и приказ услова које је потребно обезбједити за реализацију планиране производње.

3.1. План искоришћавања шума за шумске дрвне сортименте

На основу планираног обима сјеча за шумскопривредно подручје, привредне јединице и подручја општина утврђен је обим и структура производње дрвних сортимената по врстама дрвећа за наредни уређајни период. За процјену процентуалног удјела шумских дрвних сортимената у укупној запремини планираној за сјечу у наредном уређајном периоду, по техничким квалитетним класама и дебљинским класама у високим шумама, служе сортиментне таблице на бази укупне дрвне масе и масе крупног дрвета. За дату врсту дрвећа и техничку класу стабала, из таблица се директно читавају процентуални удјели појединих врста шумских сортимената, по дебљинским класама. Множењем прочитаних процената са процјењеним етатом дрвета и дјелењем са 100, добијају се количине појединих врста шумских сортимената (m³) који се могу израдити из планираног обима сјеча, одређене врсте дрвећа, техничке класе и дебљинске структуре.

3.1.1. План искоришћавања шума за шумске дрвне сортименте за високе шуме са природном обновом

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно m ³
	m ³	%	m ³	%	
Ф трупци	4.061	0,81	5.766	2,30	9.827
Л трупци	0	0,00	5.766	2,31	5.766
ПТ1	104.626	20,84	17.283	6,91	121.909
ПТ2	131.666	26,24	27.112	10,84	158.778
ПТ3	32.476	6,47	30.142	12,07	62.618
ТТ	17.089	3,40	0	0,00	17.089
Јамско дрво	27.849	5,55	0	0,00	27.849
Ситно техничко дрво	5.647	1,12	0	0,00	5.647
Целулозно дрво	32.140	6,40	46.511	18,60	78.651
Огревно дрво	0	0,00	57.442	22,98	57.442
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	355.554	70,83	190.022	76,01	545.576
Отпадак	146.446	29,17	59.978	23,99	206.424
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	502.000	100,00	250.000	100,00	752.000

3.1.2. План искоришћавања шума за шумске дрвне сортименте за шумске културе

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	м ³	%	м ³	%	м ³
Ф трупци	0	0,00	0	0,00	0
Л трупци	0	0,00	0	0,00	0
ПТ1	480	8,66	18	1,21	498
ПТ2	1.086	19,60	39	2,59	1.125
ПТ3	371	6,69	69	4,58	440
ТТ	264	4,77	0	0,00	264
Јамско дрво	722	13,04	0	0,00	722
Ситно техничко дрво	184	3,33	0	0,00	184
Целулозно дрво	475	8,58	308	20,55	783
Огревно дрво	0	0,00	572	38,13	572
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	3.582	64,67	1.006	67,06	4.588
Отпадак	1.958	35,33	494	32,94	2.452
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	5.540	100,00	1.500	100,00	7.040

3.1.4. План искоришћавања шума за шумске дрвне сортименте за шумскопривредно подручје

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	м ³	%	м ³	%	м ³
Ф трупци	4.061	0,80	5.766	2,29	9.827
Л трупци	0	0,00	5.766	2,29	5.766
ПТ1	105.106	20,71	17.301	6,88	122.407
ПТ2	132.752	26,15	27.151	10,80	159.903
ПТ3	32.847	6,47	30.211	120,1	63.058
ТТ	17.353	3,42	0	0,00	17.353
Јамско дрво	28.571	5,63	0	0,00	28.571
Ситно техничко дрво	5.831	1,15	0	0,00	5.831
Целулозно дрво	32.615	6,43	46.819	18,62	79.434
Огревно дрво	0	0,00	58.014	23,07	58.014
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	359.136	70,76	191.028	75,96	550.164
Отпадак	148.404	29,24	60.472	24,04	208.876
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	507.540	100,00	251.500	100,00	759.040

3.1.5. План искоришћавања шума за шумске дрвне сортименте за привредну јединицу „БОБИЈА-РИБНИК“

а) Структура етата по сортиментима за високе шуме са природном обновом

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	м ³	%	м ³	%	м ³
Ф трупци	1.480	0,81	3.344	2,30	4.824
Л трупци	0	0,00	3.344	2,31	3.344
ПТ1	38.140	20,84	10.024	6,91	48.164
ПТ2	48.000	26,24	15.725	10,84	63.725
ПТ3	11.839	6,47	17.482	12,07	29.321
ТТ	6.230	3,40	0	0,00	6.230
Јамско дрво	10.152	5,55	0	0,00	10.152
Ситно техничко дрво	2.058	1,12	0	0,00	2.058
Целулозно дрво	11.716	6,40	26.977	18,60	38.693
Огревно дрво	0	0,00	33.316	22,98	33.316
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	129.615	70,83	110.212	76,01	239.827
Отпадак	53.385	29,17	34.788	23,99	88.173
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	183.000	100,00	145.000	100,00	328.000

в) Структура етата по сортиментима за шумске културе

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно м ³
	м ³	%	м ³	%	
Ф трупци	0	0,00	0	0,00	0
Л трупци	0	0,00	0	0,00	0
ПТ1	350	8,66	13	1,21	363
ПТ2	792	19,60	28	2,59	820
ПТ3	271	6,69	50	4,58	321
ТТ	193	4,77	0	0,00	193
Јамско дрво	525	13,04	0	0,00	525
Ситно техничко дрво	135	3,33	0	0,00	135
Целулозно дрво	346	8,58	226	20,55	572
Огревно дрво	0	0,00	419	38,13	419
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	2.612	64,67	736	67,06	3.348
Отпадак	1.428	35,33	364	32,94	1.792
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	4.040	100,00	1.100	100,00	5.140

3.1.6. План искоришћавања шума за шумске дрвне сортименте за привредну јединицу „КЛЕКОВАЧА - ДРИНИЋ“

а) Структура етата по сортиментима за високе шуме са природном обновом

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно м ³
	м ³	%	м ³	%	
Ф трупци	2.581	0,81	2.422	2,30	5.003
Л трупци	0	0,00	2.422	2,31	2.422
ПТ1	66.486	20,84	7.259	6,91	73.745
ПТ2	83.666	26,24	11.387	10,84	95.053
ПТ3	20.637	6,47	12.660	12,07	33.297
ТТ	10.859	3,40	0	0,00	10.859
Јамско дрво	17.697	5,55	0	0,00	17.697
Ситно техничко дрво	3.589	1,12	0	0,00	3.589
Целулозно дрво	20.424	6,40	19.534	18,60	39.958
Огревно дрво	0	0,00	24.126	22,98	24.126
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	225.939	70,83	79.810	76,01	305.749
Отпадак	93.061	29,17	25.190	23,99	118.251
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	319.000	100,00	105.000	100,00	424.000

в) Структура етата по сортиментима за шумске културе

НАЗИВ СОРТИМЕНАТА	ВРСТА ДРВЕЋА				
	Четинари		Лишћари		Укупно
	м ³	%	м ³	%	м ³
Ф труpci	0	0,00	0	0,00	0
Л труpci	0	0,00	0	0,00	0
ПТ1	130	8,66	5	1,21	135
ПТ2	294	19,60	11	2,59	305
ПТ3	100	6,69	19	4,58	119
ТТ	71	4,77	0	0,00	71
Јамско дрво	197	13,04	0	0,00	197
Ситно техничко дрво	49	3,33	0	0,00	49
Целулозно дрво	129	8,58	82	20,55	211
Огревно дрво	0	0,00	153	38,13	153
УКУПНО СОРТИМЕНТИ	970	64,67	270	67,06	1.240
Отпадак	530	35,33	130	32,94	660
СВЕУКУПНА ДРВНА МАСА	1.500	100,00	400	100,00	1.900

3.1.7. План искоришћавања шума за шумске дрвне сортименте за општину

План искоришћавања шума за шумске дрвне сортименте за општину идентичан је као и план искоришћавања шума за шумскопривредно подручје.

3.2. Приказ главних карактеристика технологије искоришћавања

Основни задатак при газдовању шумама, је да се уведе таква технологија, која одговара природним и радним условима, да се примјеном науке и праксе постигне максимална продукција дрвета уз што је могуће мање производне трошкове. Да би се тај циљ остварио потребно је постићи оптималну отвореност шума путевима, а самим тим обезбједити економично и безбједно сакупљање дрвета и привлачење до извозног пута. Подјелом састојина на радна поља, омогућава се повећана прегледност узгојно-техничких мјера и безбједно сакупљање дрвета са појединих мјеста у састојини.

Газдовање главним дијелом шума тј. природним економским шумама, задржало је дуго карактер класичног шумарства, чија је технологија почивала на анималној вучи, извлачењу и транспорту дрвета. Због недостатка мануелне радне снаге, код нас и у свијету, неминовно се приступило увођењем механизације у свим фазама рада у шумарству. Циљ механизације радова је да се рад шумских радника хуманизује и створе услови за безбједан рад у свим фазама при производњи дрвних сортимената. План потребних средстава рада за реализацију планиране производње произилази из количине и структуре сортимената, те потребног времена реализације на основу техничких норми рада у искоришћавању шума. За наредни уређајни период да би се остварила планирана производња дрвних сортимената потребно је годишње ангажовати путем јавног надметања следећа средства рада:

ПЛАН ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА РАДА				
Врста рада	Сортимената годишње	Средство рада	Годишњи учинак	Потребна средства
	m³	Ознака	m³	Годишње ком.
Сјеча и израда	55.016	Моторна пила	1.470	37
Извоз обловине	40.688	Зглобни трактор	8.400	5
Износ дрвета	14.328	Анимал	1.260	12

У циљу заштите стабала при сјечи и изради сортимената предлаже се сортиментна метода рада у организацији један сјекач плус један помоћник. Извоз дрвних сортимената по унапријед пројектованим тракторским влакама потешно је обавити уз примјену трактора. За износ дрвних сортимената (просторног дрвета) потребно је ангажовати самарицу или тракторске екипе гдје постоје услови за њихову примјену.

3.3. План искоришћавања шума за остале шумске производе (недрвне производе)

У наредном уређајном периоду потребно је истражити могућности сакупљања и производње осталих шумских производа, те у оквиру извођачких пројеката покушати плански организовати ову производњу.

Искориштавањем осталих шумских производа, пружа се могућност упошљавања инвалида рада и радника са преосталом радном способношћу, којих у свим организационим дијеловима предузећа има релативно доста.

У складу са законском регулативом на овом шумскопривредном подручју може се вршити:

- сакупљање разних шумских плодова
- сакупљање љековитог биља
- сакупљање јестивих гљива
- производња дрвног ћумура.

Економска вриједност која се би се остварила производњом осталих шумских производа није безначајна. Посебан значај ова дјелатност има по питању рјешавања технолошких вишкова, као и запошљавање нове радне снаге у оквиру шумског газдинства.

При последњем уређивању шума у складу са одлуком Управе јавног предузећа вршено је утврђивање бројности (потенцијала) недрвних производа на репрезентативним узорцима, али је то евидентирање у фази израде пројектне документације, па је за очекивати бољу искоришћеност недрвних производа у наредном периоду. На основу ових података, окуларног запажања и података типолошког картирања запажена је и дјелимично утврђена појава слиједећих врста љековитог и ароматичног биља, приказана по категоријама шума у наредној табели:

Учестало ароматично и љековито биље у појасу шума букве и јеле са смрчком		
Латински назив	Народни назив	Употреба дијелова
<i>Hypericum perforatum</i> L.	Кантарион	Стабло и цвијет
<i>Allium ursinum</i> L.	Дивљи лук	Стабо и гомољ
<i>Achillea millefolium</i>	Хајдучка трава	Стабло и цвијет
<i>Thymus serpyllum</i> L.	Мајчина душица	Стабло и цвијет
<i>Asperula odorata</i>	Лазаркиња	Стабло и цвијет
<i>Rubus hirtus</i> w.et.k.	Купина	Корјен, стабло и плод
<i>Juniperus communis</i>	Смрека, вења	Плод
<i>Crataegus monogyna</i> L.	Глог	Плод
<i>Erythraea centaaurium</i>	Кичица	Стабло и цвијет
<i>Corylus avellana</i> L.	Љеска	Плод
<i>Atropa belladonna</i>	Велебиље, буника	Стабло и лист

Иако нису предмет истраживања али су обухвене утврђивањем потенцијала, а у циљу упознавања стручне и шире јавности, истаћи еколошки значај и богат диверзитет гљива на овоме подручју.

Ријетке и угрожене врсте гљива које би могле да се нађу на овоме подручју:

Ред. број	Латински назив	Народни назив	Јестивост	Статус
1.	<i>Agaricus mediovfuscus</i>	Планинска печурка	Јестива - одлична	Врло ријетка врста
2.	<i>Abortiporus biennis</i>	-	Није јестива	Врло ријетка врста
3.	<i>Albatrellus ovinus</i>	Овчије виме	Јестива	Врло риједак
4.	<i>Albatrellus pes-caprae</i>	Маглен	Јестива	Риједак
5.	<i>Amanita porphyria</i>	Порфирива мухара	Није јестива	Ријетка врста
6.	<i>Amanita submembranacea</i>	-	Јестива	Ријетка врста
7.	<i>Amanita virosa</i>	Смрдљива пупавка	Отровна смртно	Ријетка врста
8.	<i>Amanita regalis</i>	Смеђа мухара	Отровна смртно	Врло ријетка врста
9.	<i>Boletus splendidus</i> spp. <i>moseri</i>	Мозерова лудара	Није јестива	Ријетка врста
10.	<i>Boletus subappendiculatus</i>	-	Јестива	Ријетка врста
11.	<i>Boletus junquilleus</i>	Жута ковара	Није јестива	Врло ријетка врста
12.	<i>Bondarzewia montana</i>	-	Није јестива	Ријетка врста
13.	<i>Boletopsis leucomelaena</i>	-	Није јестива	Врло ријетка врста
14.	<i>Cantharellus melanoxeros</i>	-	Јестива	Бернска конвенц.
15.	<i>Calocybe ionides</i>	-	Јестива	Врло ријетка врста
16.	<i>Caloscypha fulgens</i>	-	Јестива	Врло ријетка врста
17.	<i>Catathelasma imperiale</i>	Велика двопрстенка	Јестива	Врло ријетка врста
18.	<i>Cordiceps capitata</i>	-	Љековит	Ријетка врста
19.	<i>Cortinarius violaceus</i>	Љубичаста копренка	Јестива	Ријетка врста
20.	<i>Coltricia cinnamomea</i>	-	Није јестива	Крајње ријетка врста
21.	<i>Cotylidia pannosa</i>	-	Није јестива	Врло ријетка врста
22.	<i>Cudonia circinans</i>	-	Није јестива	Ријетка врста
23.	<i>Cystoderma ambrosii</i>	-	Није јестива	Врло ријетка врста
24.	<i>Cystoderma granulorum</i>	-	Није јестива	Ријетка врста
25.	<i>Cystoderma terrei</i>	-	Није јестива	Ријетка врста
26.	<i>Cystoderma fallax</i>	-	Није јестива	Врло ријетка врста
27.	<i>Clavaria zollingeri</i>	-	Није јестив	Крајње ријетка врста

28.	<i>Discina leucoxantha</i>	Жута тавица	Јестива	Врло ријетка врста
29.	<i>Discina parma</i>	-	Јестива	Ријетка врста
30.	<i>Entoloma euchroum</i>	Плава рудолиска	Није јестива	Ријетка врста
31.	<i>Fomitopsis officinalis</i>	-	Љековита	Бернска конвенц.
32.	<i>Geastrum lageniforme</i>	Велика звјездача	Није јестива	Врло ријетка врста
33.	<i>Geastrum quadrifidum</i>	Четворокрака звјездача	Није јестива	Ријетка врста
34.	<i>Gomphus clavatus</i>	Свињско уво	Јестива	Бернска конвенц.
35.	<i>Gyromitra esculenta</i>	Рани хрчак	Отрован смртно	Ријетка врста
36.	<i>Gyromitra infula</i>	Рогати хрчак	Отрован смртно	Ријетка врста

Ред. број	Латински назив	Народни назив	Јестивост	Статус
37.	<i>Gyroporus cyanescens</i>	Шљезовац	Јестив	Ријетка врста
38.	<i>Helvella queletii</i>	-	Није јестива	Ријетка врста
39.	<i>Hericium coralloides</i>	Јелови игличар	Јестив	Ријетка врста
40.	<i>Hericium caput-ursi</i>	Медвјеђи игличар	Јестив	Крајње ријетка врста
41.	<i>Hydnellum mirabile</i>	-	Није јестив	Крајње ријетка врста
42.	<i>Hydnellum ferrugineum</i>	Рђаста плутовка	Није јестив	Врло ријетка врста
43.	<i>Hydnellum pecki</i>	Ђавоља плутовка	Није јестив	Ријетка врста
44.	<i>Hydnum albidum</i>	Бијела јежевица	Није јестив	Ријетка врста
45.	<i>Hygrophorus capreolarius</i>	Козја пужевица	Јестива	Врло ријетка врста
46.	<i>Hygrophorus purpurascens</i>	-	Јестива	Бернска конвенција
47.	<i>Hypotarzetta insignis</i>	-	Није јестив	Крајње ријетка врста
48.	<i>Hygrocybe calipteriformis</i>	-	Није јестив	Бернска конвенција
54.	<i>Peziza irina</i>	Плавичаста тавица	Јестива	Врло ријетка врста
55.	<i>Picnoporellus fulgens</i>	-	Није јестив	Крајње ријетка врста
56.	<i>Podocypha multizonata</i>	-	Није јестив	Бернска конвенција
57.	<i>Podostroma alutaceum</i>	-	Није јестива	Врло ријетка врста
58.	<i>Polyporus melanopus</i>	Црноноги рупичар	Није јестив	Врло ријетка врста
59.	<i>Porphyrellus porphyrosporus</i>	Сиви порфирник	Јестив	Ријетка врста
60.	<i>Phaeolepota aurea</i>	Златна штитарка	Није јестива	Ријетка врста
61.	<i>Phylloporus rhodoxanthus</i>	Златна листопорка	Јестива	Бернска конвенција
62.	<i>Phyllotus porrigens</i>	-	Није јестива	Ријетка врста
63.	<i>Plectania melastoma</i>	-	Није јестива	Крајње ријетка врста
64.	<i>Pseudoplectania nigrella</i>	Црна тавица	Није јестива	Ријетка врста
65.	<i>Pseudoplectania vogesiaca</i>	Маслинасти пехар	Није јестива	Ријетка врста
66.	<i>Ptychoverpa bohemica</i>	Чешка смрчковица	Јестив	Ријетка врста
67.	<i>Rhodocybe nitellina</i>	-	Није јестива	Ријетка врста
68.	<i>Sarcosphaera eximia</i>	Љубичаста крунашица	Отровна	Бернска конвенција
69.	<i>Smardaea amethystina</i>	-	Није јестива	Крајње ријетка врста
70.	<i>Sparassis nemecii</i>	Јелова карфиолка	Јестива	Врло ријетка врста
71.	<i>Sphaerobolus stellatus</i>	Топ гљива	Није јестива	Врло ријетка врста
72.	<i>Strobilomyces floccopus</i>	Куштравац	Није јестив	Ријетка врста
73.	<i>Squamanita pearsonii</i>	-	Није јестива	Крајње ријетка врста
74.	<i>Tricholoma focale</i>	-	Није јестива	Врло ријетка врста
75.	<i>Tricholoma aurantium</i>	-	Није јестива	Ријетка врста
76.	<i>Tricholoma luridum</i>	-	Није јестива	Ријетка врста
77.	<i>Tuber rufum</i>	Риђи тартуф	Није јестив	Ријетка врста
78.	<i>Tyromyces placenta</i>	-	Није јестива	Ријетка врста
79.	<i>Volvariella hypopithys</i>	-	Није јестива	Врло ријетка врста
80.	<i>Xylaria bulbosa</i>	-	Није јестива	Крајње ријетка врста

4. ПЛАН ШУМСКОУЗГОЈНИХ РАДОВА ЗА ШПП

План шумскоузгојних радова, као и сви други планови газдовања, по врсти и обиму за „Петровачко“ шумскопривредно подручје у наредном уређајном периоду од 01.01.2023. до 31.12.2032. године је производ стања шума и шумског земљишта, циљева газдовања по газдинским класама, утврђеног обима сјеча и важећих законских прописа. На основу предходно наведених поставки утврђен је и у наредном излагању приказан план шумскоузгојних радова за шумскопривредно подручје, газдинске класе и привредне јединице.

4.1. Врсте шумскоузгојних радова

Полазећи од стања шума и циљева газдовања шумама на овом шумскопривредном подручју предвиђене су следеће врсте шумскоузгојних радова:

- **Природна обнова састојина**

Природна обнова састојина је помоћна узгојна мјера природном обнављању шума. Ова узгојна мјера има за циљ да се на необновљеној површини састојине обезбиједи повољни услови за клијање и ницање сјемена, као и даљи несметан раст и развој подмлатка.

Припрема земљишта за природно подмлађивање подразумјева све радове који се изводе са циљем сасјецање жбуња и зељастог корова (трава, бујад коприва, купина...), разрахљивања шушња и збијеног земљишта дубине око 5 cm у виду крпа (димензија 40x40 cm), по потреби изради тераса (специфичан начин припреме земљишта за пошумљавање на нагнутим теренима у циљу задржавања влаге), изради градона (уске терасе ширине 0,7-1,0 m са међусобним размаком 3-5 m, постављене на стрмим и еродираним теренима по изохипси, подупрти са доње стране бусеном или сувим зидом са контрападом од 30%). Обим радова на пословима припреме земљишта за природно подмлађивање зависи од састојинског стања и уroda сјемена.

Планирани шумскоузгојни радови на пословима природне обнове састојина, укључиво реализују се путем извођачких пројеката за шумскоузгојне радове.

Извршени радови се у цјелости оприходују, а правдање се врши путем стандардне процедуре (пословна документа: радни налог, образац УЗГ-1, ситуација, записник о техничком пријему).

НАПОМЕНА: потребно је назначити у допису који се изради на нивоу МПШиВ да се за она ШГ-а код којих је наведен назив рада припрема земљишта за природно подмлађивање да га у извјештајној документацији ЈП-а исказују у табели 1.3. у колони „Природна обнова састојина“.

- **Комплетирање природне обнове**

Комплетирање природне обнове (пошумљавање) је узгојна мјера која се проводи у сврху интервенције на површини састојине на којој послије извршене сјече обнове нема подмлатка, или се исти јавља мјестимично (на мање од 10% површине), тако да се мора извршити вјештачко обнављање садњом садница или сјетвом сјемена.

- **Пошумљавање садњом садница и сјетвом сјемена**

Пошумљавање обухвата радове на подизању (оснивању) нових шума вјештачким путем, садњом садница или сјетвом сјемена (са или без претходне припреме земљишта).

Изводи се током прољећне и јесење сезоне рада садњом садница у претходно формиране садне јаме, а за сјетву сјеменом омашке или у редове на претходно очишћену и обрађену површину, уз обавезно уграбљавање сјемена, подсијавањем на површини са које је претходно скинут листинац, нераспадути хумус...).

- **Попуњавање**

Попуњавање је узгојна мјера која се изводи у случајевима гдје успјех извршеног вјештачког обнављања у циљу комплетирања природне обнове, односно извршеног пошумљавања у сврху подизања култура није задовољавајући.

- **Њега шумских састојина**

Њега шумских састојина подразумјева све интервенције које се изводе у састојини од момента њеног настанка до момента извођења сјеча обнове у истој. У природнима састојинама, односно у нашим високим шумама са природном обновом, све ове интервенције се реализују путем следећих шумскоузгојних радова:

- **Њега природних састојина**

Њега природних састојина обухвата све прореди у развојним фазама од летвењака до зрих састојина за сјечу по принципу позитивне селекције. Њега природних састојина проводи се редовним сјечама у оквиру предвиђеног система газдовања. Њега природних састојина врши се на површини од 90% површине газдинске класе.

- **Њега природног подмлатка**

- Њега природног подмлатка проводи се на скупинском простору сјечама освјетљавања у циљу разређивања прегустог склопа и сјечама чишћења уклањањем коровских врста које су конкуренција одабраним врстама, као и болесних и фенотипски лоших јединки главне врсте дрвећа чије се обнављање потпомаже (до развојне фазе касни младик). Радови се изводе на површини од 10% површине газдинске класе (за опходњу 100 година).

- **Њега шумских култура (пошумљених површина)**

Њега шумских култура (пошумљених површина) обухвата све активности у постојећим културама старости испод 1/5 опходње, те површинама унутар високих шума са природном обновом вјештачки обновљење у циљу комплетирања природне обнове.

4.2. Обим шумскоузгојних радова

Обим шумскоузгојних радова планиран је на основу следећих елемената:

- У високим шумама са природном обновом у циљу комплетирања природне обнове потребно је пошумити 6,89 ha, Попуњавање се планира на 10% површине што износи 0,69 ha, а њега садница након пошумљавања на 6,89 ha.
- Обим радова на њези шумских култура обухвата површину постојећих шумских култура испод таксационог прага којих у овом случају има 20,06 ha и шумске културе које се планирају подићи у наредном уређајном периоду на укупној површини од 18,83 ha.
- Радови у проширеној репродукцији шума обухватају пошумљавање површина подесних за пошумљавање и газдовање на површини од 12,06 ha и њега шумских култура (прореда) изнад таксационог прага а испод 1/5 опходње површине 4,40 ha. План је рађен условно, зависно од расподеле средстава посебних намјена.

У складу са предњим констатацијама планиране су следеће врсте и обим шумскоузгојних радова, за шумскопривредно подручје, за газдинске класе и привредне јединице:

4.3. План шумскоузгојних радова

4.3.1. План шумскоузгојних радова за шумскопривредно подручје

Редни број	ВРСТА РАДА	ПЛАНИРАНО (ha)	
		За10годи.	Просјечно годишње
1.	Пошумљавање садњом садница	18,95	1,89
2.	Попуњавање шумских култура	1,89	0,19
3.	Њега шумских култура (новоподигнут)	18,95	1,89
4.	Њега постојећих култура испод 1/5 опходње (испод таксационог прага)	20,06	2,01
5.	Њега постојећих култ. (прореда) испод 1/5 опходње (изнад таксац. прага)	4,40	0,44
6.	Природна обнова састојина	8.202,79	820,28
7.	Припрема земљишта за природну обнову	911,42	91,14
8.	Њега природног подмлатка	911,42	91,14

4.3.2. План шумскоузгојних радова по газдинским класама

ПРОСТА РЕПРОДУКЦИЈА ШУМА

ПЛАН ШУМСКОУЗГОЈНИХ РАДОВА У ВИСОКИМ ШУМАМА СА ПРИРОДНОМ ОБНОВОМ ПО ГАЗДИНСКИМ КЛАСАМА										
Газдинска класа	Површина	Природно обнављање		Комплектирање природне обнове					Њега шумски састојина	
		Природна обнова састојина	Припрема земљишта	Вјештачко обнављање (пошумљ.)		Попуњавање	Њега пошумљених површина		Њега природног подмлатка	Њега природних састојина
				Садња садница.	Сјетва сјемена		Прашење и окопавање	Чишћење од корова и непожељних врста		
ha										
1109	619,79	557,81	61,98	-	-	-	-	-	61,98	Редовне сјече
1238	6.889,90	6.200,91	688,99	6,89	-	0,69	6,89	6,89	688,99	
1239	1.223,82	1.101,44	122,38	-	-	-	-	-	122,38	
1315	380,70	342,63	38,07	-	-	-	-	-	38,07	
Високе шуме са природном обновом	9.114,21	8.202,79	911,42	6,89	-	0,69	6,89	6,89	911,42	-

ПЛАН ШУМСКОУЗГОЈНИХ РАДОВА ЗА 10 ГОДИНА У ШУМСКИМ КУЛТУРАМА (ИСПОД ТАКСАЦИОНОГ ПРАГА) ПО Г.К.				
Газдинска класа	Површина газдинске класе	Њега шумски култура испод таксационог прага		
		Прашење и окопавање	Чишћење од корова непожељних врста	Прореде (прве до 1/5 опходње)
ha				
3116	114,50	5,79	5,79	-
3212	19,08	14,27	14,27	-
Шум. културе	133,58	20,06	20,06	0

Напомена:

Њега култура обухватила је вјештачки обнављене површине у високим шумама у циљу комплектирања природне обнове и његу култура испод таксационог прага, а његе одраслих култура изнад таксационог прага обухваћене су планом сјеча па их овдје није потребно наводити.

ПРОШИРЕНА РЕПРОДУКЦИЈА ШУМА

ГАЗДИНСКА КЛАСА	ПОВРШИНА ГАЗДИНСКЕ КЛАСЕ	ПОШУМЉАВАЊЕ САДЊОМ САДНИЦА				ЊЕГА (ПРОРЕДЕ) ПОСТОЈ. КУЛТ. ИСПОД 1/5 ОПХОДЊЕ (ИЗНАД ТАКСАЦ. ПРАГА)
		Пошумљавање	Попуњавање	Њега садница након садње		
				Прашењ. и окоп.	Чишћење корова, (непож. врсте)	
ha						
3116	114,66	-	-	-	-	-
3212	19,08	-	-	-	-	4,40
Шумске културе	133,74	-	-	-	-	4,40
5290	12,06	12,06	1,21	12,06	12,06	-
Површине подесн за пошумљавање	12,06	12,06	1,21	12,06	12,06	-
УКУПНО ШПП	12,06	12,06	1,21	12,06	12,06	4,40

Напомена:

Њега (прореде) постојећих култура испод 1/5 опходње (први добни разред) а изнад таксационог прага односи се на следеће одсеке П.Ј. „Бобија-Рибник“, 122/2f (1,75 ha) и 128с (2,65 ha) , укупно 4,40 ha. Пошумљавање у широј категорији 5000 површине односи се на следећи одсек, П.Ј. „Клековача-Дринић“, 22b, 12,06 ha , укупно за ШПП 12,06 ha.

4.3.3. План шумскоузгојних радова по привредним јединицама

ПРОСТА РЕПРОДУКЦИЈА ШУМА

ПЛАН ШУМСКОУЗГОЈНИХ РАДОВА У ВИСОКИМ ШУМАМА СА ПРИРОДНОМ ОБНОВОМ ПО ПРИВРЕДНИМ ЈЕДИНИЦАМА										
Привредна јединица	Површина	Природно обнављање		Комплектирање природне обнове					Њега шумски састојина	
		Природна обнова састојина	Припрема земљишта	Вјештачко обнављање (пошумљ.)		Попуњавање	Њега пошумљених површина		Њега природног подмлатка	Њега природних састојина
				Садња садница.	Сјетва сјемена		Прашење и окопавање	Чишћење од корова и непожељних врста		
ha										
ПЈ 01	4.181,11	3.776,21	418,11	2,34	-	0,23	2,34	2,34	418,11	Рег. сјеч
ПЈ 02	4.933,10	4.417,56	493,31	4,55	-	0,46	4,55	4,55	493,31	
Високе шуме са природном обновом	9.114,21	8.202,77	911,42	6,89	-	0,69	6,89	6,89	911,42	-

ПЛАН ШУМСКОУЗГОЈНИХ РАДОВА ЗА 10 ГОДИНА У ШУМСКИМ КУЛТУРАМА (ИСПОД ТАКСАЦИОНОГ ПРАГА) ПО ПЈ				
Привредна јединица	Површина	Њега шумски култура испод таксационог прага		
		Прашење и окопавање	Чишћење од корова и непжељних врста	Прореди (прве до 1/5 опходње)
ha				
ПЈ 01	53,54	5,79	5,79	-
ПЈ 02	80,04	14,27	14,27	-
Шум. културе	133,58	20,06	20,06	0

ПРОШИРЕНА РЕПРОДУКЦИЈА ШУМА

ПРИВРЕДНА ЈЕДИНИЦА	ПОВШИНА	ПОШУМЉАВАЊЕ САДЊОМ САДНИЦА				ЊЕГА (ПРОРЕДЕ) ПОСТОЈ. КУЛТ. ИСПОД 1/5 ОПХОДЊЕ (ИЗНАД ТАКСАЦ. ПРАГА)
		Пошумљавање	Попуњавање	Њега садница након садње		
				Прашењ. и окоп.	Чишћење корова, (непож. врсте)	
ha						
ПЈ 01	53,54	-	-	-	-	4,40
ПЈ 02	80,04	-	-	-	-	-
Шумске културе	133,58	-	-	-	-	4,40
ПЈ 01	0,00	-	-	-	-	-
ПЈ 02	12,06	12,06	1,21	12,06	12,06	
Површине подесне за пошумљавање	12,06	12,06	1,21	12,06	12,06	-
УКУПНО ШПП	145,64	12,06	1,21	12,06	12,06	4,40

4.3.4. План шумскоузгојних радова на нивоу општине

План шумскоузгојних радова на нивоу општине идентичан је као и план шумскоузгојних радова за шумскопривредно подручје, тако да га на овоме мјесту нећемо приказивати.

4.4. Извођење шумскоузгојних радова

На основу члана 17. став 1. Закона о шумама Републике Српске, „Шумама се газдује на основу шумскопривредних основа и извођачких пројеката“.

Према члану 24 став 2. истог Закона о шумама извођачки пројекти садрже: све радове по обиму и мјесту, податке о времену почетка и завршетка шумскоузгојних радова, технолошком поступку, економску анализу, карту одјела са учртаним одсјецима, важнијим објектима, постојећим и пројектованим саобраћајницама. Шумскоузгојни радови и радови на њези и заштити шума предвиђени шумскопривредном основом морају се извршавати за сваку годину по обиму и квалитету, односно имају обавезујући карактер.

4.5. План потребних средстава рада за шумскоузгојне радове

ПОТРЕБНА СРЕДСТВА РАДА ЗА ШУМСКОУЗГОЈНЕ РАДОВЕ*			
Врста рада	Врста опреме	Количина(ком.)	Вриједн.(км)
1. Мјере њега, проредне сјече	Маказе телескоп	40	1.200
2. Заштита садница	Прскалице	2	240
СВЕГА		-	1.440

5. ПЛАН ЗАШТИТЕ И ЧУВАЊА ШУМА

Шуме као најважнији природни екосистем, стално су изложене нападу више врста штетних биотичких и абиотичких утицаја. Ако желимо сачувати основне вриједности шума на шумскопривредном подручју, треба обратити велику пажњу на заштиту и чување шума, јер су оне подложне опасностима од пожара, биљних болести, напада штетних инсеката и др.

Поред наведеног важно је напоменути штете изазване од стране човјека, гдје се примјеном тешких трактора јављају оштећења на стаблима и шумском земљишту. Али примјеном оптималних средстава рада при извлачењу дрвних сортимената, те кретањем машина само по пројектованим тракторским влакама, ове штетне последице се свде на разумну мјеру.

5.1. Врсте шумских штета и мјере заштите

Полазећи од досадашњих причињених штета и оних које се могу очекивати у наредном периоду, приказани су сљедећи планови заштите шума и шумског земљишта:

- заштита шума од штетног дјеловања човјека
- заштита шума од стоке и дивљачи
- заштита шума од биљних болести, инсеката и других штеточина
- заштита шума од елементарних непогода
- заштита шума од имисија штетних гасова из ваздуха
- заштита шума од пожара.

6. ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА

План инвестиција односи се на шумскопривредно подручје као цјелину за читав уређајни период и обухвата:

- план изградње нових и реконструкцију постојећих шумских камионских путева
- план изградње осталих објеката и осталих инвестиција потребних за реализацију планова шумскопривредне основе
- план набавке механизације и друге опреме инвестиционог карактера
- план осталих инвестиционих улагања

Назив инвестиције	Годишњи износ (КМ)
Изградње нових и реконструкцију постојећих шумских камионских путева	3.350.000
Изградње осталих објеката и осталих инвестиција потребних за реализацију планова шумскопривредне основе	500.000
Набавке механизације и друге опреме инвестиционог карактера	2.050.000
Остала инвестициона улагања (информациони систем, ГПС, нематеријалне инвестиције)	70.000
СВЕГА:	5.970.000

6.1. План изградње нових и реконструкцију постојећих шумских камионских путева

Према подацима последњег уређивања шума на овом шумскопривредном подручју постигнута је отвореност камионским путевима од 13,96 km/1000 ha. Да би се у наредном периоду могла рационалније користити примјена савремених машина у експлоатацији дрвета поред изградње камионских тврдих путева сходно финансијским средствима шумског газдинства потребно је да се изгради оптимална мрежа тракторских влака. На тај начин постигла би се већа отвореност и рационалност рада при примјени савремене технологије и механизације у шумарству.

У циљу повећања отворености подручја камионским тврдим путевима у наредних десет година сходно финансијским могућностима планирана је изградња слиједећих камионских путева:

Привредна јединица	Назив пута и преглед одјелења које конкретна комуникација отвара	Дужина (km)
„Бобија-Рибник“	-	-
„Клековача-Дринић“	Пут „Миљакуша“, одјели 51 и 52	3,00
СВЕГА		3,00

Реконструкција постојећих шумских камионских путева:

Привредна јединица	Преглед одјелења које конкретна комуникација отвара	Дужина (km)
„Бобија-Рибник“	„Бунара – Калуђер“, макадамска реконстр.	8,90
„Клековача-Дринић“	„Козилска цеста“, макадамска реконстр.	7,82
	„Тукови-Меремет“, макадамска реконстр.	5,07
	„Врлетина-Жути усјек“, макадамска реконстр.	8,50
	„Врлетина-Лом“, макадамска реконстр.	8,80
	„Врлетина-Бризгаћ“, макадамска реконстр.	4,60
Укупно мак. реконструкција		43,69
„Клековача-Дринић“	„Радилиште Козила-Водице“, асфалтна реконс.	2,06
	„Водице-Лукачев цимер“, асфалтна реконс.	3,04
	„57.одјел-Срнетица“, асфалтна реконс.	4,00
	„Велико Врело-Врлетина“, асфалтна реконс.	3,50
Укупно асфалтна реконструкција		12,60
СВЕГА		56,29

Просјечна цијена изградње камионских путева на подручју РС износи око 70.000 КМ по километру камионског пута и узета је као просјек цијене остварене у претходном периоду. Укупно цијена коштања изградње 3.00 километара путева према горе наведеном просјеку износи око 210.000 КМ, макадамске реконструкције у интервалу од 20.000 до 25.000 КМ/километру, тако да ће за следећи уређајни период бити потребно око 1.000.000 КМ за макадамску реконструкцију док је за асфалтну реконструкцију шумских камионских путева потребно у интервалу од 165.000 до 175.000 КМ/километру, за 12,6 километара је потребно око 2.140.000 КМ. Укупна инвестиција за путне комуникације би била око 3.350.000 КМ.

6.2. План изградње осталих објеката и осталих инвестиција потребних за реализацију планова шумскопривредне основе

У увоме уређајном периоду планирана је реконструкција двије управне зграде и једне ловачке куће у укупном износу од 500.000 КМ.

6.3. План набавке механизације и друге опреме инвестиционог карактера.

Према члану 37. Закона о шумама „Послове извођења радова у шумарству могу обављати предузећа и друга правна лица која су регистрована за послове искоришћавања шума и услужне дјелатности у шумарству и која посједују лиценцу издату од Министарства“. За наредни уређајни период шумско газдинство „Оштрељ“ планира набавку следећих средстава рада: моторних тестера 100 комада, зглобних трактора 5 комада, комбибуса 5 комада, теренских вилица 10 комада и један аутобус (29+1).

Редни број	Назив средстава	Јединица мјере	Број комада	Вриједност (КМ)
1.	Моторне тестере	ком.	100	160.000
2.	Теренска путна возила	ком.	10	350.000
3.	Зглобни трактор	ком.	5	1.500.000
4.	Комби-бус	ком.	5	350.000
5.	Аутобус (29+1)	ком.	1	300.000
СВЕГА:				2.660.000

6.4. План осталих инвестиционих улагања

Редни број	Назив средстава	Јединица мјере	Број комада	Вриједност (КМ)
1.	ГПС, нови информациони систем	ком.	-	60.000
2.	Рачунарска опрема	ком.	-	40.000
СВЕГА:				100.000

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА

Шуме Републике Српске

а. д. СОКОЛАЦ

V ПРОГРАМ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА ПОСЕБНЕ НАМЈЕНЕ

1. ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОДРУЧЈА

1.1. Географски положај подручја

Подручје шума посебне намјене Туристичког центра „Клековача“ обухвата шуме и шумско земљиште на планини Клековача, на територији општине Петровац (Дринић) и Источни Дрвар у западном дјелу Републике Српске. Подручје предвиђено за заштиту припада области Динарских планина, у подручју масива планине Клековаче, са највишим врхом Велика Клековача (1962 m). Планина Клековача простире се у унутрашњем ланцу Динарских планина настављајући се ка Осјеченици ка западу, док на истоку постепено прелази у вијенац Виторога. Протеже се у правцу сјеверозапад - југоисток, у дужини од 43 km, од превоја Оштрељ до превоја Млиништа. Врхови се ка истоку спуштају на 1200 до 1500 m n.v. Име је добила по љековитој зимзеленој биљци из породице бора-бор клек, која настањује врх планине.

Клековача се простире на подручју шест општина: Петровац, Источни Дрвар, Рибник и Мркоњић Град у Републици Српској, односно Дрвар и Босански Петровац у Федерацији БиХ.

1.2. Границе подручја шума посебне намјене ТЦ „КЛЕКОВАЧА“

Површине шума и шумског земљишта које обухвата Подручје шума посебне намјене Туристичког центра „Клековача“ издвојени су од Шумскопривредних подручја „Петровачко“, Привредна јединица „Клековача-Дринић“ и „Дрварско“, Привредна јединица „Клековача-Дрвар“. Подручје шума посебне намјене Туристичког центра „Клековача“ обухвата дио подручја општине Петровац.

2. ПОСЕБНА ОГРАНИЧЕЊА У ГАЗДОВАЊУ

Правилник о начину проглашавања, обиљежавања, финансирања, начину газдовања заштитним шумама и шумама посебне намјене („Службени гласник Републике Српске“, број 57/09), прописује начин проглашавања, обиљежавања, финансирања и начин газдовања заштитним шумама и шумама посебне намјене.

У непосредној близини шуме посебне намјене ТЦ „Клековача“ налази се прашумски резерват Лом, који је заштићен 1956. године као строги природни резерват. Он служи за научна истраживања (*Шумарска енциклопедија, Загреб 1983 године*). Припада Привредној јединици „Клековача-Дринић“ а налази се на подручју 44° 27' и 44° 28' сјеверне географске ширине и 16° 27' и 16° и 30' источне географске дужине. Резерват припада масиву Клековаче односно гребену Лом на висини од 1250 – 1522 m.n.v. Површина прашуме Лом је 297,7 ha.

У обухвату шуме посебне намјене ТЦ „Клековача“ регистрована је сјеменска састојина бијелог бора, а која се налази у Привредној јединици „Клековача-Дринић“, у 109 одјелењу одсјек „b“. Налази се на надморској висини од 940-1000 m.n.v. и нагиб око 5°, регистрована је под бројем S.S.060.1308.27. Укупна површина је 15,6 ha а редукована 9,53 ha, географска ширина је 44° 29' и 28,7" и географска дужина је 16° 29' и 2,1".

Подручје Клековаче има све елементе националног парка. Ту су строги резервати природе, подручја дивљине, шумски резервати, налазишта ријетких биљних врста и прелијепи пејзажи, више од 1000 биљних врста, 306 врста гљива, 29 врста лишајева, 65 врста маховина, 26 врста папрати, такође испитивањем прелиминарно је утврђено постојање 9 врста жаба, 7 врста гуштера као и 7 врста змија, 49 врста птица и 21 врста сисара.

На подручју Клековаче је регистровано 9 биљних врста од међународног значаја и 51 врста као ријетке или угрожене биљке Босне и Херцеговине.

На Клековачи се може пронаћи веома ријетка биљка која је заштићена у читавој Европи алпски рунолист (*Leontopodium alpinum*) која је и њен заштитни знак.

Први кораци за издвајање шума високе заштитне вриједности подразумијевају идентификацију објеката високе заштитне вриједности, а затим прикупљање документације (међународне, државне и ентитетске легислативе, одлука локалних заједница, шумскопривредних основа, специјалистичких студија, карата, итд.) која представљају основ за селекцију подручја која требају бити истражена за ову намјену. За неке категорије шума VZV некада је неопходно обавити више истраживања у различито доба године, што се посебно односи на ријетке и миграционе врсте организама. Шумарски и други стручњаци који више година раде на истом подручју имају довољно знања и искуства да овај задатак квалитетно обаве.

Шест општих високо заштитних вриједности (VZV) који су дефинисани према критеријима FSC са својим субјединицама су:

- VZV - 1: Шумска подручја која садрже глобално, регионално или државно важне концентрације биодиверзитета;
-
- VZV - 1a: Заштићена подручја;
- VZV - 1b: Угрожене врсте и врсте у опасности;
- VZV - 1c: Ендемске врсте;
- VZV - 1d: Важне повремене концентарције;
- VZV - 2: Шумска подручја која садрже глобално, регионално или државно значајне простране шуме нивоа крајолика;
- VZV - 3: Шумска подручја која садрже екосистеме који су ријетки, у опасности или угрожени;
- VZV - 4: Шумска подручја која обезбјеђују основне природне услуге у критичним ситуацијама;
- VZV - 4a: Шуме важне за водене токове;
- VZV - 4b: Шуме важне за контролу ерозије;
- VZV - 4c: Шуме које представљају значајне препреке пожарима;
- VZV - 5: Шумска подручја фундаментална за задовољавање основних потреба локалних заједница;
- VZV - 6: Шумска подручја значајна за традиционални културни индентитет локалних заједница.

3. ПРОСТОРНА ОРГАНИЗАЦИЈА И ЗОНЕ ЗАШТИТЕ

Просторним планом подручја посебне намјене „Клековача“ (*BEGING, d.o.o. Београд, Бањалука, новембар 2017. године*), извршена је просторна идентификација и валоризација изузетних природних вриједности ширег подручја, након чега је услиједио процес просторне интеграције комплементарних природних и створених вриједности и могућности остваривања одрживог развоја, базираног на принципу заштите природних вриједности. Приликом одређивања планиране намјене простора, водило се рачуна о заштити затечених природних вриједности. Основни циљ код дефинисања намјене површина и обликовања простора је контролисано, рационално и одрживо коришћење природних ресурса у складу са принципима заштите животне средине и дефинисање дозвољених активности. Подручје плана подјељено је на два режима заштите, односно на четири категорије различитих просторних цјелина. Ове зоне заштите дефинисане су у складу са Законом о заштити природе (*„Службени гласник Републике Српске“, број 20/14*).

Зона ограниченог коришћења у складу са Законом о заштити природе, члан 57. став 7. (*„Службени гласник Републике Српске“, број 20/14*), одговара режиму заштите II, према коме, у овој зони је дозвољено „управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапријеђивања природних добара без посљедица по примарне вриједности његовог природног станишта, популације и екосистема као и контролисане традиционалне дјелатности које током свог одвијања нису угрозиле примарне вриједности простора“. Ова зона заузима подручје означено као зелена зона - парк шума, која се налази на рубовима планираног урбаног подручја Козила, и заузима површину око 66 ha. У овој зони је планирана изградња објеката туристичке инфраструктуре у функцији одмора и рекреације (пјешачке и бицикличке стазе, стазе за нордијско скијање, игралишта, адреналински паркови и сет пунктова за одмор, излете или са фитнес справама и сл).

Зона селективног коришћења подлијеже такође II режиму заштите, и протеже се у одвојеним сегментима на подручју од Мале до Велике Клековаче и заузима површину око 74 ha. У овој зони налазе се станишта ријетких, заштићених и ендемских врста. На овом подручју Планом су предвиђени минимални антропогени утицаји.

Зона вишенамјенског коришћења подлијеже III режиму заштите и заузима највећу површину на подручју обухвата Плана, око 2913 ha. Према члану 57. став 9. Закона о заштити природе дозвољено је „селективно и ограничено коришћење природних ресурса, управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређивања природног добра, одрживо коришћење, развој и унапређивање сеоских домаћинства, уређење објеката културно-историјског наслеђа и традиционално градитељство, очување традиционалних дјелатности локалног становништва, развој инфраструктуре усклађене са вриједностима, потенцијалима и капацитетима заштићеног простора намјењене развоју еколошког, руралног, здравственог, спортско-рекреативног вида и осталих видова туризма у складу са принципима одрживог развоја“.

У овој зони, Планом је предвиђена изградња ски стаза, жичара, инфраструктуре и других садржаја у функцији Туристичког центра „Клековача“.

Урбана зона подлијеже III режиму заштите (наведено у предходном пасосу) и заузима површину око 460 ha. Ова зона обухвата урбано подручје Планинско село, урбано подручје Амфитеатар и урбано подручје Козила. У овој зони планирани су туристички смештајни капацитети различитих типова и категорија (хотели, хостели, туристичке виле, апартмани, и сл.), ваздушна бања, спортски терени и објекти, јавне службе и сервиси, комерцијални садржаји различитих типова, категорија и капацитета, надземни паркинзи и подземне гараже и други пратећи садржаји.

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА

Шуме Републике Српске

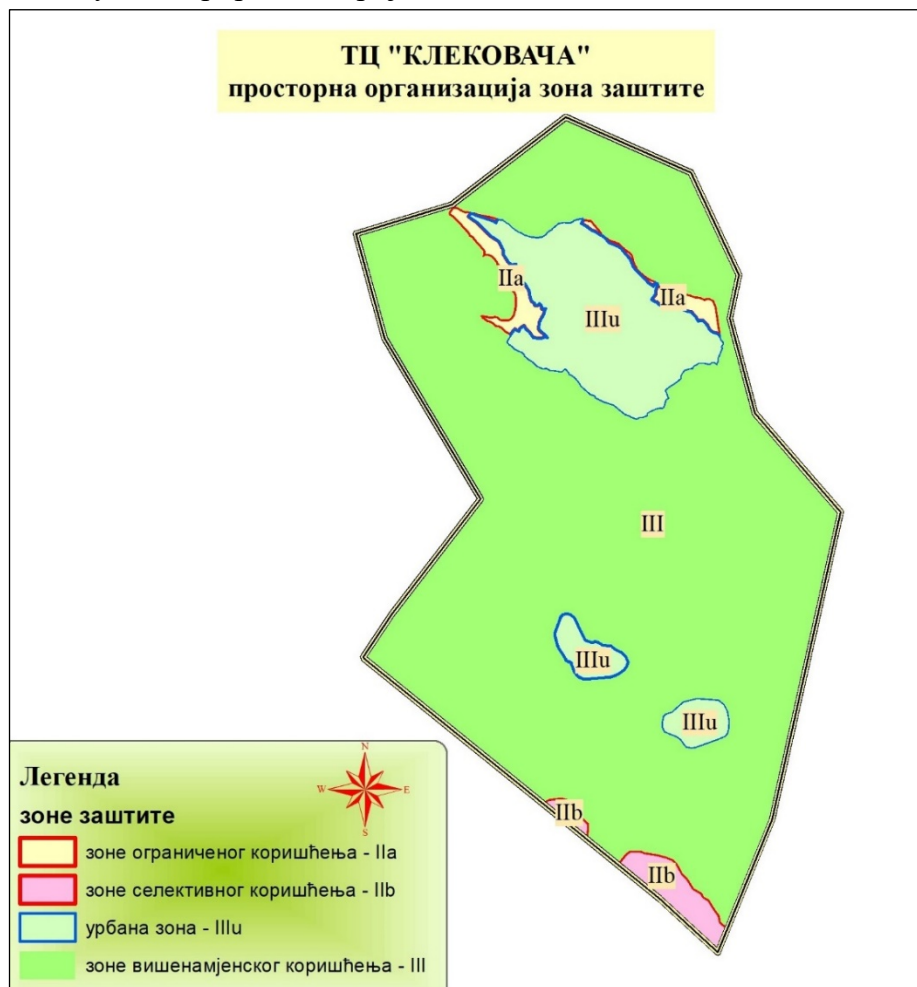
а. д. СОКОЛАЦ

VI СТАЊЕ ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА У ДОБА УРЕЂИВАЊА

1. СТАЊЕ ШУМА У ДОБА УРЕЂИВАЊА

У току 2021. године извршено је прикупљање таксационих података и осталих података о стању шума и необраслог шумског земљишта за шуме посебне намјене на подручју Туристичког центра „Клековача“. На основу извршених таксационих снимања и обраде података, утврђено је стање шума за подручје ТЦ „Клековача“.

Подручје ТЦ представља природно заокружену цјелину за које се израђује Програм газдовања шумама посебне намјене који је саставнио дио шумско привредне основе, која је прије свега инструмент за регулисање газдовања шумама на подручју са циљем заштите и очувања природних вриједности.

Просторна подјела по зонама заштите ТЦ „Клековача“

1.2. Преглед површина

У сљедећим табелама приказане су површине шума и шумског земљишта по класификационим јединицама, као и зонама заштите: газдинским класама (ГК), ужим категоријама шума (УКШ) и ширим категоријама шума (ШКШ).

Површине шума и шумског земљишта за катастарске честице, зоне заштите, као и за површине планиране просторне организације, са припадајућом узгојном класификацијом и унутрашњом подјелом шума, те планом градње објеката, дата је у Прилогу овог Програма (Табела 1., Табела 2., Табела 3., и Табела 4.).

Површине шума и шумског земљишта по узгојним јединицама

ПОВРШИНА ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА (ha)						
ГК	УКШ	ГК	УКШ	ГК	УКШ	ШКШ
1145	1100	1238	1200	1315	1300	1000
површина шума						
105,39	105,39	3026,96	3026,96	60,42	60,42	3192,77
површина осталог земљишта						Σ
6301	6300	6401	6400	6601	6600	
4,69	4,69	67,47	67,47	86,43	86,43	158,59
						3351,36

Површине инвентурисаних шума и шумског земљишта по зонама заштите и узгојним јединицама (Прилог Табела 3.)

ГК/ ШКШ	Зоне заштите						укупно
	Па	Пб	Σ П	П	Пу	Σ П	
	ha						
1145		41,15	41,15	64,24		64,24	105,39
1238	70,75	0,84	71,59	2877,20	78,17	2955,37	3026,96
1315	1,21		1,21	59,21		59,21	60,42
1000	71,96	41,99	113,95	3000,65	78,17	3078,82	3192,77
6301				4,56	0,13	4,69	4,69
6601		32,82	32,82	53,61		53,61	86,43
6000		32,82	32,82	58,17	0,13	58,30	91,12
укупно	71,96	74,81	146,77	3058,82	78,30	3137,12	3283,89

Површине шума на којим се планирају чисте сјече (крчење шума и трајна промјена намјена), по фазама изградње објеката и узгојним јединицама (Прилог Табела 4.)

ГК	Фаза изградње објеката			
	I	II	III	Σ
	ha			
1145		1,76	4,33	6,09
1238	72,67	64,30	60,54	197,51
1315	0,07			0,07
укупно шуме	72,74	66,06	64,87	203,67
6301		0,42	0,07	0,49
6601	1,05	4,04	1,94	7,03
укупно ост. земљ.	1,05	4,46	2,01	7,51
укупно	73,79	70,51	66,88	211,19

Површине шума на којим се планирају чисте сјече (крчење шума и трајна промјена намјена), по зонама заштите и узгојним јединицама (Прилог Табела 4.)

ГК/ ШКШ	Зоне заштите						Σ
	Па	Пб	Σ П	Ш	Шц	Σ Ш	
ha							
површина шума							
1145				6,09		6,09	6,09
1238	3,25		3,25	184,33	9,93	194,26	197,51
1315	0,07		0,07				0,07
1000	3,33	0,00	3,33	190,42	9,93	200,34	203,67
површина осталог земљишта							
6301				0,49		0,49	0,49
6601				7,03		7,03	7,03
6000				7,51		7,51	7,51
укупно	3,33	0,00	3,33	197,93	9,93	207,86	211,19

Површина шума и шумског земљишта, по узгојним јединицама и зонама заштите за наредни уређајни период (Прилог Табела 3. и 4.)

ГК/ ШКШ	Зоне заштите						Σ
	Па	Пб	Σ П	Ш	Шц	Σ Ш	
ha							
површина шума							
1145		41,15	41,15	58,15		58,15	99,30
1238	67,50	0,84	68,34	2692,87	68,24	2761,11	2829,45
1315	1,14		1,14	59,21		59,21	60,35
1000	68,64	41,99	110,63	2810,23	68,24	2878,47	2989,10
површина осталог земљишта							
6301				4,07	0,13	4,20	4,20
6601		32,82	32,82	46,58		46,58	79,40
6000		32,82	32,82	50,65	0,13	50,78	83,60
укупно	68,64	74,81	143,45	2860,88	68,37	2929,25	3072,70

Површина шума и шумског земљишта, по узгојним јединицама и планираним мјерама (циљевима газдовања) за наредни уређајни период

ЦИЉЕВИ ГАЗДОВАЊА	ГК			ШКШ	ГК		ШКШ	Σ
	1145	1238	1315	1000	6301	6601	6000	
постојеће стање II режим заштите (заштитне шуме)	41,15			41,15		32,82	32,82	73,97
постојеће стање III режим заштите (заштитне шуме, сјеменска састојина)	58,15		9,53	67,68	4,20	46,58	50,78	118,46
II режим заштите (пребирне сјече)		68,34	1,14	69,48				69,48
III режим заштите (пребирне сјече)		2761,11	49,68	2810,79				2810,79
укупно	99,30	2829,45	60,35	2989,10	4,20	79,40	83,60	3072,70

Газдинске класе

Шире категорије шума

Шира категорија 1000 – Високе шуме са природном обновом

Укупна површина ове категорије шума износи 3192,77 ха. Процент заступљености ове категорије шума у односу на укупну површину шума и шумског земљишта је 95,27% и обухвата састојине:

а) испис површина

Газдинске класе	Ужа категорија шума	Површина (ха)
1145	1100	105,39
1238	1200	3026,96
1315	1300	60,42
укупно		3192,77

б) дрвна залиха

Врста дрвећа	Склоп (%)	Омјер смјесе (%)	Бонитетни	Дебљинска класа (cm)						Укупно	
				6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80	m ³ /ha	m ³
				m ³ /ha							
21	69,52	44,65	2,8	1,70	9,68	20,11	81,86	86,47	1,94	201,76	644.163
22		20,80	2,9	0,49	3,49	8,18	39,45	40,68	1,69	93,97	300.034
23		1,42	3,1	0,00	0,15	1,21	3,89	1,18	0,00	6,43	20.520
41		29,59	2,5	1,83	13,41	26,83	72,00	19,49	0,14	133,71	426.897
42		0,01	5,0	0,00	0,01	0,02	0,01	0,00	0,00	0,04	115
43		3,07	2,6	0,18	1,49	4,76	6,48	0,86	0,09	13,86	44.253
44		0,28	2,4	0,01	0,17	0,36	0,62	0,10	0,00	1,27	4.051
45		0,12	4,7	0,01	0,05	0,30	0,19	0,01	0,00	0,55	1.771
46		0,05	3,2	0,01	0,06	0,10	0,04	0,02	0,00	0,23	727
четинари			66,88		2,20	13,32	29,49	125,20	128,32	3,63	302,16
лишћари		33,12		2,04	15,19	32,36	79,35	20,49	0,23	149,66	477.814
укупно		100,00		4,24	28,51	61,86	204,55	148,81	3,86	451,81	1.442.531

в) дрвна залиха по квалитетним класама (%)

Врста дрвећа	Узгојно-техничка класа			Техничка класа			
	1	2	3	1	2	3	4
четинари	35,88	44,37	19,75	41,70	42,02	14,52	1,76
лишћари	34,03	39,47	26,50	39,81	30,93	23,92	5,34

г) запремински прираст

Врста дрвећа	Дебљинска класа (cm)						Укупно	
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80	m ³ /ha	m ³
	m ³ /ha							
четинари	0,07	0,46	0,86	3,06	2,24	0,04	6,73	21.483
лишћари	0,05	0,41	0,70	1,41	0,25	0,00	2,82	9.009
укупно	0,12	0,87	1,56	4,47	2,49	0,04	9,55	30.492

д) пробна дознака

Врста дрвећа	Дебљинска класа (cm)						Укупно	
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80	m ³ /ha	m ³
	m ³ / ha							
четинари	0,25	2,50	4,45	22,03	59,74	3,81	92,76	296.158
лишћари	0,28	2,60	5,34	15,36	7,17	0,09	30,84	98.459
укупно	0,53	5,10	9,79	37,39	66,91	3,89	123,60	394.617

е) пробна дознака по по квалитетним класама (%)

Врста дрвећа	Узгојно-техничка класа			Техничка класа			
	1	2	3	1	2	3	4
четинари	12	45	43	23	52	20	5
лишћари	6	30	64	13	30	36	21

ж) стање подмлатка

Врста дрвећа	Број биљака подмлатка на 1 ha				Треба пошумити	Оштећеност	Застарченост	Јављ. у груп.			
	Висина биљака (cm)		d _{1,30} (cm)	Укупно							
	10-50	51-130	1-5								
21	5705	408	96	6209							
22	675	91	14	780							
41	1383	378	193	1954							
42	8		11	19							
43	750	146	74	970							
44	83	76		159							
45	17			17							
46	133	30		163							
четинари	6380	499	110	6989							
лишћари	2374	630	278	3282							
укупно	8754	1129	388	10271				0,0	5	42	13

Шира категорија 6000 – Површине неподесне за пошумљавање и газдовање

Укупна површина ове категорије шума износи 158,62 ha. Процент заступљености ове категорије шума у односу на укупну површину шума и шумског земљишта је 4,73% и обухвата састојине:

а) испис састојина

Газдинске класе	Ужа категорија шума	Површина (ha)
6301	6300	4,69
6401	6400	67,47
6601	6600	86,43
укупно		158,59

1.2. Таксациони елементи по уређајним и просторним јединицама

Подручје шума посебне намјене „Клековача“ је јединствена функционална уређајна јединица, као и просторна јединица, те таксациони подаци узгојне класификације су и подаци за уређајне (подручје) и просторне јединице.

1.3. Поузданост утврђених таксационих елемената

Савремена инвентура шума не може се ни замислити без примјене математичко- статистичких метода у рачунању и приказивању резултата, које омогућавају да се унапријед планира обим снимања са којим се може добити задовољавајућа тачност података.

Правилник о елементима и садржају шумскопривредних основа прописује максималне релативне грешке процјене таксационих елемената високих шума са природном обновом, одређене на бази 95% вјероватноће за цијело шумскопривредно подручје. Величина релативних грешака је зависна од површине инвентурне јединице односно од величине узорака и у правилу су веће за ниже уређајне јединице (одсјек, одјел) него за више уређајне јединице (Подручје шума посебне намјене Туристичког центра „Клековача“). У слједећим прегледима приказане су релативне грешке са којима су утврђени поједини таксациони елементи у високим шумама са природном обновом за подручје ТЦ.

Преглед утврђених релативних грешака по таксационим елементима у високим шумама са природном обновом за подручје ТЦ приказан је у наредној табели:

ТАКСАЦИОНИ ЕЛЕМЕНТИ	Максимална дозвољена релативна грешка (%)	Утврђена релативна грешка (%)
Залиха дрвета свих врста дрвећа, свих дебљинских класа и квалитетних класа	1,0	3,16
Запремински прираст свих врста дрвећа и свих дебљинских класа	2,0	8,15
Дрвна залиха стабала пробне дознаке свих врста дрвећа, свих дебљинских класа и свих квалитетних класа	3,0	6,19
Број биљака природног подмлатка сваке класе узраста свих врста дрвећа	4,0	13,16

Чланом 19. Правилника о елементима и садржају шумскопривредних основа, толеришу се и веће релативне грешке, под условом да су теренска снимања за процјену таксационих елемената извршена на пробним концентричним круговима највећег међусобног размака до 100 метара, као и да су радијуси концентричних кругова износили најмање:

- а. дебљинска класа (cm): 6-10; 11-20; 21-30; 31-50; 51-80; 80<;
- б. радијус кругова (m): 2,5; 4,5; 5,5; 9,0; 15,0; 25,0.

Обзиром да је прикупљање таксационих елемената вршено у складу са наведеним чланом правилника, може се констатовати да су задовољене законске одредбе.

1.4. Стање шумских комуникација и степен отворености подручја шума посебне намјене туристичког центра „КЛЕКОВАЧА“

Стање шумских комуникација се приказује :

- дужином јавних и шумских камионских путева који пролазе кроз шуме и шумска земљишта или се на њих наслањају
- степеном отворености подручја и привредних јединица
- степеном отворености свих категорија шума

Степен отворености приказује се бројем километара саобраћајница на 1000 хектара, односно бројем метара саобраћајница по једном хектару.

У склопу теренских радова извршена су и снимања свих саобраћајница на подручју, а преглед стања је приказан по ширим категоријама шума:

ОТВОРЕНОСТ (m / ha)								
	ГК			ШКШ	ГК		ШКШ	ТЦ
	1145	1238	1315	1000	6301	6601	6000	
дужина (m)	-	54445	3627	58072	256	4733	7292	65364
m /ha	-	17,99	60,04	18,19	54,55	36,44	45,97	19,64

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА
Шуме Републике Српске
а.д. СОКОЛАЦ

VII ПЛАНОВИ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА ЗА НАРЕДНИ УРЕЂАЈНИ ПЕРИОД

1. ПЛАНОВИ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА ЗА НАРЕДНИ УРЕЂАЈНИ ПЕРИОД

„Просторним плановима за подручја посебне намјене обично се дефинишу критеријуми организације, уређења и коришћења подручја (циљеви и задаци заштите и развоја; природне вриједности и непокретна културна добра; намјена површина и основе смјернице за организацију, уређење и коришћење простора, критеријуми, мјере и услови очувања, заштите, унапређивања и коришћења подручја и мјере за остваривање Просторног плана). Површине посебне намјене, као најзначајнијих и најсеобухватнијих природних добара, обично се издвајају из шумских подручја односно шуме су најзначајнијим природним потенцијалом. Зато се максимална пажња мора посветити мјерама за очување и повећање шумског фонда и приносних могућности шума.

Подручје ТЦ „Клековача“ подјељено је на два режима заштите, односно на четири категорије различитих просторних цјелина. Ове зоне заштите дефинисане су у складу са Законом о заштити природе („Службени гласник Републике Српске“, број 20/14).

Зона ограниченог коришћења у складу са Законом о заштити природе, члан 57. став 7. („Службени гласник Републике Српске“, број 20/14), одговара режиму заштите Па, према коме, у овој зони је дозвољено „управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапријеђивања природних добара без посљедица по примарне вриједности његовог природног станишта, популације и екосистема као и контролисане традиционалне дјелатности које током свог одвијања нису угрозиле примарне вриједности простора“. Ова зона заузима подручје означено као зелена зона - парк шума. У овој зони је планирана изградња објеката туристичке инфраструктуре у функцији одмора и рекреације (пјешачке и бицикличке стаза, стазе за нордијско скијање, игралишта, адреналински паркови и сет пунктова за одмор, излете или са фитнес справама и сл).

Зона селективног коришћења подлијеже такође Пв режиму заштите, и протеже се у одвојеним сегментима на подручју од Мале до Велике Клековаче. У овој зони налазе се станишта ријетких, заштићених и ендемских врста. На овом подручју Планом су предвиђени минимални антропогени утицаји.

Зона вишенамјенског коришћења подлијеже П режиму заштите и заузима највећу површину на подручју обухвата Плана. Према члану 57. став 9. Закона о заштити природе дозвољено је „селективно и ограничено коришћење природних ресурса, управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређивања природног добра, одрживо коришћење, развој и унапређивање сеоских домаћинства, уређење објеката културно-историјског наслеђа и традиционално градитељство, очување традиционалних дјелатности локалног становништва, развој инфраструктуре усклађене са вриједностима, потенцијалима и капацитетима заштићеног простора намјењене развоју еколошког, руралног, здравственог, спортско-рекреативног вида и осталих видова туризма у складу са принципима одрживог развоја“.

У овој зони, Планом је предвиђена изградња: ски стаза, жичара, инфраструктуре и других садржаја у функцији Туристичког центра „Клековача“. На површинама изградње инфраструктуре, предвиђене су чисте сјече и трајна промјена намјене шумског земљишта (површина шума и шумског земљишта за коју се планирају чисте сјече и промјена намјене, по узгојној класификацији, унутрашњој подјели шума и фазама изградње приказана је табеларно у Прилогу Плана Табела 4, 5, и 6.).

Урбана зона подлијеже III режиму заштите (наведено у предходном пасосу). Ова зона обухвата урбано подручје Планинско село, урбано подручје Амфитеатар и урбано подручје Козила. У овој зони планирани су туристички смештајни капацитети различитих типова и категорија (хотели, хостели, туристичке виле, апартмани, и сл), ваздушна бања, спортски терени и објекти, јавне службе и сервиси, комерцијални садржаји различитих типова, категорија и капацитета, надземни паркинзи и подземне гараже и други пратећи садржаји.

Према Просторном плану циљеви просторног развоја ТЦ „Клековача“ су: општи циљеви плана и посебни циљеви.

Као општи циљеви Плана издвојени се сљедећи:

- рационално коришћење природних ресурса у складу са принципима одрживог развоја и заштита, природних подручја и добара
- очување и заштита биодиверзитета и идентитета подручја са свим његовим специфичностима заснованим на рационалном коришћењу простора и заштити природе
- дефинисање зона и режиме заштите у складу са међународним стандардима,
- очување, унапријеђење и заштита квалитета животне средине
- дефинисање спортско-рекреативних и туристичких садржаја
- изградња модерних скијалишта са пратећим садржајима
- уређење јавних простора ради очувања предјела и аутентичних природних вриједности подручја
- утврђивање планских рјешења, режима и услова коришћења, организације и уређења простора, којима се обезбијеђује заштита природних, амбијеталних и других вриједности.

Посебни циљеви дефинисани су: демографским развојем и просторним развојем.

Зона II – режим заштите II степена

Површине ове зоне су површине велике вриједности за очување станишта које је подвргнуто активној интервенцији као начину управљања којим се осигурава заштита, очување, ревитализације и одржавање повољног стања, у биолошком смислу има заштитну улогу. Циљ управљања је одржавање природних врста на задовољавајућем нивоу густине с циљем очувања интегритета екосистема и дугорочне отпорности. Његом шума као узгојном мјером усмјерена је ка повећању квалитета, виталности и стабилности састојина.

Шумама ове зоне првенствено се газдује у циљу побољшања здравственог стања. Њега шума врши се по принципу пребирних сјеча, из састојине се уклањају стабла која су у стадијуму одумирања, затим болесна и стабла са ракљама и широком крошњом. Одумрла пала стабла која нису потенцијална опасност за здравствено стање састојина се остављају као подлога за иницијалну фазу природне обнове, „мртво дрво“. Овом проредом углавном су обухваћена стабла III узгојне-техничке класе класификације шума. За шуме зоне II – режим заштите II степена не одређују се технички циљеви, циљ је његом шума превентивно дјеловати на физиолошку стабилност, постепено побољшати квалитет и омогућити природну обнову састојина.

Зона III – режим заштите III степена

Шуме зоне III су површине шуме са производно-рекреационом функцијом и минималним ограничењима газдовања шумама. Установљава се у складу са значајем рекреације у ненарушеној природној средини.

„Биолошко-узгојни циљеви треба да обезбједи трајност производње, повећање прираста и приноса шума оптималним коришћењем еколошких услова. Узгојне мјере прилагођене су функцијама природних предјела уз заштиту, одржавање и унапређење свих функција шума, а тиме и комплетних шумских екосистема, што значи да су узгојни циљеви усмјерени на очување природних вриједности и ријеткости, јачање хидролошких, антиерозионих, климатских, здравствених и других функција шума уз максимално могућу производњу дрвета најбољег квалитета. У шумама високог узгојног облика, мјерама узгојне природе подржавају се постојеће врсте дрвећа“ (Говедар, Крстић, 2016.).

Шумама ове зоне газдоваће се примјеном система преборних сјеча са наглашеном узгојном и санитарном компонентом и мањим интензитетом сјеча у односу на привредне шуме.

Избор врста дрвећа

Одабране врсте дрвећа и њихов омјер смјесе треба да обезбједи остваривање задатих функција шума, њену стабилност и потребан асортиман приноса.

При томе, домаће (аутохтоне) врсте дрвећа су обавезујуће за подручје. Избор врсте дрвећа и омјера смјесе представљају просјек за газдинску класу и планирају се као дугорочни циљеви газдовања шумама.

Избор система газдовања у наредном уређајном периоду

Избор система газдовања за класификационе јединице, газдинске класе, одређује се за дијелове површина, зависно од намјена површина која је планирана просторном организацијом, план градње објеката, ограничењима у газдовању, зоне заштите и стања састојина.

Из напријед наведеног, за дијелове површина за исту класификациону јединицу зависно од намјене планиране просторне организације одређиват ће се и системи газдовања. Просторним планом планирана је изградња објеката, за површине под шумом на којим је планирана градња, планиране су чисте сјече, са трајном промјеном намјене земљишта из шумског у грађевинско, односно површине ће бити трајно искључене из шумарске производње.

Површине на којим се планирају чисте сјече по узгојним јединицама и промјена намјене:

- газдинска класа 1145, на површини од 6,09 ha
- газдинска класа 1238, на површини од 197,51 ha
- газдинска класа 1315, на површини од 0,07 ha

и промјена намјене по узгојним јединицама:

- газдинска класа 6301, за површину од 0,49 ha и
- газдинска класа 6601, за површину од 7,03 ha.

Чисте сјече планиране су на површини од 203,67 ha и промјена намјене шумског земљишта за површину од 211,19 ha.

Преостали дио површина шума и шумског земљишта обухвата, који према просторној организацији има рекреативну, туристичку и здравствену намјену, намјену заштите и очувања природних добара, предјела, амбијенталних цјелина, пејзажа и станишта, за овај дио површина шума за наредни уређајни период, за све зоне заштите, планиране су мјере његе по принципу преборних сјеча. Примјена овог система газдовања за наредни уређајни период произилази из чињенице да ће се на планираним површинама вршити чисте сјече, што ће нарушити састојинску стабилност, односно постоји могућност појаве штета на рубним дијеловима састојина појавом вјетролома, извала, сушење стабала усљед оштећења корјеновог система као посљедица приликом извођења грађевинских радова (уређење стаза, изградња вертикалног транспорта и др.).

Примјена система газдовања преборним сјечама односи се на узгојне јединице:

- газдинска класа 1238, на површини од 67,50 ha, зона IIa и површини од 0,84 ha, зона IIb и на површини од 2692,87 ha, зона III и површини од 68,24 ha, зона IIIc и
- газдинска класа 1315, на површини од 1,14 ha, зона IIa и на површини од 49,68 ha, зона III.

Шумама посебне намјене туристичког центра „Клековача“ газдоваће се примјеном система преборних сјеча са наглашеном узгојном и санитарном компонентом и мањим интензитетом сјеча у односу на привредне шуме. Пошто су у питању разнодобне мјешовите шуме јеле, смрче и букве овакав приступ ће омогућити одржавање високог нивоа биодиверзитета, стабилност и виталност шумских екосистема и оптимално остваривање свих функција шума. Примјеном пребирних сјеча на најбољи начин се обезбјеђује разнодобност и мјешовитост, а тиме и испуњавање здравствено-рекреативне и туристичке функције шума.

Примјеном система газдовања пребирним сјечама формирају се разнодобне састојине вертикалног склопа које се у потпуности или највећим дијелом природно обнављају у мањим скупинама (пречника до једне висине одраслог стабла). Скупине треба да буду малене, толике да се могу успијешно природно обновити и да се у међувремену (док се не обнове) не закорове. То значи да се склоп састојине не смије нагло смањивати. Вјештачка обнова примјењује се само изузетно у циљу комплетирања природне обнове. Дознака стабала проводи се на принципу позитивне селекције, најчешће у малим скупинама али увијек у функцији обнове, његе и коришћења цијеле састојине истовремено. То значи да обнова и њега нису просторно одвојене. Скупине се у састојини не обиљежавају нити се скицирају на карти, јер се при пребирним сјечама састојина третира као цијелина. У току једног турнуса сјеча, третирају се све састојине унутар једне газдинске класе, за коју је предвиђен систем газдовања пребирним сјечама. Систем газдовања пребирним сјечама, долази у обзир за примјену у мјешовитим састојинама букве, јеле и смрче на лошијим стаништима и тешким теренима обзиром на орографске услове, гдје се склоп састојине не смије знатније смањивати, а природну обнову треба осигурати у што већем степену. Овај систем газдовања је такође погодан у свим шумама које имају претежно заштитни карактер, под претпоставком да се ради о врстама дрвећа сјенке. Систем није прикладан у шумама састављеним од врста свјетла.

У заштитним шумама, пребирне сјече се примјењују са тежиштем на њези тих шума. У овом случају ни етат се не планира, већ је у функцији заштите тих шума и при примјени пребирног система газдовања подразумијева се одређено унутрашње уређење шумских састојина.

Приликом дознаке стабала за сјечу у комплексу шума око скијашких стаза треба тежити формирању степенастог склопа састојина по вертикали и хоризонтали како би се стазе заштитиле од негативних еколошких утицаја претјераног исушивања земљишта и негативног утицаја снијега и вјетра. На стазама ће неминовно доћи посебно на површинама ближе ивицама стазе до обнављања нарочито смрче и јеле. Тај процес обнове у појасу око ивица стаза треба стимулисати и заштитити док обова на средишњем дијелу стазе није пожељна.

Значајно је да дознака стабала и развој састојина након захвата омогући стварање доњег спрата састојине у процесу природне обнове те помагање у развоју летвењака у појасу непосредно уз скијашке стазе због повећања стабилности и отпорности састојина.

За дио сјеменске састојине бијелог бора која припада газдинској класи 1315, површине 9,53 ha прописију се контролисане мјере његе сјеменских објеката.

Шуме газдинске класе 1145, на површини од 41,15 ha зона IIb и на површини од 58,15 ha, зона III, су шуме горње границе шума и разврставају се у високопланинске заштитне шуме. Улога ових шума је заштита заједнице бора кривуља (*Pinetum mugii*) која је станиште ријетких и угрожених биљака, као и заштита од лавина и од одроњавања и означавају се као трајни функционални тип шуме. Њега шума у појасу бора кривуља у виду класичних мјера његе не постоји.

Основни циљ његе је одржавање шуме и повећање отпорности и стабилности састојине селективним приступом њези. Узгојни захвати су, по правилу, веома слабог интензитета, у циљу формирања што дуже круне стабала. Захвати имају карактер позитивне селекције. Јачина захвата и интервал његе не одређују се унапријед. Одређују се на основу тренутног стања састојине и узгојне потребе, по принципу селективног избора стабала и сјече.

Избор узгојног и структурног облика – модел шуме

За газдинске класе високих шума са природном обновом у којима се примјењује систем газдовања скупинасто-пребирним сјечама и газдинске класе у којима се примјењују пребирне сјече, модел се дефинише величином нормалне залихе дрвета и њеном структуром по врстама дрвећа и дебљинским класама, према одговарајућим нормалама, са стањем у средини уређајног периода.

Оба система газдовања првенствено имају санитарни карактер што значи да стабла већих прских пречника нису приоритет сјече, него физиолошки слабија стабла, односно завршни дебљински степен је само технички параметар.

Утврђивање оптималне (нормалне) дрвне запремине

При уређивању шума нормална дрвна залиха је дуго времена била непосредан циљ планирању газдовања шумама, као идеал коме је требало подредити све, без обзира на посљедице. Такво схватање се знатно измјенило и нормална шума је изгубила онај значај какав јој је раније придаван. Међутим, упркос томе, нормална шума и данас представља путоказ којим се руководимо да би остварили рационално трајно газдовање шумама. Она нам помаже да боље упознамо односе од којих зависи величина коришћења временски распоређена, затим да уочимо недостатке стварне шуме и да их отклањамо. Превођење шума из стварног стања у нормално захтјева постепеност и дужи временски период, а никако брзе и исхитрене интервенције.

За газдинске класе високих шума са природном обновом у којим се примјењује пребирни и скупинасто-пребирни систем газдовања, нормална дрвна залиха утврђена је по упроштеном методу, разрађеном од стране проф. Матића за преборне шуме храста, букве, јеле и смрче на подручју БиХ (*Матић В., 1963*).

1.2. План количине сјеча

На основу утврђеног стања шума и шумског земљишта и Просторног плана Туристичког центра „Клековача“, те дефинисане намјене шума према функцијама које треба да остваре, дефинисани су циљеви газдовања шумама за наредни уређајни период. У складу са производним могућностима и структуром шума, постављају се и основни критеријуми за утврђивање плана сјеча, који су различити за површине шума зависно од њихове намјене.

Значи да поред најважнијих заједничких параметара за све категорије (дрвне залихе и запреминског прираста), треба укључити и друге таксационе елементе. У оквиру плана сјеча утврдит ће се величине сјечивих дрвних маса за површине шума које по Плану имају заштитну улогу и површина шума на којим ће се градити објекти и извршити чисте сјече.

Динамика сјеча зависи од динамике, фаза, изградње објеката. План градње објеката, као и сјеча, идентичан је са периодом важења овог Програма. За утврђивање плана сјеча, није потребно утврђивати критеријуме за утврђивање обима сјеча, границу могућег обима сјеча у односу на величину и квалитет, као и однос између стварне и нормалне (оптималне) дрвне залихе, јер план сјеча зависи од планираних захвата и планираних мјера њега.

План сјеча, етат, се одређује методом захвата сјече у поједине дебљинске степене. Величина етата се одређује на основу више улазних елемената као што су: врста дрвећа, величина залихе и прираста по 1 ha, структура дрвне залихе по 1 ha и врстама дрвећа, циљева газдовања у продукционом смислу и система газдовања. План сјеча за наредни уређајни период ће бити приказан у два дијела, за површине шума које по просторном плану имају општекорисну функцију и површине на којима је планирана чиста сјеча и промјена намјене.

1.2.1. План сјеча за десетогодишњи уређајни период

Полазећи од законске одредбе за одређивање обима сјеча произилази да је:

- газдинска класа основна јединица за одређивање обима сјеча и
- сумирањем обима сјеча одговарајућих газдинских класа по режимима заштите (зонама) утврђује се план сјеча за остале уређајне јединице и просторне јединице.

На основу претходно наведених критеријума и циљева газдовања утврђен је обим сјеча (етат) по газдинским класама. Обим сјеча је у метрима кубним (m³) свеукупне дрвне масе.

У прегледу који слиједи приказан је обим сјеча за газдинске класе, за категорије шума, за режиме заштите (зоне) и подручје ТЦ за наредни уређајни период.

План сјеча за десетогодишњи уређајни период

План сјеча за наредни уређајни период по зонама заштите према системима и циљевима газдовања

ГК/ ШКШ	Површина ha	Врста дрвећа	Дрвна залиха		Запремински прираст Z_v		Стварна дрвна залиха		Обим сјеча (E) 2023. – 2032. год	
			V		„B”		Vs		по ha	укупно
			m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³	
зона II										
1238	68,34	Ч	303,88	20765	6,89	471	338,33	23119	16,98	1160
		Л	151,44	10348	2,88	197	165,84	11332	8,34	570
		Σ	455,32	31113	9,77	668	504,17	34451	25,32	1730
1315	1,14	Ч	519,23	592	7,89	9	558,68	637	26,32	30
		Л	12,66	14	0,17	0	13,51	15	0,88	1
		Σ	531,89	606	8,06	9	572,19	652	27,20	31
1000	69,48	Ч	307,41	21357	6,91	480	341,94	23756	17,13	1190
		Л	149,16	10363	2,84	197	163,34	11348	8,22	571
		Σ	456,58	31719	9,74	677	505,29	35103	25,35	1761
зона III										
1238	2761,11	Ч	303,88	839041	6,89	19024	338,33	934160	38,73	106941
		Л	151,44	418140	2,88	7952	165,84	457899	14,37	39679
		Σ	455,32	1257180	9,77	26976	504,17	1392060	53,10	146620
1315	49,68	Ч	519,23	26386	7,89	401	558,68	28391	50,59	2513
		Л	12,66	643	0,17	9	13,51	687	1,45	72
		Σ	531,89	27030	8,06	410	572,19	29078	52,04	2585
1000	2810,79	Ч	307,77	865427	6,91	19425	342,31	962551	38,94	109454
		Л	148,93	418783	2,83	7961	163,09	458586	14,14	39751
		Σ	456,70	1284210	9,74	27385	505,40	1421137	53,08	149205
Подручје ГЦ „Клековача“										
1238	2829,45	Ч	303,88	859805	6,89	19495	338,33	957279	38,21	108101
		Л	151,44	428488	2,88	8149	165,84	469232	14,22	40249
		Σ	455,32	1288294	9,77	27643	504,17	1426511	52,43	148350
1315	50,82	Ч	519,23	26978	7,89	410	558,68	29028	50,04	2543
		Л	12,66	658	0,17	9	13,51	702	1,44	73
		Σ	531,89	27636	8,06	419	572,19	29730	51,48	2616
1000	2880,27	Ч	307,76	886784	6,91	19905	342,30	986307	38,41	110644
		Л	148,94	429146	2,83	8158	163,09	469934	14,00	40322
		Σ	456,70	1315929	9,74	28062	505,40	1456241	52,41	150966

План сјеча за наредни уређајни период на површинама на којима су планиране чисте сјече по зонама заштите

ГК/ ШКШ	Површина	Врста дрвећа	Дрвна залиха		Запремински прираст Z_V		Стварна дрвна залиха		Обим сјеча (Е)	
			V		"B"		Vs		2023. – 2032. год	
	ha		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	по ha	укупно
зона II										
1238	3,25	Ч	303,88	989	6,89	22	338,33	1101	338,33	1101
		Л	151,44	493	2,88	9	165,84	540	165,84	540
		Σ	455,32	1482	9,77	32	504,17	1641	504,17	1641
1315	0,07	Ч	519,23	37	7,89	1	558,68	40	558,68	40
		Л	12,66	1	0,17	0	13,51	1	13,51	1
		Σ	531,89	38	8,06	1	572,19	41	572,19	41
1000	3,33	Ч	308,53	1026	6,91	23	343,09	1141	343,09	1141
		Л	148,44	494	2,82	9	162,55	541	162,55	541
		Σ	456,97	1520	9,73	32	505,64	1682	505,64	1682
зона III										
1145	6,09	Ч	128,09	780	1,39	8	135,04	822	135,04	822
		Л	177,05	1078	2,75	17	190,80	1162	190,80	1162
		Σ	152,11	1858	3,63	25	325,84	1984	325,84	1984
1238	194,26	Ч	303,88	59030	6,89	1338	338,33	65723	338,33	65723
		Л	151,44	29418	2,88	559	165,84	32215	165,84	32215
		Σ	455,32	88448	9,77	1898	504,17	97938	504,17	97938
1000	200,35	Ч	298,54	59810	6,72	1347	332,15	66545	332,15	66545
		Л	152,22	30496	2,88	576	166,60	33377	166,60	33377
		Σ	450,76	90306	9,60	1923	498,75	99922	498,75	99922
Подручје ТЦ „Клековача“										
1145	6,09	Ч	128,09	780	1,39	8	135,04	822	135,04	822
		Л	177,05	1078	2,75	17	190,80	1162	190,80	1162
		Σ	152,11	1858	3,63	25	325,84	1984	325,84	1984
1238	197,51	Ч	303,88	60019	6,89	1361	338,33	66824	338,33	66824
		Л	151,44	29911	2,88	569	165,84	32755	165,84	32755
		Σ	455,32	89930	9,77	1930	504,17	99579	504,17	99579
1315	0,07	Ч	519,23	37	7,89	1	558,68	40	558,68	40
		Л	12,66	1	0,17	0	13,51	1	13,51	1
		Σ	531,89	38	8,06	1	572,19	41	572,19	41
1000	203,67	Ч	298,70	60836	6,73	1370	332,33	67686	332,33	67686
		Л	152,16	30990	2,88	586	166,53	33918	166,53	33918
		Σ	450,86	91826	9,60	1955	498,86	101604	498,86	101604

План сјеча по врстама дрвећа, дебљинској структури и квалитету

План сјеча за наредни уређајни период за шире категорије шума по врстама дрвећа, дебљинској структури и квалитету по зонама заштите (Прилог Табела 7. за ГК)

- зона II

Шира категорија шума 1000								Површина 69,48 ха		
Врста дрвећа	Обим сјеча, свеукупна дрвна маса								m ³	m ³ годишње
	Дебљинске класе (cm)							укупно		
	m ³ /ха									
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80				
21-Јела	0,03	0,31	0,54	2,76	7,54	0,45	11,63	808	80,8	
22-Смрча	0,01	0,14	0,24	1,24	3,37	0,20	5,20	361	36,1	
23-Б. бор	0,00	0,00	0,02	0,12	0,16	0,00	0,30	21	2,1	
41-Буква	0,07	0,62	1,28	3,58	1,77	0,02	7,34	510	51,0	
43-Плем. лиш.	0,01	0,06	0,13	0,38	0,19	0,00	0,78	54	5,4	
44-Остали лиш.	0,00	0,01	0,01	0,04	0,02	0,00	0,07	5	0,5	
45-Цер	0,00	0,00	0,01	0,02	0,01	0,00	0,03	2	0,2	
20-Четинари	0,05	0,45	0,79	4,12	11,06	0,65	17,13	1190	119,0	
40-Лишћари	0,08	0,69	1,43	4,02	1,98	0,02	8,22	571	57,1	
10-Све врсте	0,12	1,14	2,22	8,14	13,04	0,68	25,35	1761	176,1	

- зона III

Шира категорија шума 1000								Површина 2810,79 ха		
Врста дрвећа	Обим сјеча, свеукупна дрвна маса								m ³	m ³ годишње
	Дебљинске класе (cm)							укупно		
	m ³ /ха									
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80				
21-Јела	0,08	0,74	1,28	6,63	18,04	1,08	27,85	78290	7829,0	
22-Смрча	0,03	0,28	0,48	2,49	6,74	0,40	10,42	29276	2927,6	
23-Б. бор	0,00	0,01	0,04	0,27	0,35	0,00	0,67	1888	188,8	
41-Буква	0,12	1,10	2,28	6,40	3,16	0,04	13,10	36830	3683,0	
43-Плем. лиш.	0,00	0,04	0,08	0,24	0,12	0,00	0,49	1371	137,1	
44-Остали лиш.	0,00	0,04	0,08	0,22	0,11	0,00	0,46	1280	128,0	
45-Цер	0,00	0,01	0,02	0,05	0,02	0,00	0,10	270	27,0	
20-Четинари	0,11	1,03	1,80	9,39	25,14	1,48	38,94	109454	10945,4	
40-Лишћари	0,13	1,19	2,46	6,91	3,41	0,04	14,14	39751	3975,1	
10-Све врсте	0,24	2,22	4,26	16,30	28,55	1,52	53,08	149205	14920,5	

- ТЦ „Клековача“

Шири категорија шума 1000								Површина 2880,27 ха	
Врста дрвећа	Обим сјеча, свеукупна дрвна маса							м ³	м ³ годишње
	Дебљинске класе (cm)								
	м ³ /ха								
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80	укупно		
21-Јела	0,08	0,73	1,27	6,54	17,79	1,06	27,46	79098	7909,8
22-Смрча	0,03	0,27	0,47	2,46	6,66	0,40	10,29	29637	2963,7
23-Б. бор	0,00	0,01	0,04	0,27	0,34	0,00	0,66	1908	190,8
41-Буква	0,12	1,09	2,25	6,33	3,13	0,04	12,96	37340	3734,0
43-Плем. лиш.	0,00	0,04	0,09	0,24	0,12	0,00	0,49	1425	142,5
44-Остали лиш.	0,00	0,04	0,08	0,22	0,11	0,00	0,45	1285	128,5
45-Цер	0,00	0,01	0,02	0,05	0,02	0,00	0,09	272	27,2
20-Четинари	0,10	1,02	1,78	9,26	24,80	1,46	38,41	110644	11064,4
40-Лишћари	0,13	1,17	2,43	6,84	3,38	0,04	14,00	40322	4032,2
10-Све врсте	0,24	2,19	4,21	16,10	28,17	1,50	52,41	150966	15096,6

КВАЛИТЕТНА СТРУКТУРА ОБИМА СЈЕЧА				
Врста дрвећа	Техничке класе (%)			
	1.	2.	3.	4.
20-Четинари	23	52	20	5
40-Лишћари	13	30	36	21

План сјеча за наредни уређајни период на површинама на којима су планиране чисте сјече по врстама дрвећа, дебљинској структури и квалитету (Прилог Табела 8. за ГК)

Шири категорија шума 1000								Површина 203,67 ха	
Врста дрвећа	Обим сјеча, свеукупна дрвна маса							м ³	м ³ годишње
	Дебљинске класе (cm)								
	м ³ /ха								
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80	укупно		
21-Јела	1,87	10,65	22,12	90,03	95,10	2,13	221,91	45196	4520
22-Смрча	0,54	3,84	9,00	43,39	44,73	1,86	103,35	21050	2105
23-Б. бор		0,16	1,33	4,28	1,30		7,07	1440	144
41-Буква	2,04	14,92	29,85	80,13	21,69	0,16	148,78	30303	3030
43-Плем. лиш.	0,20	1,66	5,30	7,21	0,96	0,10	15,42	3141	314
44-Остали лиш.	0,01	0,19	0,40	0,70	0,11		1,41	288	29
45-Цер	0,02	0,09	0,49	0,31	0,02		0,92	186	19
20-Четинари	2,41	14,65	32,45	137,70	141,13	3,99	332,33	67686	6769
40-Лишћари	2,26	16,86	36,04	88,35	22,77	0,26	166,53	33918	3392
10-Све врсте	4,67	31,51	68,48	226,05	163,90	4,25	498,86	101604	10160

КВАЛИТЕТНА СТРУКТУРА ОБИМА СЈЕЧА				
Врста дрвећа	Техничке класе (%)			
	1.	2.	3.	4.
20-Четинари	41,70	42,02	14,52	1,76
40-Лишћари	39,81	30,93	23,92	5,34

Анализа плана сјеча

Анализа плана сјеча за газдинске класе и шире категорије шума по зонама заштите је дата у наредном табеларном прегледу:

ГК/ ШКШ	Површина ГК/ ШКШ ха	Врста дрвећа	Запремински прираст Z_v	Стварна дрвна залиха	Обим сјеча (Е)		Интезитет сјеча	
			“В”	V_s	по ха	укупно	E/Z_v	E/V_s
			m^3	m^3	m^3	m^3	%	
зона II								
1238	68,34	Ч	4708	23119	16,98	1160	24,64	5,02
		Л	1968	11332	8,34	570	28,96	5,03
		Σ	6676	34451	25,32	1730	25,91	5,02
1315	1,14	Ч	90	637	26,32	30	33,36	4,71
		Л	2	15	0,88	1	51,62	6,50
		Σ	92	652	27,20	31	33,75	4,75
1000	69,48	Ч	4798	23756	17,13	1190	24,80	5,01
		Л	1970	11348	8,22	571	28,99	5,03
		Σ	6768	35103	25,35	1761	26,02	5,02
зона III								
1238	2761,11	Ч	190239	934160	38,73	106940,7	56,21	11,45
		Л	79519	457899	14,37	39678,79	49,90	8,67
		Σ	269759	1392060	53,10	146619,5	54,35	10,53
1315	49,68	Ч	4010	28391	50,59	2513,2	64,12	8,85
		Л	86	687	1,45	72,06358	85,33	10,50
		Σ	4096	29078	52,04	2585,264	64,56	8,89
1000	2810,79	Ч	194249	962551	38,94	109453,9	56,37	11,37
		Л	79606	458586	14,14	39750,86	49,94	8,67
		Σ	273855	1421137	53,08	149204,8	54,50	10,50
Подручје ТЦ „Клековача“								
1238	2829,45	Ч	194947	957279	38,21	108100,7	55,45	11,29
		Л	81487	469232	14,22	40248,79	49,39	8,58
		Σ	276435	1426511	52,43	148349,5	53,66	10,40
1315	50,82	Ч	4099	29028	50,04	2543,2	63,43	8,76
		Л	88	702	1,44	73,06358	84,57	10,41
		Σ	4188	29730	51,48	2616,264	63,87	8,80
1000	2880,27	Ч	199047	986307	38,41	110643,9	55,61	11,22
		Л	81576	469934	14,00	40321,86	49,43	8,58
		Σ	280623	1456241	52,41	150965,8	53,81	10,37

* V_s - просјечна дрвна залиха у m^3 у средини уређајног периода, Z_v - десетогодишњи запремински прираст у m^3 ,

Е - десетогодишњи етат у m^3/ha и m^3

Просјечни интезитет сјеча у високим шумама са природном обновом у зони II - режим заштите II степена у односу на дрвну залиху у средини турнуса износи 5,02% (5,01% четинара и 5,03% лишћара), а у односу на десетогодишњи запремински прираст просјечни интезитет сјеча износи 26,02%, (24,80% четинара и 28,99% лишћара). У зони III - режим заштите III степена у односу на дрвну залиху у средини турнуса износи 10,37% (11,22% четинара и 8,58% лишћара), а у односу на десетогодишњи запремински прираст просјечни интезитет сјеча износи 53,81%, (55,61% четинара и 49,43% лишћара).

Планирани интезитет сјеча, није обавезујући и зависи од здравственог стања појединачних стабала састојине.

1.2.2. Одредбе о реализацији плана сјеча

Чланом 24. став 1. Закона о шумама, прописано је „Реализација Основа за шуме у својини Републике врши се на основу извођачких пројеката“. Ставом 2. истог члана закона прописано је да Извођачки пројекат садржи: све радове по обиму и мјесту, податке о времену почетка и завршетка радова, свеукупно дозначеним дрвним масама, сортиментној структури, технолошком поступку, економску анализу, карту одјела са уцртаним одсјецима, важнијим објектима, постојећим и пројектованим саобраћајницама.

Извођачки пројекат израђује се за период од годину дана, а одредбе пројекта су обавезујуће и морају се реализовати најкасније у периоду од двије године.

Чланом 21. став 3. истог закона, прописано је: „Укупан обим сјеча у високим шумама са природном обновом предвиђен Основом не може се прекорачити“. Став 4. истог члана прописује: „Планирани обим сјеча за високе шуме са природном обновом у оквиру газдинске класе и привредне јединице не може се прекорачити“.

1.3. План искоришћавања шума

План искоришћавања шума углавном се базира на коришћењу планираног обима сјеча, односно планираног обима сјеча за зоне заштите и подручје. За наведене просторне јединице план искоришћавања шума садржи обим и структуру производње шумских дрвних сортимената по врстама дрвећа. Поред наведеног план искоришћавања шума за подручје као цјелину садржи приказ главних карактеристика технологије искоришћавања која ће се примјењивати и план средстава рада која су потребна за реализацију планиране производње.

С обзиром на могућност кориштења осталих производа шума, потребно је за подручје као цјелину утврдити планове: сакупљања љековитог биља, сакупљања јестивих гљива, шумских плодова и др. Овај план садржи врсте и количине производа и приказ услова које је потребно обезбједити за реализацију планиране производње.

Планом искоришћавања шума у структури производње дрвних сортимената као производ шума израчунат је и отпадак, биомаса, који је до сада остајао у шуми.

У свијету је све развијенији тренд тражње за биомасом, јер је дрво исувише вриједно као сировина. Дрвна биомаса представља сву шумску дрвну масу (стабло, крошње, гране и гранчице), дрвне остатке настале из прераде дрвета, као и све остале врсте дрвног отпада.

Кориштење дрвне биомасе за производњу енергије не представља повећање интензитета сјече шума ради производње енергије, већ прикупљање остатака из шуме, као и намјенску сјечу одређених типова стабала слабијег квалитета и то, искључиво у обиму који неће нарушити природне процесе и стабилност шумских екосистема. Поштујући принцип одрживог управљања шумама, овај начин производње енергије нема негативног утицаја на животну средину, прекомјерну емисију загађујућих материја, као ни повећање посљедица климатских промјена.

1.3.1. План искоришћавања шумских дрвних сортимената

Структура етата по сортиментима, односно добијени проценти учешћа појединих сортимената у укупном обиму сјеча су просјечне вриједности за ширу категорију шума.

1.3.2. Структура дрвних сортимената планираног обима сјеча за категорије шума

У наредним табелама дата је процјена структуре дрвних сортимената планираног обима сјеча за површине које ће се третирати мјерама његе по зонама заштите и површине које ће се третирати чистим сјечама по категоријама шума. Процјењена структура дрвних сортимената планираног обима сјеча за газдинске класе дата је у Прилогу.

Структура дрвних сортимената планираног обима сјеча за шире категорије шума (пребирне сјече) (Табела 9. Прилог)

- зона II

Зона II ШКШ 1000 (пребирне сјече)							Површина 69,48 ha			
Сортименти	21-јела		22-смрча		23-б. бор		20-четинари			
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%		
Ф и Л	5	0,56	5	1,32	0	1,36	10	0,81		
ПТ1	143	17,64	56	15,38	3	16,55	202	16,94		
ПТ2	230	28,44	100	27,57	6	27,73	335	28,17		
ПТ3	67	8,25	36	9,85	2	9,00	104	8,75		
групи	444	54,90	196	54,14	11	54,64	650	54,66		
тт	15	1,85	8	2,08	1	2,46	23	1,93		
јамско дрво	37	4,52	18	4,95	1	5,23	55	4,66		
обли сортименти	495	61,27	221	61,16	13	62,33	729	61,26		
целулозно дрво	69	8,55	28	7,75	2	7,86	99	8,29		
укупно сорт.	564	69,82	249	68,91	14	70,19	828	69,55		
отпадак	244	30,18	112	31,09	6	29,81	362	30,45		
све. дрв. маса	808	100,00	361	100,00	21	100,00	1190	100,00		
Зона II ШКШ 1000 (пребирне сјече)							Површина 69,48 ha			
Сортименти	41-буква		44-пл. лишћ.		43-ост. лишћ.		45-цер		40-лишћари	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%

Зона II ШКШ 1000 (пребирне сјече)								Површина 69,48 ха		
Сортименти	21-јела		22-смрча		23-б. бор		20-четинари			
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³		%	
Ф и Л	11	2,23	1	2,21	0	2,23	0	2,18	13	2,23
ПТ1	20	3,91	2	3,87	0	3,91	0	3,83	22	3,91
ПТ2	43	8,50	5	8,40	0	8,50	0	8,31	48	8,49
ПТ3	59	11,55							59	10,31
трупци	134	26,19	8	14,47	1	14,65	0	14,32	142	24,94
целул. дрво	97	19,01			1	19,01	0	19,01	98	17,22
огревно дрво	148	29,03	32	59,73	2	40,58	1	40,84	183	32,08
цијепани сорт.	245	48,05	32	59,73	3	59,59	1	59,85	281	49,30
укупно сорт.	378	74,24	40	74,20	4	74,24	2	74,17	424	74,24
отпадак	131	25,76	14	25,80	1	25,76	1	25,83	147	25,76
све. дрв. маса	510	100,00	54	100,00	5	100,00	2	100,00	571	100,00

- зона III

Зона III ШКШ 1000 (пребирне сјече)								Површина 2810,79 ха		
Сортименти	21-јела		22-смрча		23-б. бор		20-четинари			
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³		%	
Ф и Л	440	0,56	387	1,32	26	1,36	853		0,78	
ПТ1	13811	17,64	4504	15,38	310	16,44	18625		17,02	
ПТ2	22266	28,44	8073	27,57	523	27,71	30862		28,20	
ПТ3	6462	8,25	2885	9,85	171	9,08	9518		8,70	
трупци	42979	54,90	15849	54,14	1030	54,59	59859		54,69	
тт	1449	1,85	608	2,08	46	2,42	2103		1,92	
јамско дрво	3539	4,52	1448	4,95	98	5,21	5085		4,65	
обли сортименти	47967	61,27	2056	61,16	1175	62,22	7188		61,26	
целулозно дрво	6691	8,55	2269	7,75	148	7,85	9108		8,32	
укупно сорт.	54658	69,81	20174	68,91	1323	70,07	76154		69,58	
отпадак	23632	30,19	9102	31,09	565	29,93	33300		30,42	
све. дрв. маса	78290	100,00	29276	100,00	1888	100,00	109454		100,00	

Зона III ШКШ 1000 (пребирне сјече)								Површина 2810,79 ха		
Сортименти	41-буква		44-пл. лишћ.		43-ост. лишћ.		45-цер		40-лишћари	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
Ф и Л	822	2,23	30	2,16	29	2,23	6	2,18	886	2,23
ПТ1	1441	3,91	52	3,78	50	3,91	10	3,82	1553	3,91
ПТ2	3130	8,50	112	8,20	109	8,50	22	8,30	3374	8,49
ПТ3	4254	11,55							4254	10,70
трупци	9647	26,19	194	14,14	188	14,65	39	14,29	10067	25,32
целул. дрво	7002	19,01			243	19,01	51	19,00	7297	18,36
огревно дрво	10693	29,03	822	60,00	520	40,58	110	40,87	12145	30,55
цијепани сорт.	17696	48,05	822	60,00	763	59,59	161	59,87	19442	48,91
укупно сорт.	27342	74,24	1016	74,13	951	74,24	200	74,17	29509	74,24
отпадак	9488	25,76	355	25,87	330	25,76	70	25,83	10242	25,76
све. дрв. маса	36830	100,00	1371	100,00	1280	100,00	270	100,00	39751	100,00

- ТЦ „Клековача“

ТЦ „Клековача“ ШКШ 1000 (пребирне сјече)							Површина 2880,27 ha	
Сортименти	21-јела		22-смрча		23-б. бор		20-четинари	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
Ф и Л	445	0,56	392	1,32	26	1,36	862	0,78
ПТ1	13954	17,64	4560	15,38	314	16,44	18827	17,02
ПТ2	22496	28,44	8172	27,57	529	27,71	31198	28,20
ПТ3	6529	8,25	2921	9,85	173	9,08	9622	8,70
групци	43423	54,90	16045	54,14	1042	54,59	60509	54,69
тт	1464	1,85	615	2,08	46	2,42	2126	1,92
јамско дрво	3575	4,52	1466	4,95	99	5,21	5141	4,65
обли сортименти	48462	61,27	2277	7,68	1187	62,22	7917	7,16
целулозно дрво	6760	8,55	2297	7,75	150	7,85	9207	8,32
укупно сорт.	55222	69,81	20423	68,91	1337	70,07	76982	69,58
отпадак	23876	30,19	9215	31,09	571	29,93	33662	30,42
све. дрв. маса	79099	100,00	29638	100,00	1908	100,00	110645	100,00

ТЦ „Клековача“ ШКШ 1000 (пребирне сјече)							Површина 2880,27 ha			
Сортименти	41-буква		44-пл. лишћ.		43-ост. лишћ.		45-цер		40-лишћари	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
Ф и Л	834	2,23	31	2,16	29	2,23	6	2,18	899	2,23
ПТ1	1461	3,91	54	3,78	50	3,91	10	3,82	1576	3,91
ПТ2	3173	8,50	117	8,21	109	8,50	23	8,30	3422	8,49
ПТ3	4313	11,55							4313	10,70
групци	9781	26,19	202	14,15	188	14,65	39	14,29	10209	25,32
целул. дрво	7099	19,01			244	19,01	52	19,00	7395	18,34
огревно дрво	10841	29,03	855	59,99	522	40,58	111	40,87	12329	30,58
цијепани сорт.	17940	48,05	855	59,99	766	59,59	163	59,87	19724	48,92
укупно сорт.	27721	74,24	1056	74,14	954	74,24	202	74,17	29933	74,24
отпадак	9619	25,76	368	25,86	331	25,76	70	25,83	10389	25,76
све. дрв. маса	37340	100,00	1425	100,00	1285	100,00	272	100,00	40322	100,00

Структура дрвних сортимената планираног обима сјеча за шире категорије шума (чисте сјече) (Табела 10. Прилог)

ШКШ 1000 (чиста сјеча)							Површина 203,67 ха			
Сортименти	21-јела		22-смрча		23-б. бор		20-четинари			
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³		%	
Ф и Л	353	0,77	322	1,51	3	1,29	679		1,00	
ПТ1	9242	20,03	3897	18,31	38	14,81	13177		19,47	
ПТ2	11845	25,67	5270	24,75	60	23,66	17175		25,37	
ПТ3	2896	6,28	1627	7,64	13	5,25	4536		6,70	
трупци	24336	52,75	11116	52,21	115	45,01	35568		52,55	
тт	1964	4,26	918	4,31	23	9,03	2904		4,29	
јамско дрво	2995	6,49	1413	6,64	26	10,16	4434		6,55	
обли сортименти	29295	63,49	13447	63,16	164	64,20	42906		63,39	
целулозно дрво	3459	7,50	1658	7,79	20	7,82	5137		7,59	
укупно сорт.	32754	70,99	15105	70,94	184	72,01	48043		70,98	
отпадак	13385	29,01	6187	29,06	71	27,99	19643		29,02	
све. дрв. маса	46139	100,00	21291	100,00	255	100,00	67686		100,00	
ШКШ 1000 (чиста сјеча)							Површина 203,67 ха			
Сортименти	41-буква		44-пл. лишћ.		43-ост. лишћ.		45-цер		40-лишћари	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
Ф и Л	1105	3,64	77	2,47	8	2,80	2	1,18	1192	3,52
ПТ1	1716	5,66	129	4,14	13	4,59	4	2,17	1862	5,49
ПТ2	2906	9,58	276	8,86	26	8,97	15	7,99	3223	9,50
ПТ3	3379	11,14							3379	9,96
трупци	9106	30,03	482	15,47	47	16,36	21	11,34	9657	28,47
целул. дрво	6306	20,79			66	22,85	49	26,39	6420	18,93
огревно дрво	7306	24,09	1829	58,65	101	35,03	65	35,45	9302	27,42
цијепани сорт.	13612	44,89	1829	58,65	167	57,88	114	61,84	15722	46,35
укупно сорт.	22718	74,91	2311	74,12	215	74,24	135	73,18	25379	74,82
отпадак	7608	25,09	807	25,88	75	25,76	49	26,82	8539	25,18
све. дрв. маса	30326	100,00	3118	100,00	289	100,00	184	100,00	33918	100,00

1.3.3. Приказ основне технологије и средстава рада

Избор технологије рада у шумарству веома је сложен проблем и не зависи само од једног, него од низа фактора, а највише од начина обнове шума и конфигурације терена (купираност). Прије него што се приступи избору технологије која долази у обзир за примјену у нашој шумарској пракси, потребно је размотрити нека питања од општег значаја. Основни задатак при газдовању шумама, је да се уведе таква технологија, која одговара природним и радним условима, да се примјеном науке и праксе постигне максимална продукција дрвета уз што је могуће мање производне трошкове. Да би се тај циљ остварио потребно је постићи оптималну отвореност шума секундарном мрежом путева, а самим тим обезбједити економично и безбједно сакупљање дрвета и привлачење до извозног камионског пута. Проблем у повећању секундарне мреже путева и у зони III је ограниченост новоградње, док је у зони II она потпуно забрањена, што ће у многеме отежати и повећати трошкове у фази транспорта дрвних сортимената до мјеста за утовар на камионском путу.

Овом основом не планирају се детаљно објекти рада (одјелења и одсјеци), јер је њихово вријеме за сјечу предодређено евиденцијама сјеча у оквиру турнуса и фазама изградње објеката, те се за сваку годину доноси детаљан план искориштавања шума према познатим принципима планирања. Капацитети средстава рада као и нормативи за фазе рада планираног асортимана било би беспредметно из разлога што се радови на искориштавању шума уступају другим привредним субјектима путем тендера по Закону о јавним набавкама.

У циљу заштите стабала при сјечи и изради дрвних сортимената предлаже се сортиментна метода рада. Извоз дрвних сортимената по унапријед пројектованим извозним технолошким путевима, потешно је обавити уз примјену лакше механизације, ради заштите и очувања састојина, земљишта, као и заштита површина планираних за спортско-рекреативне активности.

На површинама шума за које се планирају чисте сјече, а које ће се изводити на трасама будућих објеката туристичког центра (ски-стазе, просјеке за вертикални транспорт и др.) предлаже се примјена дебловног и модификованог дебловног метода рада у циљу максималног коришћења расположиве биомасе. Такође треба анализирати и могућности употребе праволинијског транспорта, жичара, превасходно у циљу заштите површинског слоја земљишта.

1.3.4. План коришћења осталих шумских производа

У наредном уређајном периоду потребно је истражити могућности сакупљања и производње осталих шумских производа, те у оквиру извођачких пројеката плански организовати ову производњу на површинама на којима је то дозвољено.

Откупне цијене осталих шумских производа омогућавају (уз добру организацију, рационално сакупљање, сушење, дистрибуцију) додатну зараду у шумарству. Свакако да се бављење пословима на сакупљању, сушењу, доради и дистрибуцији љековитог биља, шумских плодова, гљива и осталог, захтјева озбиљан стручан и организован рад, па у том смислу треба сачинити посебан програм који би углавном обухватио:

- избор комерцијалних врста љековитог биља, гљива и осталих шумских производа са којима располаже подручје
- избор локације за откуп и ускладиштење
- израда организације и едукација становништва о значају и начину сакупљања.

Искоришћавањем осталих шумских производа, пружа се могућност упошљавања домицилног становништва што доприноси руралном развоју овог простора.

У складу са законском регулативом на овом подручју може се вршити:

- сакупљање разних шумских плодова
- сакупљање љековитог биља
- сакупљање јестивих гљива.

Економска вриједност која би се остварила производњом осталих шумских производа није безначајна. Посебан значај ова дјелатност има за домицилно становништво као додатна дјелатност и остваривање додатне зараде.

Потенцијалне могућности производње љековитог биља

Основ животне средине на овом подручју чине природни ресурси шумског дрвећа, грмља и приземне вегетације. Они заједно као шумски екосистем представљају значајну природну, а у исто вријеме и производну категорију која је од општег и посебног интереса за привредни развој овог подручја.

У складу са законском регулативом за наредних 10 година потребно је предвидјети динамику коришћења ових природних ресурса. План коришћења љековитог и ароматичног биља углавном ће зависити од сљедећих фактора:

- распрострањеност, бројност и учесталост љековитог и ароматичног биља
- способност репродукције, односно степен учесталости и обнове
- бројност функција и непосредна корист од љековитог и ароматичног биља.

При последњем уређивању шума није вршено утврђивање бројности љековитог биља на репрезентативним узорцима, али је евидентирана учесталост и распрострањеност на основу окуларног запажања. На основу ових података запажена је и дјелимично утврђена појава сљедећих врста љековитог и ароматичног биља, приказана у наредној табели:

НАЗИВ	НАРОДНИ НАЗИВ	УПОТРЕБА
<i>Hypericum perforatum L.</i>	кантарион	стабло и цвијет
<i>Allium ursinum L.</i>	дивљи лук	стабо и гомољ
<i>Achillea millefolium</i>	хајдучка трава	стабло и цвијет
<i>Thymus serpyllum L.</i>	мајчина душица	стабло и цвијет
<i>Asperula odorata</i>	лазаркиња	стабло и цвијет
<i>Rubus hirtus w.et.k.</i>	купина	корјен, стабло и плод
<i>Juniperus communis</i>	смрека, вења	плод
<i>Crataegus monogyna L.</i>	глог	плод
<i>Erythraea centaaurium</i>	кичица	стабло и цвијет
<i>Corylus avelana L.</i>	љеска	плод
<i>Atropa belladonna</i>	велебиље, буника	стабло и лист

Наведене биљне врсте налазе се на њиховим природним стаништима и јављају се појединачно или у већим групама. На влажнијим стаништима букве налазимо дивљи лук и бијели бун које су доминантне врсте, а корист од продаје овог биља је велика.

Поред ових врста постоје и многе друге, али овдје смо издвојили само оне које су запажене као чешће. Наведене биљне врсте налазе се на њиховим природним стаништима и јављају се појединачно или у већим групама. Познато је да биљке у току године не садрже исте количине љековитих материја, већ се њихов садржај у току њиховог раста и развоја мијења.

Тако се лист сабира у току цвјетања, дакле у вријеме када садрже највише активних материја. Подземни дијелови биљака, а посебно коријен вади се у јесен, на крају вегетационог периода, када је садржај активних материја највећи.

Без детаљне хемијске анализе и лабораторијског испитивања љековитих својстава љековитог биља, не могу се правилно утврдити вриједности и љековита својства наведеног биља. Односно, прије него што се приступи сакупљању љековитог биља потребно је урадити припремне радове као што су:

- избор комерцијалних врста љековитог биља
- избор локације за откуп и ускладиштење
- избор локације за подизање сушаре
- начин транспорта до прерађивача.

Корисне врсте гљива и њихове производне могућности

Потенцијалне могућности сакупљања и производње јестивих гљива на овом подручју, научно нису довољно истражене. Међутим, заступљеност јестивих гљива на овом подручју је значајна, што је уочено приликом последњег уређивања шума.

Најзначајније врсте јестивих гљива које се јављају на овом подручју су:

- вргањ (*Boletus edulis Bull. Fr.*)
- смрчци (*Morchella sp.*)
- рујница (*Lactarius deliciosus Fries*)
- буковача (*Pleurotus ostreatus (Jacq.:Fr.) Kummer*)
- лисичарка (*Centharellus cibarius Fr.*)

Података о организованом сакупљању гљива нема, а за коришћење овог природног потенцијала потребно је урадити квалитетна истраживања у циљу анализе бројности и могућности комерцијалног сакупљања.

1.4. План шумскоузгојних радова

Обнова шума

Полазећи од стања шума и циљева газдовања шумама, плана сјеча на подручју ТЦ „Клековача“, планирају се и шумскоузгојни радови за наредни уређајни период.

Пошумљавање садњом садница

- садња садница воћкарица (дивља трешња, дивља крушка, јаребика, брекиња и др.) и племенитих лишћара (јавор, бријест) у циљу повећања биолошког и рекреативно-естетског потенцијала шума туристичког центра
- садња спрата грмља и ниских стабала у циљу степенастог формирања руба шуме као елемента стабилности шумских састојина и као елемента природне заштите шумске фауне.

Њега природних састојина

Њега природних састојина обухвата све прореди у развојним фазама од летвењака до зрелих састојина за сјечу по принципу позитивне селекције. Њега природних састојина проводи се редовним сјечама у оквиру предвиђеног система газдовања.

Њега природног подмлатка

Њега природног подмлатка проводи се освјетљавањем у циљу разређивања прегустог склопа и регулисања састава састојине и уклањањем приземне флоре и жбуња и сјечом фенотипски лоших и оштећених јединки.

Пошумљавање садњом садница

Пошумљавање искључиво вршити аутохтоним врстама, сјеменом (буква, јавор) из властитих сјеменских састојина или (осталим врстама дрвећа) из сјеменских састојина ужег ареала. Садњу садница такође вршити садницама произведеним из сјемена ужег ареала. Пошумљавање може бити групимично и стаблимично, те исто вршити уз сагласност концесионара садњом садница воћкарица (дивља трешња, дивља крушка, јаребика, брекиња и др.) и племенитих лишћара (јавор) у циљу повећања биолошког и рекреативно-естетског потенцијала шума туристичког центра. Такође садњу спрата грмља и ниских стабала у циљу степенастог формирања ивице шума као елемента стабилности шумских састојина и као елемента природне заштите шумске фауне.

Пошумљавања планирана у циљу уноса воћкарица, племенитих лишћара, као и пошумљавања у циљу формирања спрата грмља и ниског дрвећа вршиће се етапно, по изградњи појединачних објеката туристичког центра. Пошумљавања ће се вршити на основу претходно урађених пројеката, уз финансирање од стране концесионара.

1.4.1. Извођење шумскоузгојних радова

Чланом 17. став 1. Закона о шумама прописано је: „Шумама се газдује на основу шумскопривредних основа и извођачких пројеката“.

Чланом 24. став 2. истог закона „Извођачки пројекат садржи: све радове по обиму и мјесту, податке о времену почетка и завршетка радова, бруто дозначеним дрвним масама, сортиментном нападу, технолошком поступку, економску анализу, карту одјела са уцртаним одсјецима, важнијим објектима, постојећим и пројектованим саобраћајницама“.

Извршење плана шумскоузгојних радова по основу прости репродукције има обавезујући карактер. Радови по основу проширене репродукције се извршавају из средстава посебних намјена, додјељених од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде или из неутрошених средстава за просту репродукцију.

Чланом 37. став 1. Закона о шумама, прописано је: „Послове извођења радова у шумарству могу обављати предузећа и друга правна лица која су регистрована за послове искоришћавања шума и услужне дјелатности у шумарству и која посједују лиценцу издату од Министарства“. За извршење планираних радова могу се ангажовати лиценцирана предузећа или ангажовањем повремене или властите радне снаге.

1.5. План заштите шума

Циљ газдовања овим шумама првенствено за циљ има заштитну улогу и очување природних вриједности, због чега су и формиране зоне заштите. Дакле, потребно је благовремено проводити планиране мјере његе састојина као и заштитне мјере утицаја човјека прописане кроз недозвољене или дозвољене активности по зонама заштите.

1.5.1. Врсте шумских штета и мјере заштите

Шуме на овом подручју представљају објекте од посебног друштвеног значаја и интереса, те њихова заштита и чување су приоритетне мјере у наредном уређајном периоду. Успјешна заштита шума и шумског земљишта може се остварити примјеном научних, у пракси провјерених метода заштите шума и шумског земљишта.

План заштите и чувања шума утврђен је за подручје као цјелину. План обухвата обим мјера и радова на превентивној и репресивној заштити од бројних и у дјеловању удружених штетних фактора. Полазећи од досадашњих причињених штета и оних које се могу очекивати у наредном периоду, приказани су слједећи планови заштите шума и шумског земљишта:

- заштита шума од штетног дјеловања човјека
- заштита шума од стоке и дивљачи
- заштита шума од биљних болести, инсеката и других штеточина
- заштита шума од елементарних непогода
- заштита шума од пожара

1.5.2. Заштита површина на којим ће се извршити чиста сјеча и изводити планирани грађевински радови

Изградња стаза за скијање и пратећих инфраструктурних објеката, поред позитивних ефеката који се огледају у развоју туризма, производи и низ негативних ефеката на животну средину у току изградње, а потом и експлоатације изграђених објеката. Чиста сјеча, која је према Просторном плану Туристичког центра „Клековача“ планирана на површини од 203,67 ha, извлачење дрвних сортимената, уклањање коријења, употреба тешке механизације за земљане радове, прузроковаће одређени степен еродирања или уништења површинског слоја земљишта, прекид генезе земљишта, нарочито слојева A_0 , A_1 и A_2 .

Због знатне шумовитости овог подручја, готово сваки захват представља задирање у шумске површине и губитак њиховог економског и цијелог низа опште корисних функција. Стога је посебно битно не заузимати веће површине од планираних те у највећој мјери штитити околно шумско земљиште од одлагања отпада као и сва нова рубна стабла од потенцијалних оштећења

Свака активност у шуми, а посебно ако је већег обима, као што је изградња ски стаза и пратећих објеката има одређени утицај на екосистем који се састоји од великог броја представника биљног свијета, животињског свијета и земљишта. Тај утицај се огледа у виду поремећаја равнотеже која је успостављена у циљу функционисања екосистема као цјелине. Како би негативни ефекти били сведени на најмању могућу мјеру потребно је претходно дефинисати потенцијалне опасности, извршити процјену утицаја на екосистем и предузети адекватне мјере заштите.

Појава ерозија је најраспрострањенији и најтежи облик деградације земљишта. Настаје тако што вјетар или вода својом енергијом покрећу површинске честице земље и помјерају их са једног мјеста на друго. На површинама на којима се изводе чисте сјече и неадекватна обрада земљишта честе су појаве ерозије, а процес ерозије се брзо одвија.

Треба имати у виду да ће на површинама будућих ски стаза бити извршена чиста сјеча која је потенцијална опасност за појаву ерозије, посебно на теренима већих нагиба и плитким земљиштима.

Приликом коришћења скијашких стаза, у условима танког сњежног покривача, скије оштећују траву и површински слој земљишта. Употреба машина за уређење стаза (табачи снијега), приликом ниског сњежног покривача такође оштећује земљиште и травни покривач. На простору скијашких стаза земљиште ће имати поремећену структуру, постаће збијеније, а количина органске материје ће бити значајно смањена. Ово ће узроковати смањење или одсуство травне вегетације чиме се отвара простор за интензивирање ерозионих процеса на скијашким стазама, који посредно утичу и на дебљину и квалитет сњежног покривача, а тиме и на дужину трајања скијашке сезоне у току календарске године.

Приликом изградње ски стаза и послије, шума поред стаза је осјетљива јер се ради о врстама дрвећа које имају плитак (тањираст) корен, као што је смрча или врстама дрвећа које су осетљиве на упалу коре као што је буква. На овом дјелу треба повећати стабилности земљаних агрегата како би у будућности био смањен ризик од појаве вјетроизвала, нарочито смрче, чије се састојине углавном и налазе око стаза.

Да би ризик од појаве ерозије био сведен на минимум, сјече стабала на ски стазама вршиће се по фазама, етапно и то након изградње смјештајних и услужних објеката, а што ће представљати последњу етапу у фази изградње.

Једна од мјера за стабилизацију је садња спрата грмља и ниских стабала у циљу степенастог формирања ивице шума као елемента стабилности шумских састојина и као елемента природне заштите шумске фауне. Формирање зоне стабилности обавити са алохтоним врстама. Пошумљавања планирана у циљу формирања спрата грмља и ниског дрвећа вршиће се етапно, зависно од градње објеката.

1.6. Мјере за одржавање и побољшавање биодиверзитета и осталих еколошких и социјалних функција шума

Осим планова сјеча, узгоја и заштите шума, искориштавања шума, инвестиционих улагања и финансијског плана, који су саставни дио сваке шумскопривредне основе, потребно је планирати мјере на одржању и очувању биодиверзитета и осталих еколошких и социјалних функција шума.

Приликом израде и разраде циљева планова Програма првенствено се водило рачуна о усклађености са другим плановима и програмима (Стратегија развоја шумарства Републике Српске, ловне основе, водопривредни планови, и др.), IUCN смјерницама за заштићена подручја те са Законом о шумама.

Према Приједлогу измјена и допуна Просторног плана Републике Српске до 2025. године на овом подручју планирана је заштита и проглашење Парк природе „Клековача Срнетица“ (Клековача Лом), који се налази на попису подручја и објеката за које је израда стручних основа у току или је покренут поступак за проглашење заштите. Према попису парк је ознаке ID PP033 и разврстан је у категорију V, IUCN казегоризације.

1.7. План инвестиција

План инвестиција односи се на подручје ТЦ „Клековача“ као цјелину и обухвата:

- План изградње нових и реконструкцију постојећих шумских камионских путева
- План инвестиционих улагања.

1.7.1. План изградње нових и реконструкције постојећих шумских камионских путева

Изградња и реконструкција постојеће путне инфраструктуре потребне за реализацију пројекта Туристичког центра „Клековача“ обављаће се етапно, у складу са изградњом других објеката центра. За сваки сегмент путне инфраструктуре радиће се појединачни пројекти.

Приликом изградње нових и реконструкције постојећих шумских камионских путева, као и изградње објеката туристичког центра мора се обезбједити приступ свим одјељењима (одсјецима) због провођења планираних мјера чишћења, њега и сјеча, тако да не долазе у колизију ски-комуникације туристичког центра и путеви за транспорт дрвета. Изградња нових и реконструкција постојећих путева планираних Просторним планом финансираће се концесионар.

1.7.2. План инвестиционих улагања

Планом инвестиционих улагања потребно је планирати финансијска средства улагања за наредни уређајни период. Износ планираних средстава потребно је издвојити како би се реализовали предходни планови.

Назив инвестиције	Годишњи износ (КМ)
Биолошке инвестиције	42500
укупно	42500

Биолошке инвестиције обухватају: пошумљавање сјетвом сјемена или садњом садница, попуњавање засађених површина, њега засађених површина и њега природног подмлатка. Све цијене наведених радова су узете као просјек цијена из претходног периода.

1.8. Реализација програма газдовања шумама посебне намјене ТЦ „КЛЕКОВАЧА“

За реализацију зацртаних планова Програма потребно је потписати уговор о вршењу стручно-техничких послова у шумама посебне намјене Туристичког центра „Клековача“ на територији општине Дринић између ЈПШ „Шуме Републике Српске“ а.д. Соколац као корисника шума и ГБ ИММО д.о.о. Бања Лука као концесионара којим би се одредили права и обавезе уговорних страна.

Уговорне стране треба да се обавезу да ће:

- организовати посебан сектор за провођење Програма газдовања шумама посебне намјене ТЦ "Клековача" у ШГ "Оштрељ" Дринић и ШГ „Клековача-Потоци“
- број запослених стручних лица у ШГ "Оштрељ" Дринић и ШГ „Клековача-Потоци“ који ће у склопу посебног сектора бринути о реализацији Програма газдовања шумама посебне намјене ТЦ „Клековача“
- обезбједити приступ комплексима шуме путевима који се налазе у обухвату ТЦ, за редовне планске, као и ванредне активности,
- израда и спровођење:
 - а) редовне инвентуре шума за подручје ТЦ
 - б) израду програма газдовања шумама посебне намјене за законом дефинисани период
 - в) израду планова заштите шума, планова противпожарне заштите, планова заштите од ерозије, планова пошумљавања, пројеката изградње шумских камионских путева и извозних технолошких путева неопходних за приступ дијеловима шуме након изградње скијашких стаза и других објеката
 - г) израду свих других планова који су неопходни у газдовању шумама
 - д) усагласити зоне заштите и режиме заштите подручја ТЦ
 - е) израда инвестиционо-техничке документације на основу чл. 44. став д) ЗОШ за крчење шума или трајну промјену намјене према чл. 42. став г) ЗОШ, обавеза је концесионара
 - ж) израду инвестиционо-техничке документације просторно и временски ускладити са Просторним планом ТЦ „Клековача“
 - з) ванредне активности (нпр. третман шума због напада ентомолошких и фитопатолошких штеточина и др.)

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ШУМАРСТВА

Шуме Републике Српске

а.д. СОКОЛАЦ

**VIII ПРИЛОГ ПРОГРАМА ГАЗДОВАЊА ШУМАМА
ПОСЕБНЕ НАМЈЕНЕ ТУРИСТИЧКОГ ЦЕНТРА
„КЛЕКОВАЧА“**

1. Испис катастарских честица шума посебне намјене, у својини Републике Српске

У наредној табели дат је испис катастарских честица шума посебне намјене у својини РС, према подацима Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове РС.

Табела 1.

Број парцеле		Број ПЛ/ЗК	Потес или улица и кућни број	култура	Површина м ²
основни	подброј				
19/1-дио	1	79	ГРМЕЧ	шума 4	32820804
1925		125/1	КОЗИЛА	пашњак 4	2776
1926	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	11525
1936	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	1088
1937	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	3004
1974	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	3611
1975	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	2646
1980	2	125/1	КОЗИЛА	пашњак 4	1027
1985	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	557
1990	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	3318
1991	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	4051
1997	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	333
1998		125/1	КОЗИЛА	пашњак 4	5478
1999		125/1	КОЗИЛА	шума 4	1355
2000	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	3016
2004	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	840
2005	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	976
2008	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	2348
2009	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	874
2011	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	19
2012	3	125/1	КОЗИЛА	шума 2	18829
2012	4	125/1	КОЗИЛА	шума 2	4788
2013	2	125/1	КОЗИЛА	ливада 7	442
2018	2	125/1	КОЗИЛА	шума 3	867
2023	2	125/1	КОЗИЛА	шума 3	1396
2024	2	125/1	КОЗИЛА	шума 2	748
2029	2	125/1	КОЗИЛА	шума 2	1548
2030	2	125/1	КОЗИЛА	шума 2	1046
2037	2	125/1	КОЗИЛА	ливада 7	4264
2038	2	125/1	КОЗИЛА	шума 3	1101
2045	2	125/1	КОЗИЛА	шума 3	855
2046	2	125/1	КОЗИЛА	шума 3	814
2052	2	125/1	КОЗИЛА	шума 3	659
2053	2	125/1	КОЗИЛА	шума 3	610
2061	2	125/1	КОЗИЛА	шума 3	1450
2062	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	1160
2070	2	125/1	КОЗИЛА	шума 5	1438
2071	2	125/1	КОЗИЛА	шума 6	1779

Број парцеле		Број ПЛ/ЗК	Потес или улица и кућни број	култура	Површина м ²
основни	подробј				
2078	2	125/1	КОЗИЛА	шума 7	3825
2083	2	125/1	КОЗИЛА	шума 5	811
2084	2	125/1	КОЗИЛА	шума 6	870
2091	2	125/1	КОЗИЛА	шума 6	2060
2092	2	125/1	КОЗИЛА	шума 6	1039
2095	2	125/1	КОЗИЛА	шума 6	743
2096	2	125/1	КОЗИЛА	шума 6	1725
2102	2	125/1	КОЗИЛА	шума 6	1271
2103	2	125/1	КОЗИЛА	шума 6	1108
2111	2	125/1	КОЗИЛА	шума 6	906
2112	2	125/1	КОЗИЛА	шума 6	523
2120	2	125/1	КОЗИЛА	шума 6	977
2121	2	125/1	КОЗИЛА	шума 6	2121
2127	2	125/1	КОЗИЛА	шума 6	2183
2128	2	125/1	КОЗИЛА	шума 5	1294
2131	2	125/1	КОЗИЛА	шума 5	762
2132	2	125/1	КОЗИЛА	шума 5	190
2139	2	125/1	КОЗИЛА	шума 5	2174
2140	2	125/1	КОЗИЛА	шума 5	6155
2154	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	2672
2155	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	2339
2165	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	10316
2166	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	4366
2174	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	10247
2175	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	4097
2180	2	125/1	КОЗИЛА	шума 7	4291
2181	2	125/1	КОЗИЛА	шума 7	3576
2183	2	125/1	КОЗИЛА	ливада 7	3020
2186	2	125/1	КОЗИЛА	ливада 7	1247
2187	2	125/1	КОЗИЛА	ливада 7	706
2189	2	125/1	КОЗИЛА	шума 6	1714
2193	2	125/1	КОЗИЛА	шума 5	2786
2193	3	125/1	КОЗИЛА	шума 5	700
2209	2	125/1	КОЗИЛА	шума 2	2731
2210	2	125/1	КОЗИЛА	шума 2	4051
2211	2	125/1	КОЗИЛА	шума 2	1300
2214	2	125/1	КОЗИЛА	шума 2	974
2215	2	125/1	КОЗИЛА	шума 2	1248
2218	2	125/1	КОЗИЛА	шума 2	3600
2219	2	125/1	КОЗИЛА	шума 2	19354
2220	2	125/1	КОЗИЛА	шума 3	727
2220	3	125/1	КОЗИЛА	шума 3	286
2230	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	353
2231	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	186
2232	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	299
2233	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	108

Број парцеле		Број ПЛ/ЗК	Потес или улица и кућни број	култура	Површина m ²
основни	подброј				
2236	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	81
2237	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	1034
2241	2	125/1	КОЗИЛА	шума 4	721
2243	2	125/1	КОЗИЛА	шума 5	5013
2245	2	125/1	КОЗИЛА	шума 2	3344
2249	2	125/1	КОЗИЛА	шума 2	2076
2250	2	125/1	КОЗИЛА	шума 3	1116
2253	2	125/1	КОЗИЛА	шума 2	690
2254	2	125/1	КОЗИЛА	шума 2	4075
2259	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	2476
2260	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	763
2263	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	2236
2265	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	479
2265	3	125/1	КОЗИЛА	шума 1	968
2266		125/1	КОЗИЛА	помоћне зграде	177
2266		125/1	КОЗИЛА	ливада б	802
2267	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	1054
2270	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	484
2276	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	684
2277	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	821
2283	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	797
2284		125/1	КОЗИЛА	шума 1	2463
2285	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	3753
2292	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	4616
2293		125/1	КОЗИЛА	шума 1	5651
2294	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	368
2297	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	1345
2298	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	1231
2302	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	1560
2303	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	1835
2307	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	3128
2310	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	3205
2311	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	1635
2316	2	125/1	КОЗИЛА	шума 2	3132
2318	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	901
2319	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	12478
2323	2	125/1	КОЗИЛА	шума 1	2379
2323	3	125/1	КОЗИЛА	шума 1	1830
2324	1	125/1	КОЗИЛА	шума 1	400714
укупно					33513586

2. Испис катастарских честица шума посебне намјене, у својини Републике Српске, по зонама заштите

Табела 2.

Број парцеле	Површина м ²	Број парцеле	Површина м ²	Број парцеле	Површина м ²	Број парцеле	Површина м ²
Зона ограниченог коришћена - II режим заштите							
19/1	882470	2012/4	4788	2092/2	1039	2180/2	4291
1925	2776	2013/2	442	2095/2	743	2181/2	3576
1926/2	11525	2018/2	867	2096/2	1725	2183/2	3020
1936/2	1088	2023/2	1396	2102/2	1271	2186/2	1247
1937/2	3004	2024/2	748	2103/2	1108	2187/2	706
1974/2	3611	2029/2	1548	2111/2	906	2189/2	1714
1975/2	2646	2030/2	1046	2112/2	523	2193/2	2786
1980/2	1027	2037/2	4264	2120/2	977	2193/3	700
1985/2	557	2038/2	1101	2121/2	2121	2230/2	353
1990/2	3318	2045/2	855	2127/2	2183	2231/2	186
1991/2	4051	2046/2	814	2128/2	1294	2232/2	299
1997/2	333	2052/2	659	2131/2	762	2233/2	108
1998	5478	2053/2	610	2132/2	190	2236/2	81
1999	1355	2061/2	1450	2139/2	2174	2237/2	1034
2000/2	3016	2062/2	1160	2140/2	6155	2241/2	721
2004/2	840	2070/2	1438	2154/2	2672	2316/2	3132
2005/2	976	2071/2	1779	2155/2	2339	2323/2	2379
2008/2	2348	2078/2	3825	2165/2	10316	2323/3	1830
2009/2	874	2083/2	811	2166/2	4366	2324/1	400714
2011/2	19	2084/2	870	2174/2	10247	Σ II режим заштите	1468757
2012/3	18829	2091/2	2060	2175/2	4097		
Урбана зона заштите - III режим заштите						19/1	777444
Зона вишенамјенског коришћена - III режим заштите							
19/1	31160890	2245/2	3344	2266	802	2297/2	1345
2209/2	2731	2249/2	2076	2267/2	1054	2298/2	1231
2210/2	4051	2250/2	1116	2270/2	484	2302/2	1560
2211/2	1300	2253/2	690	2276/2	684	2303/2	1835
2214/2	974	2254/2	4075	2277/2	821	2307/2	3128
2215/2	1248	2259/2	2476	2283/2	797	2310/2	3205
2218/2	3600	2260/2	763	2284	2463	2311/2	1635
2219/2	19354	2263/2	2236	2285/2	3753	2318/2	901
2220/2	727	2265/2	479	2292/2	4616	2319/2	12478
2220/3	286	2265/3	968	2293	5651	Σ III режим заштите	31267385
2243/2	5013	2266	177	2294/2	368		
укупно обухват ТЦ „Клековача“							33513586

3. Испис површина узгојне класификације и уређајни јединица по зонама заштите

Табела 3.

Зоне заштите	ГК	Одјељење	Одсек	Површина	
				м ²	ha
Па	1238	25/2	a	13037	1,30
		37		49666	4,97
		42/2		11746	1,17
		43/1		197438	19,74
		98/2		498	0,05
		100/1		17932	1,79
		100/3	a	105838	10,58
		101	a	238147	23,81
		102	a	73200	7,32
	укупно 1238			707502	70,75
	1315	100/3	b	12114	1,21
укупно зона Па			719616	71,96	
Пб	1145	82/2	b	261026	26,10
		83/2	b	150509	15,05
		укупно 1145			411535
	1238	83/2	a	8368	0,84
	6601	82/2	c	109150	10,92
		83/2	c	81576	8,16
		83/2	d	6357	0,64
		86/2	c	131163	13,12
		укупно 6601			328246
	укупно зона Пб			748149	74,81
III	1145	42	b	105535	10,55
		82/2	b	32851	3,29
		83/2	b	36614	3,66
		86/2	b	215449	21,54
		87/2	a	198993	19,90
		92	b	52963	5,30
		укупно 1145			642405
	1238	25/2	a	645327	64,53
		26	a	684201	68,42
		36		209261	20,93
		37		921173	92,12
		41		379461	37,95
		42	a	908027	90,80
		42/2		669230	66,92
		43/1		235522	23,55
		59		499951	50,00
		61/1		440608	44,06
		62	a	544679	54,47
		63/1	a	608827	60,88
		63/2		542875	54,29

Зоне заштите	ГК	Одјељење	Одсјек	Површина	
				m ²	ha
		64/1		429827	42,98
		64/2		547684	54,77
		65		397163	39,72
		72/2		336161	33,62
		73	a	654368	65,44
		74/1		495240	49,52
		74/2		350370	35,04
		75		561816	56,18
		76/1		536924	53,69
		76/2		426756	42,68
		77/1		575018	57,50
		77/2	a	521294	52,13
		78		779105	77,91
		80	a	262182	26,22
		81		218000	21,80
		82/1		277833	27,78
		82/2	a	187197	18,72
		83/1		880786	88,08
		83/2	a	306029	30,60
		84	a	532402	53,24
		85		704368	70,44
		86/1		702020	70,20
		86/2	a	358692	35,87
		87/1		687298	68,73
		88		407447	40,74
		89		499424	49,94
		90		376760	37,68
		91		333619	33,36
		92	a	452613	45,26
		93		809364	80,94
		94/1		414556	41,46
		94/2		523016	52,30
		95		653055	65,31
		96		823904	82,39
		97		797787	79,78
		98/1		540397	54,04
		98/2		572039	57,20
		99		549878	54,99
		100/3	a	216055	21,61
		100/1		410469	41,05
		100/2	a	328588	32,86
		101	a	320495	32,05
		102	a	425970	42,60
		109	a	95043	9,50
		127		203660	20,37
		укупно 1238		28767052	2877,20

Зоне заштите	ГК	Одјељење	Одсјек	Површина		
				m ²	ha	
	1315	25/2	b	17976	1,80	
		26	b	8584	0,86	
		100/3	b	194922	19,49	
		101	b	74524	7,45	
		102	b	160973	16,10	
		109	b	135120	13,51	
		укупно 1315		592099	59,21	
	6301	25/2	c	5916	0,59	
		42	c	8040	0,80	
		73	b	15206	1,52	
		77/2	b	5891	0,59	
		77/2	c	3408	0,34	
		80	b	3772	0,38	
		84	b	3383	0,34	
	укупно 6301		45616	4,56		
	6601	42	d	130928	13,09	
		63/1	b	12758	1,28	
		83/2	c	4211	0,42	
		86/2	c	160442	16,04	
		87/2	b	146429	14,64	
		92	c	8411	0,84	
		100/3	c	19417	1,94	
		100/3	d	13846	1,38	
		100/2	b	4031	0,40	
		101	c	10817	1,08	
		109	c	24764	2,48	
		укупно 6601		536053	53,61	
	укупно зона III			30588187	3058,82	
	IIIu	1238	25/2	a	83	0,01
			37		23	0,00
			42/2		41	0,00
			43/1		376	0,04
			62	a	34	0,00
63/1			a	236	0,02	
78				33307	3,33	
83/1				7842	0,78	
84			a	133623	13,36	
85				157064	15,71	
86/1				58946	5,89	
88				145083	14,51	
89				52183	5,22	
90				7641	0,76	
91				181615	18,16	
97				40	0,00	
98/1				37	0,00	
98/2		65	0,01			

Зоне заштите	ГК	Одјељење	Одсјек	Површина	
				m ²	ha
		101	a	2858	0,29
		102	a	245	0,02
		100/3	a	315	0,03
		укупно 1238		781657	78,17
	6301	62	b	1267	0,13
		укупно зона Шу		782924	78,29
		укупно зоне		33273356	3283,89

4. Испис површина на којим је према Просторном плану планирана изградња објеката

У наредној табели дат је преглед површина према унутрашњој и класификационој подјели шума за површине на којима је планирана изградња објеката садржаја ТЦ „Клековача“, на којим се планирају чисте сјече (крчење шума и трајна промјена намјене), према динамичком плану изградње и фазама изградње објеката.

Табела 4.

ГК	Одјељење	Одсјек	Површина m ²	ГК	Одјељење	Одсјек	Површина m ²
II фаза изградње објеката према Просторном плану							
1145	42	b	4969	1145	92	b	7422
	87/2	a	5202		укупно		17593
III фаза изградње објеката према Просторном плану							
1145	42	b	7112	1145	87/2	a	5917
	86/2	b	27768		92	b	2496
укупно						43293	
укупно ГК 1145						60886	
I фаза изградње објеката према Просторном плану							
1238	59		10506	1238	77/1		2611
	61/1		3512		77/2	a	6614
	63/1	a	98863		80	a	103
	63/2		54180		88		1987
	64/1		22147		91		1203
	64/2		96271		96		13136
	65		610		97		74751
	73	a	30186		98/1		16213
	74/1		121977		98/2		214
	74/2		64076		100/1		13024
	75		43494		100/3	a	18889
	76/1		28194		102	a	3961
укупно						726722	
II фаза изградње објеката према Просторном плану							
1238	42	a	2899	1238	91		53048
	74/1		5592		92	a	81818

ГК	Одјелење	Одсјек	Површина m ²	ГК	Одјелење	Одсјек	Површина m ²
	74/2		459		93		32545
	75		12282		94/1		22972
	76/1		41525		94/2		6762
	76/2		47163		95		32769
	77/2	a	55779		96		18745
	84	a	1969		97		42362
	85		12052		98/1		29216
	87/1		32736		99		6468
	88		20373		100/1		219
	89		59485		100/2	a	933
	90		22799		укупно		642970
III фаза изградње објеката према Просторном плану							
1238	42	a	45182	1238	86/1		194255
	78		20253		86/2		37724
	83/1		89432		87/1		80772
	83/2		16404		88		67706
	84		32875		91		7637
	85		6540		93		6632
					укупно		605412
укупно ГК 1238							1975104
I фаза изградње објеката према Просторном плану							
				1315	100/3	b	718
укупно ГК 1315							718
II фаза изградње објеката према Просторном плану							
6301	42	c	4148	6301	77/2	c	53
					укупно		4201
III фаза изградње објеката према Просторном плану							
6301	42	c	683	6301	укупно		683
укупно ГК 6301							4884
I фаза изградње објеката према Просторном плану							
6601	86/2	c	10479	6601	укупно 6601		10479
II фаза изградње објеката према Просторном плану							
6601	42	d	26471	6601	87/2		13897
					укупно 6601		40368
III фаза изградње објеката према Просторном плану							
6601	86/2	c	19414	6601	укупно 6601		19414
укупно ГК 6601							70261
I фаза изградње објеката према Просторном плану							737919
II фаза изградње објеката према Просторном плану							705132
III фаза изградње објеката према Просторном плану							668802
укупно обухват							2111853

5. Испис површина по објектима, фазама градње и узгојној класификацији

Табела 5.

Објекат	Фаза изгр.	ГК	Површина		Објекат	Фаза изгр.	ГК	Површина						
			м ²	ха				м ²	ха					
1 Рунолист	III	1145	12718	1,27	12 Рис	II	1238	30421	3,04					
		1238	75355	7,54	13 Вук	II	1238	32125	3,21					
		6601	11060	1,11	14 Јасика	II	1238	42793	4,28					
	укупно	99133	9,91	15 Палеж	II	1238	34980	3,50						
1а Љиљан	III	1238	30741	3,07	16 Топла коса 1	I	1238	90146	9,01					
2 Линцура	III	1145	5394	0,54	17 Топла коса 2	I	1238	65931	6,59					
		1238	56611	5,66	18 Кик 1	I	1238	49256	4,93					
	укупно	62005	6,20	19 Кик 2	I	1238	38178	3,82						
3 Полигон	III	1238	28674	2,87	20 Боровница	I	1238	24714	2,47					
4 Ливаде	III	1238	51774	5,18	21 Срнетица	I	1238	54313	5,43					
5 Медвјед 1	III	1238	50818	5,08	22 Сутурлије 1	I	1238	38403	3,84					
6 Медвјед 2	III	1238	53440	5,34	23 Сутурлије 2	I	1238	60251	6,03					
7 Село	III	1238	38059	3,81	24 Сибирски љ.	I	1238	100086	10,01					
8 Клека	II	1145	4636	0,46	25 Црвена дрења	I	1238	33301	3,33					
		6301	1392	0,14	28 Шибовита	III	1145	7112	0,71					
		6601	30072	3,01			1238	45182	4,52					
	укупно	36100	3,61	6301			683	0,07						
9 Торови	II	1145	3019	0,30	P1 Театро	III	1238	14212	1,42					
		1238	44377	4,44						P2 Козила	I	1238	21978	2,20
		6301	914	0,09						P3 Козила	I	1238	19640	1,96
	укупно	48310	4,83											
10 Лом	II	1145	1070	0,11	V2 Ледењача	III	1145	6971	0,70					
		1238	51126	5,11			1238	2349	0,23					
		6301	132	0,01			6601	4318	0,43					
	укупно	52328	5,23		укупно	13638	1,36							
11 Туристика	II	1145	3151	0,32	V3 Клековачка страна	III	1145	7815	0,78					
		1238	186747	18,67			1238	894	0,09					
		6301	1393	0,14			укупно	8709	0,87					
	укупно	191291	19,13	V4	III	1238	18185	1,82						
укупно ски стазе								1586910	158,69					
НОРДИЈСКЕ СТАЗЕ														
1 Нордијска с.	I	1238	635	0,06	5 Нордијска с.	III	1238	13725	1,37					
4 Нордијска с.	III	1238	38409	3,84	6 Нордијска с.	III	1238	7234	0,72					
укупно нордијске стазе								60003	6,00					
ГОНДОЛЕ, ЖИЧАРЕ, СКИ ЛИФТОВИ														
А Гондола П.	II	1238	64645	6,46	Е Торови	II	1145	515	0,05					
В Гондола Велика Клековача	II	1145	5202	0,52			1238	17089	1,71					
		1238	23078	2,31			6301	317	0,03					
		6601	10296	1,03			укупно	17921	1,79					
	укупно	38576	3,86	Ф Јасикове б.	III	1238	17957	1,80						
С Средња Клековача	III	1145	3283	0,33	Г Талијанске б.	II	1238	12602	1,26					
		1238	22479	2,25	Н Јасиковачки п.	II	1238	16395	1,64					
		6601	4036	0,40	И Јасиковац	I	1238	25745	2,57					
	укупно	29798	2,98	Ј Сутурлија	I	1238	15625	1,56						
D Мрки медвјед	III	1238	21625	2,16	T1 Полигон 1	III	1238	4944	0,49					
					T2 Полигон 2	III	1238	12745	1,27					
					T3 Врело 1	I	1238	10894	1,09					
					T4 Врело 2	I	1238	10895	1,09					
укупно ски транспорт								300367	30,04					
АКУМУЛАЦИЈЕ ЗА ВОДУ														

Објекат	Фаза изгр.	ГК	Површина		Објекат	Фаза изгр.	ГК	Површина	
			m ²	ha				m ²	ha
Ак. Акумул.	I	6601	10479	1,05	VZ2 Акумул.	I	1238	29315	2,93
Акумулација	I	1238	3190	0,32	VZ3 Акумул.	I	1238	103	0,01
VZ1 Акумул.	I	1238	9624	0,96	VZ4 Акумул.	I	1238	4023	0,40
укупно акумулације за воду								56734	5,67
ПУТЕВИ (РЕКОНСТРУКЦИЈА, НОВОГРАДЊА)									
L1 Локални	I	1238	17977	1,80	L4b Локални пут	II	1238	17155	1,72
		1315	718	0,07	N4	II	1238	19631	1,96
	укупно	18695	1,87	Некатегорисани пут	6301	53	0,01	укупно	19684
L1a Локални	I	1238	2499	0,25	N5 Некатег.	II	1238	25909	2,59
L3 Локални	II i III	1238	14021	1,40	N6 Некатег.	II	1238	2256	0,23
L4 Локални	II i III	1238	7620	0,76	укупно акумулације за воду			107839	10,78
укупно површина крчења и промјене намјене								2111853	211,19

Табела 6.

Објекат	ГК	Површина	
		m ²	ha
Ски стазе	1145	51886	5,19
	1238	1485060	148,51
	6301	4514	0,45
	6601	45450	4,55
	укупно	1586910	158,69
Стазе за нордијско скијање	1238	60003	6,00
Гондоле, жичаре, ски лифтови	1145	9000	0,90
	1238	276718	27,67
	6301	317	0,03
	6601	14332	1,43
	укупно	300367	30,04
Акумулације за воду	1238	46255	4,63
	6601	10479	1,05
	укупно	56734	5,67
Путеви (реконструкција, новоградња)	1238	107068	10,71
	1315	718	0,07
	6301	53	0,01
	укупно	107839	10,78
укупно ГК 1145		60886	6,09
укупно ГК 1238		1975104	197,51
укупно ГК 1315		718	0,07
укупно ГК 6301		4884	0,49
укупно ГК 6601		70261	7,03
укупно		2111853	211,19

6. План сјеча за наредни уређајни период на површинама на којима су планиране чисте сјече по фазама изградње и узгојним јединицама

Табела 6.

ГК/ ШКШ	Површина	Врста дрвећа	Дрвна залиха		Запремински прираст Z_v		Стварна дрвна залиха		Обим сјеча (Е)	
			V		"B"		Vs		по ha	укупно
	ha		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³	
фаза изградње I										
1238	72,67	Ч	303,88	22084	6,89	501	338,33	24587	338,33	24587
		Л	151,44	11005	2,88	209	165,84	12052	165,84	12052
		Σ	455,32	33089	9,77	710	504,17	36639	504,17	36639
1315	0,07	Ч	519,23	37	7,89	1	558,68	40	558,68	40
		Л	12,66	1	0,17	0	13,51	1	13,51	1
		Σ	531,89	38	8,06	1	572,19	41	572,19	41
1000	72,74	Ч	304,09	22121	6,89	501	338,55	24627	338,55	24627
		Л	151,30	11006	2,88	209	165,69	12053	165,69	12053
		Σ	455,40	33127	9,77	711	504,24	36680	504,24	36680
фаза изградње II										
1145	1,76	Ч	128,09	225	1,39	2	135,04	238	135,04	238
		Л	177,05	311	2,75	5	190,80	336	190,80	336
		Σ	152,11	537	3,63	7	325,84	573	325,84	573
1238	64,30	Ч	303,88	19539	6,89	443	338,33	21754	338,33	21754
		Л	151,44	9737	2,88	185	165,84	10663	165,84	10663
		Σ	455,32	29276	9,77	628	504,17	32417	504,17	32417
1000	66,06	Ч	299,20	19764	6,74	445	332,92	21991	332,92	21991
		Л	152,12	10049	2,88	190	166,50	10999	166,50	10999
		Σ	451,32	29812	9,62	635	499,42	32990	499,42	32990
фаза изградње III										
1145	4,33	Ч	128,09	555	1,39	6	135,04	585	135,04	585
		Л	177,05	767	2,75	12	190,80	826	190,80	826
		Σ	152,11	1321	3,63	18	325,84	1411	325,84	1411
1238	60,54	Ч	303,88	18397	6,89	417	338,33	20483	338,33	20483
		Л	151,44	9168	2,88	174	165,84	10040	165,84	10040
		Σ	455,32	27565	9,77	591	504,17	30523	504,17	30523
1000	64,87	Ч	292,15	18952	6,52	423	324,76	21067	324,76	21067
		Л	153,15	9935	2,87	186	167,51	10866	167,51	10866
		Σ	445,30	28886	9,39	609	492,27	31934	492,27	31934
Подручје ТЦ "Клековача"										
1145	6,09	Ч	128,09	780	1,39	8	135,04	822	135,04	822
		Л	177,05	1078	2,75	17	190,80	1162	190,80	1162
		Σ	152,11	1858	3,63	25	325,84	1984	325,84	1984
1238	197,51	Ч	303,88	60019	6,89	1361	338,33	66824	338,33	66824
		Л	151,44	29911	2,88	569	165,84	32755	165,84	32755
		Σ	455,32	89930	9,77	1930	504,17	99579	504,17	99579
1315	0,07	Ч	519,23	37	7,89	1	558,68	40	558,68	40
		Л	12,66	1	0,17	0	13,51	1	13,51	1
		Σ	531,89	38	8,06	1	572,19	41	572,19	41
1000	203,67	Ч	298,70	60836	6,73	1370	332,33	67686	332,33	67686
		Л	152,16	30990	2,88	586	166,53	33918	166,53	33918
		Σ	450,86	91826	9,60	1955	498,86	101604	498,86	101604

7. План сјеча за наредни уређајни период на површинама на којима су планиране чисте сјече по фазама изградње и узгојним јединицама

Табела 7. План сјеча за наредни уређајни период за газдинске класе по врстама дрвећа, дебљинској структури и квалитету

- зона II

Газдинска класа 1238								Површина 68,34 ха	
Врста дрвећа	Обим сјеча, свеукупна дрвна маса							m ³	m ³ годишње
	Дебљинске класе (cm)								
	m ³ /ха								
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80	укупно		
21-Јела	0,03	0,31	0,54	2,75	7,60	0,46	11,70	799	79,9
22-Смрча	0,01	0,14	0,24	1,23	3,39	0,20	5,22	357	35,7
23-Б. бор	0,00	0,00	0,00	0,01	0,04	0,00	0,06	4	0,4
41-Буква	0,07	0,63	1,30	3,64	1,80	0,02	7,46	510	51,0
43-Плем. лиш.	0,01	0,07	0,14	0,38	0,19	0,00	0,78	53	5,3
44-Остали лиш.	0,00	0,01	0,01	0,04	0,02	0,00	0,07	5	0,5
45-Цер	0,00	0,00	0,01	0,02	0,01	0,00	0,03	2	0,2
20-Четинари	0,05	0,46	0,78	4,00	11,03	0,66	16,98	1160	116,0
40-Лишћари	0,08	0,70	1,45	4,07	2,01	0,02	8,34	570	57,0
10-Све врсте	0,13	1,16	2,23	8,07	13,05	0,69	25,32	1730	173,0

- зона III

Газдинска класа 1238								Површина 2761,11 ха	
Врста дрвећа	Обим сјеча, свеукупна дрвна маса							m ³	m ³ годишње
	Дебљинске класе (cm)								
	m ³ /ха								
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80	укупно		
21-Јела	0,08	0,76	1,29	6,61	18,25	1,10	28,09	77557	7755,7
22-Смрча	0,03	0,28	0,48	2,46	6,80	0,41	10,46	28873	2887,3
23-Б. бор	0,00	0,00	0,01	0,04	0,12	0,01	0,19	511	51,1
41-Буква	0,13	1,12	2,32	6,51	3,22	0,04	13,33	36813	3681,3
43-Плем. лиш.	0,00	0,04	0,08	0,23	0,12	0,00	0,48	1322	132,2
44-Остали лиш.	0,00	0,04	0,08	0,23	0,11	0,00	0,46	1280	128,0
45-Цер	0,00	0,01	0,02	0,05	0,02	0,00	0,10	263	26,3
20-Четинари	0,11	1,04	1,78	9,12	25,17	1,51	38,73	106941	10694,1
40-Лишћари	0,14	1,21	2,50	7,02	3,47	0,04	14,37	39679	3967,9
10-Све врсте	0,24	2,25	4,28	16,13	28,64	1,56	53,10	146620	14662,0

- ТЦ „Клековача“

Газдинска класа 1238								Површина 2829,45 ха	
Врста дрвећа	Обим сјеча, свеукупна дрвна маса							m ³	m ³ годишње
	Дебљинске класе (cm)								
	m ³ /ха								
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80	укупно		
21-Јела	0,08	0,74	1,27	6,52	18,00	1,08	27,69	78356	7835,6
22-Смрча	0,03	0,28	0,47	2,43	6,71	0,40	10,33	29230	2923,0

Газдинска класа 1238								Површина 2829,45 ха	
Врста дрвећа	Обим сјеча, свеукупна дрвна маса								
	Дебљинске класе (cm)							m ³	m ³ годишње
	m ³ /ха								
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80	укупно		
23-Б. бор	0,00	0,00	0,01	0,04	0,12	0,01	0,18	515	51,5
41-Буква	0,13	1,11	2,29	6,44	3,19	0,04	13,19	37322	3732,2
43-Плем. лиш.	0,00	0,04	0,08	0,24	0,12	0,00	0,49	1376	137,6
44-Остали лиш.	0,00	0,04	0,08	0,22	0,11	0,00	0,45	1285	128,5
45-Цер	0,00	0,01	0,02	0,05	0,02	0,00	0,09	265	26,5
20-Четинари	0,11	1,03	1,76	8,99	24,83	1,49	38,21	108101	10810,1
40-Лишћари	0,14	1,19	2,47	6,94	3,43	0,04	14,23	40249	4024,9
10-Све врсте	0,24	2,22	4,23	15,94	28,26	1,54	52,43	148350	14835,0

КВАЛИТЕТНА СТРУКТУРА ОБИМА СЈЕЧА				
Врста дрвећа	Техничке класе (%)			
	1.	2.	3.	4.
20-Четинари	23	53	19	5
40-Лишћари	14	32	36	18

- зона II

Газдинска класа 1315								Површина 1,14 ха	
Врста дрвећа	Обим сјеча, свеукупна дрвна маса								
	Дебљинске класе (cm)							m ³	m ³ годишње
	m ³ /ха								
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80	укупно		
21-Јела		0,08	0,42	3,35	3,72		7,57	9	0,9
22-Смрча		0,04	0,24	1,87	2,09		4,24	5	0,5
23-Б. бор		0,15	0,81	6,42	7,15		14,52	17	1,7
41-Буква				0,24			0,24	0	0,0
43-Плем. лиш.				0,59			0,59	1	0,1
45-Цер				0,04			0,04	0	0,0
20-Четинари		0,27	1,46	11,64	12,95		26,32	30	3,0
40-Лишћари				0,88			0,88	1	0,1
10-Све врсте		0,27	1,46	12,52	12,95		27,20	31	3,1

- зона III

Газдинска класа 1315								Површина 49,68 ха	
Врста дрвећа	Обим сјеча, свеукупна дрвна маса								
	Дебљинске класе (cm)							m ³	m ³ годишње
	m ³ /ха								
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80	укупно		
21-Јела		0,15	0,82	6,53	7,27		14,77	734	73,4
22-Смрча		0,08	0,45	3,58	3,99		8,11	403	40,3
23-Б. бор		0,28	1,54	12,25	13,64		27,71	1377	137,7
41-Буква				0,35			0,35	17	1,7
43-Плем. лиш.				0,97			0,97	48	4,8
45-Цер				0,13			0,13	7	0,7
20-Четинари		0,52	2,81	22,37	24,89		50,59	2513	251,3
40-Лишћари				1,45			1,45	72	7,2
10-Све врсте		0,52	2,81	23,82	24,89		52,04	2585	258,5

ТЦ „Клековача“

Газдинска класа 1315							Површина 50,82 ха			
Врста дрвећа	Обим сјеча, свеукупна дрвна маса								m ³	m ³ годишње
	Дебљинске класе (cm)							укупно		
	m ³ /ха									
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80				
21-Јела		0,15	0,81	6,46	7,19		14,61	742	74,2	
22-Смрча		0,08	0,46	3,63	4,04		8,02	408	40,8	
23-Б. бор		0,29	1,56	12,40	13,80		27,42	1393	139,3	
41-Буква				0,35			0,35	18	1,8	
43-Плем. лиш.				0,96			0,96	49	4,9	
45-Цер				0,13			0,13	7	0,7	
20-Четинари		0,52	2,82	22,48	25,02		50,04	2543	254,3	
40-Лишћари				1,45			1,44	73	7,3	
10-Све врсте		0,52	2,82	23,93	25,02		51,48	2616	261,6	

КВАЛИТЕТНА СТРУКТУРА ОБИМА СЈЕЧА				
Врста дрвећа	Техничке класе (%)			
	1.	2.	3.	4.
20-Четинари	26	47	26	
40-Лишћари				100

Табела 8. План сјеча за наредни уређајни период за газдинске класе на површинама на којима су планиране чисте сјече по врстама дрвећа, дебљинској структури и квалитету

Газдинска класа 1145							Површина 6,09 ха			
Врста дрвећа	Обим сјеча, свеукупна дрвна маса								m ³	m ³ годишње
	Дебљинске класе (cm)							укупно		
	m ³ /ха									
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80				
21-Јела	0,11	1,01	3,11	2,63	5,31		12,17	74	7,4	
22-Смрча	0,63	6,89	7,70	36,08	63,74	7,83	122,87	748	74,8	
41-Буква	1,65	19,32	55,65	95,24	8,16	0,45	180,48	1099	109,9	
43-Плем. лиш.		1,02	4,24	4,30	0,51		10,07	61	6,1	
44-Остали лиш.		0,26					0,26	2	0,2	
20-Четинари	0,74	7,91	10,81	38,70	69,05	7,83	135,04	822	82,2	
40-Лишћари	1,65	20,60	59,89	99,54	8,66	0,45	190,80	1162	116,2	
10-Све врсте	2,39	28,51	70,70	138,25	77,72	8,29	325,84	1984	198,4	

КВАЛИТЕТНА СТРУКТУРА ОБИМА СЈЕЧА				
Врста дрвећа	Техничке класе (%)			
	1.	2.	3.	4.
20-Четинари	2,24	22,11	48,95	26,70
40-Лишћари	9,66	14,41	41,34	34,59

Газдинска класа 1238							Површина 197,51 ha			
Врста дрвећа	Обим сјеча, свеукупна дрвна маса								m ³	m ³ годишње
	Дебљинске класе (cm)							укупно		
	m ³ /ha									
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80				
21-Јела	1,94	11,04	22,99	94,09	100,83	2,28	233,17	46054	4605,4	
22-Смрча	0,50	3,76	9,13	44,03	44,86	1,69	103,98	20537	2053,7	
23-Б. бор		0,03	0,32	0,65	0,18		1,18	233	23,3	
41-Буква	2,06	14,79	28,98	79,78	22,23	0,14	147,98	29227	2922,7	
43-Плем. лиш.	0,20	1,63	5,32	7,25	0,97	0,10	15,47	3056	305,6	
44-Остали лиш.	0,01	0,19	0,42	0,72	0,12		1,46	288	28,8	
45-Цер	0,02	0,09	0,50	0,31	0,02		0,93	184	18,4	
20-Четинари	2,44	14,84	32,44	138,77	145,86	3,97	338,33	66824	6682,4	
40-Лишћари	2,28	16,70	35,22	88,06	23,34	0,24	165,84	32755	3275,5	
10-Све врсте	4,72	31,54	67,66	226,83	169,20	4,22	504,17	99579	9957,9	

КВАЛИТЕТНА СТРУКТУРА ОБИМА СЈЕЧА				
Врста дрвећа	Техничке класе (%)			
	1.	2.	3.	4.
20-Четинари	42,36	42,20	13,95	1,49
40-Лишћари	40,75	31,46	23,35	4,44

Газдинска класа 1315							Површина 0,07 ha			
Врста дрвећа	Обим сјеча, свеукупна дрвна маса								m ³	m ³ годишње
	Дебљинске класе (cm)							укупно		
	m ³ /ha									
	6-10	11-20	21-30	31-50	51-80	>80				
21-Јела	2,78	13,64	24,45	94,51	25,22		160,60	12	1	
22-Смрча	2,39	4,00	9,46	47,16	26,92		89,93	6	1	
23-Б. бор	0,25	6,91	53,31	189,29	58,39		308,15	22	2	
41-Буква		0,44	2,20	1,06			3,69	0	0	
43-Плем. лиш.	0,32	2,88	1,61	4,08			8,90	1	0	
44-Остали лиш.				0,65			0,65	0	0	
45-Цер				0,27			0,27	0	0	
20-Четинари	5,41	24,55	87,22	330,97	110,53		558,68	40	4	
40-Лишћари	0,32	3,32	3,81	6,06			13,51	1	0	
10-Све врсте	5,73	27,87	91,03	337,02	110,53		572,19	41	4	

КВАЛИТЕТНА СТРУКТУРА ОБИМА СЈЕЧА				
Врста дрвећа	Техничке класе (%)			
	1.	2.	3.	4.
20-Четинари	35,99	44,59	19,25	0,17
40-Лишћари	0,00	0,00	67,67	32,33

8. Процјењена сортиментна структура плана сјеча за наредни уређајни период на површинама на којима су планиране његе (пребирна сјеча) по зонама заштите

Табела 9. Процјењена сортиментна структура плана сјеча за наредни уређајни период за газдинске класе по врстама дрвећа

- зона II

Зона II ГК 1238 (пребирне сјече)							Површина 68,34 ha			
Сортименти	21-јела		22-смрча		23-б. бор		20-четинари			
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³		%	
Ф и Л	4	0,56	5	1,32	0	1,32	9		0,80	
ПТ1	141	17,63	55	15,36	1	15,36	196		16,92	
ПТ2	227	28,43	98	27,57	1	27,57	327		28,17	
ПТ3	66	8,26	35	9,87	0	9,87	102		8,76	
групи	439	54,88	193	54,13	2	54,13	634		54,65	
тт	15	1,85	7	2,07	0	2,07	22		1,92	
јамско дрво	36	4,52	18	4,94	0	4,94	54		4,65	
обли сортименти	490	61,25	218	61,14	2	61,14	710		61,21	
целулозно дрво	68	8,55	28	7,75	0	7,75	96		8,30	
укупно сорт.	558	69,80	246	68,89	3	68,89	806		69,52	
отпадак	241	30,20	111	31,11	1	31,11	354		30,48	
све. дрв. маса	799	100,00	357	100,00	4	100,00	1160		100,00	
Зона II ГК 1238 (пребирне сјече)							Површина 68,34 ha			
Сортименти	41-буква		44-пл. лишћ.		43-ост. лишћ.		45-цер		40-лишћари	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
Ф и Л	11	2,23	1	2,23	0	2,23	0	2,23	13	2,23
ПТ1	20	3,91	2	3,91	0	3,91	0	3,91	22	3,91
ПТ2	43	8,50	5	8,50	0	8,50	0	8,50	48	8,50
ПТ3	59	11,55							59	10,32
групи	134	26,20	8	14,65	1	14,65	0	14,65	142	24,98
целул. дрво	97	19,01			1	19,01	0	19,01	98	17,24
огревно дрво	148	29,03	32	59,59	2	40,58	1	40,58	183	32,03
цијепани сорт.	245	48,04	32	59,59	3	59,59	1	59,59	281	49,27
укупно сорт.	378	74,24	40	74,24	4	74,24	2	74,24	423	74,24
отпадак	131	25,76	14	25,76	1	25,76	1	25,76	147	25,76
све. дрв. маса	510	100,00	53	100,00	5	100,00	2	100,00	570	100,00

Зона II ГК 1315 (пребирне сјече)							Површина 1,14 ха			
Сортименти	21-јела		22-смрча		23-б. бор		20-четинари			
	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%		
Ф и Л	0	0,62	0	1,37	0	1,37	0	1,15		
ПТ1	2	18,97	1	16,84	3	16,84	5	17,45		
ПТ2	3	29,22	1	27,76	5	27,76	8	28,18		
ПТ3	1	7,61	0	8,79	1	8,79	3	8,45		
трупци	5	56,42	3	54,76	9	54,76	17	55,24		
тт	0	2,35	0	2,56	0	2,56	1	2,50		
јамско дрво	0	4,71	0	5,30	1	5,30	2	5,13		
обли сортименти	5	63,49	3	62,62	10	62,62	19	62,87		
целулозно дрво	1	7,77	0	7,89	1	7,89	2	7,86		
укупно сорт.	6	71,26	3	70,51	12	70,51	21	70,73		
отпадак	2	28,74	1	29,49	5	29,49	9	29,27		
све. дрв. маса	9	100,00	5	100,00	17	100,00	30	100,00		
Зона II ГК 1315 (пребирне сјече)							Површина 1,14 ха			
Сортименти	41-буква		44-пл. лишћ.		43-ост. лишћ.		45-цер		40-лишћари	
	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%
Ф и Л										
ПТ1										
ПТ2										
ПТ3	0	11,40							0	3,17
трупци	0	11,40							0	3,17
целул. дрво	0	18,70					0	18,70	0	6,12
огревно дрво	0	41,10	0	71,20			0	52,50	1	61,91
цијепани сорт.	0	59,80	0	71,20			0	71,20	1	68,03
укупно сорт.	0	71,20	0	71,20			0	71,20	1	71,20
отпадак	0	28,80	0	28,80			0	28,80	0	28,80
све. дрв. маса	0	100,00	1	100,00			0	100,00	1	100,00

- зона III

Зона III ГК 1238 (пребирне сјече)							Површина 2761,11 ha		
Сортименти	21-јела		22-смрча		23-б. бор		20-четинари		
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	
Ф и Л	435	0,56	382	1,32	7	1,32	824	0,77	
ПТ1	13672	17,63	4436	15,36	78	15,36	18187	17,01	
ПТ2	22052	28,43	7961	27,57	141	27,57	30154	28,20	
ПТ3	6406	8,26	2850	9,87	50	9,87	9306	8,70	
групци	42565	54,88	15628	54,13	277	54,13	58470	54,67	
тт	1432	1,85	598	2,07	11	2,07	2040	1,91	
јамско дрво	3504	4,52	1427	4,94	25	4,94	4956	4,63	
обли сортименти	47502	61,25	2024	61,14	312	61,14	6996	61,22	
целулозно дрво	6634	8,55	2237	7,75	40	7,75	8911	8,33	
укупно сорт.	54136	69,80	19890	68,89	352	68,89	74377	69,55	
отпадак	23422	30,20	8984	31,11	159	31,11	32564	30,45	
све. дрв. маса	77557	100,00	28873	100,00	511	100,00	106941	100,00	

Зона III ГК 1238 (пребирне сјече)							Површина 2761,11 ha			
Сортименти	41-буква		44-пл. лишћ.		43-ост. лишћ.		45-цер		40-лишћари	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
Ф и Л	822	2,23	30	2,23	29	2,23	6	2,23	886	2,23
ПТ1	1441	3,91	52	3,91	50	3,91	10	3,91	1553	3,91
ПТ2	3130	8,50	112	8,50	109	8,50	22	8,50	3374	8,50
ПТ3	4252	11,55							4252	10,72
групци	9645	26,20	194	14,65	188	14,65	39	14,65	10065	25,37
целул. дрво	6999	19,01			243	19,01	50	19,01	7292	18,38
огревно дрво	10686	29,03	788	59,59	520	40,58	107	40,58	12101	30,50
цијепани сорт.	17685	48,04	788	59,59	763	59,59	157	59,59	19393	48,87
укупно сорт.	27330	74,24	982	74,24	951	74,24	195	74,24	29458	74,24
отпадак	9483	25,76	341	25,76	330	25,76	68	25,76	10221	25,76
све. дрв. маса	36813	100,00	1322	100,00	1280	100,00	263	100,00	39679	100,00

Зона III ГК 1315 (пребирне сјече)							Површина 49,68 ha		
Сортименти	21-јела		22-смрча		23-б. бор		20-четинари		
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	
Ф и Л	5	0,62	6	1,37	19	1,37	29	1,15	
ПТ1	139	18,97	68	16,84	232	16,84	439	17,46	
ПТ2	214	29,22	112	27,76	382	27,76	708	28,19	
ПТ3	56	7,61	35	8,79	121	8,79	212	8,44	
групци	414	56,42	221	54,76	754	54,76	1388	55,25	
тт	17	2,35	10	2,56	35	2,56	63	2,50	
јамско дрво	35	4,71	21	5,30	73	5,30	129	5,13	
обли сортименти	466	63,49	32	62,62	862	62,62	192	62,87	
целулозно дрво	57	7,77	32	7,89	109	7,89	197	7,85	
укупно сорт.	523	71,26	284	70,51	971	70,51	1778	70,73	
отпадак	211	28,74	119	29,49	406	29,49	736	29,27	
све. дрв. маса	734	100,00	403	100,00	1377	100,00	2513	100,00	

Зона III ГК 1315 (пребирне сјече)								Површина 49,68 ха			
Сортименти	41-буква		44-пл. лишћ.		43-ост. лишћ.		45-цер		40-лишћари		
	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%	
Ф и Л											
ПТ1											
ПТ2											
ПТ3	2	11,40							2	2,74	
групци	2	11,40							2	2,74	
целул. дрво	3	18,70					1	18,70	4	6,21	
огревно дрво	7	41,10	34	71,20			3	52,50	45	62,25	
цијепани сорт.	10	59,80	34	71,20			5	71,20	49	68,46	
укупно сорт.	12	71,20	34	71,20			5	71,20	51	71,20	
отпадак	5	28,80	14	28,80			2	28,80	21	28,80	
све. дрв. маса	17	100,00	48	100,00			7	100,00	72	100,00	

ТЦ „Клековача“

ТЦ „Клековача“ ГК 1238 (пребирне сјече)							Површина 2829,45 ха		
Сортименти	21-јела		22-срча		23-б. бор		20-четинари		
	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%	
Ф и Л	440	0,56	386	1,32	7	2,59	833	0,77	
ПТ1	13813	17,63	4491	15,36	79	30,07	18383	17,01	
ПТ2	22279	28,43	8059	27,57	142	53,96	30481	28,20	
ПТ3	6472	8,26	2885	9,87	51	19,32	9408	8,70	
групци	43004	54,88	15821	54,13	279	105,94	59104	54,67	
тт	1447	1,85	605	2,07	11	4,05	2062	1,91	
јамско дрво	3540	4,52	1444	4,94	25	9,67	5010	4,63	
обли сортименти	47991	61,25	2242	7,67	315	119,66	7706	7,13	
целулозно дрво	6702	8,55	2265	7,75	40	15,16	9007	8,33	
укупно сорт.	54694	69,80	20135	68,89	355	134,82	75184	69,55	
отпадак	23663	30,20	9095	31,11	160	60,90	32918	30,45	
све. дрв. маса	78357	100,00	29230	100,00	263	100,00	108101	100,00	

ТЦ „Клековача“ ГК 1238 (пребирне сјече)							Површина 2829,45 ха			
Сортименти	41-буква		44-пл. лишћ.		43-ост. лишћ.		45-цер		40-лишћари	
	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%
Ф и Л	834	2,23	31	2,23	29	2,23	6	2,23	899	2,23
ПТ1	1461	3,91	54	3,91	50	3,91	10	3,91	1576	3,91
ПТ2	3173	8,50	117	8,50	109	8,50	23	8,50	3422	8,50
ПТ3	4311	11,55							4311	10,71
групци	9778	26,20	202	14,65	188	14,65	39	14,65	10207	25,36
целул. дрво	7096	19,01			244	19,01	50	19,01	7391	18,36
огревно дрво	10834	29,03	820	59,59	522	40,58	108	40,58	12283	30,52
цијепани сорт.	17930	48,04	820	59,59	766	59,59	158	59,59	19674	48,88
укупно сорт.	27708	74,24	1021	74,24	954	74,24	197	74,24	29881	74,24
отпадак	9614	25,76	354	25,76	331	25,76	68	25,76	10368	25,76
све. дрв. маса	37322	100,00	1376	100,00	1285	100,00	265	100,00	40249	100,00

ТЦ „Клековача“ ГК 1315 (пребирне сјече)							Површина 50,82 ха			
Сортименти	21-јела		22-смрча		23-б. бор		20-четинари			
	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%		
Ф и Л	5	0,62	6	1,37	19	7,25	29	1,15		
ПТ1	141	18,97	69	16,84	235	89,17	444	17,46		
ПТ2	217	29,22	113	27,76	387	147,03	717	28,19		
ПТ3	56	7,61	36	8,79	122	46,54	215	8,44		
групци	419	56,42	223	54,76	763	290,00	1405	55,25		
тт	17	2,35	10	2,56	36	13,53	63	2,50		
јамско дрво	35	4,71	22	5,30	74	28,09	130	5,13		
обли сортименти	471	63,49	35	8,51	873	331,62	211	8,28		
целулозно дрво	58	7,77	32	7,89	110	41,79	200	7,85		
укупно сорт.	529	71,26	287	70,51	982	373,40	1799	70,73		
отпадак	213	28,74	120	29,49	411	156,17	744	29,27		
све. дрв. маса	742	100,00	408	100,00	263	100,00	2543	100,00		
ТЦ „Клековача“ ГК 1315 (пребирне сјече)							Површина 50,82 ха			
Сортименти	41-буква		44-пл. лишћ.		43-ост. лишћ.		45-цер		40-лишћари	
	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%
Ф и Л										
ПТ1										
ПТ2										
ПТ3	2	11,40							2	2,75
групци	2	11,40							2	2,75
целул. дрво	3	18,70					1	18,70	5	6,20
огревно дрво	7	41,10	35	71,20			3	52,50	45	62,25
цијепани сорт.	11	59,80	35	71,20			5	71,20	50	68,45
укупно сорт.	13	71,20	35	71,20			5	71,20	52	71,20
отпадак	5	28,80	14	28,80			2	28,80	21	28,80
све. дрв. маса	18	100,00	49	100,00			7	100,00	73	100,00

9. Процењена сортиментна структура плана сјеча за наредни уређајни период на површинама на којима су планиране чисте сјече за газдинске класе

Табела 10.

ГК 1145 (чиста сјеча)							Површина 6,09 ha	
Сортименти	21-јела		22-смрча		23-б. бор		20-четинари	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
Ф и Л	0	0,10	3	0,40			3	0,37
ПТ1	5	7,34	54	7,26			60	7,27
ПТ2	16	21,92	175	23,46			192	23,32
ПТ3	6	8,25	79	10,55			85	10,35
групци	28	37,61	312	41,67			340	41,30
тт	3	4,24	9	1,22			12	1,49
јамско дрво	8	10,28	52	6,98			60	7,28
обли сортименти	39	52,13	373	49,87			412	50,07
целулозно дрво	11	14,73	89	11,94			100	12,19
укупно сорт.	50	66,86	462	61,80			512	62,26
отпадак	25	33,14	286	38,20			310	37,74
све. дрв. маса	74	100,00	748	100,00			822	100,00

ГК 1145 (чиста сјеча)							Површина 6,09 ha			
Сортименти	41-буква		44-пл. лишћ.		43-ост. лишћ.		45-цер		40-лишћари	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
Ф и Л	11	1,04	1	0,91					12	1,03
ПТ1	22	1,98	1	1,73					23	1,96
ПТ2	58	5,24	3	4,99					61	5,22
ПТ3	102	9,26							102	8,76
групци	193	17,52	5	7,64					197	16,97
целул. дрво	224	20,36			0	21,30			224	19,28
огревно дрво	378	34,36	40	64,43	1	42,46			418	35,96
цијепани сорт.	601	54,72	40	64,43	1	63,76			642	55,24
укупно сорт.	794	72,24	44	72,07	1	63,76			839	72,22
отпадак	305	27,76	17	27,93	1	36,24			323	27,78
све. дрв. маса	1099	100,00	61	100,00	2	100,00			1162	100,00

ГК 1238 (чиста сјеча)							Површина 197,51 ha	
Сортименти	21-јела		22-смрча		23-б. бор		20-четинари	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
Ф и Л	353	0,77	319	1,55	3	1,28	675	1,01
ПТ1	9235	20,05	3842	18,71	34	14,66	13111	19,62
ПТ2	11826	25,68	5093	24,80	55	23,52	16974	25,40
ПТ3	2890	6,27	1547	7,53	12	5,18	4449	6,66
групци	24303	52,77	10802	52,60	104	44,64	35209	52,69
тт	1960	4,26	908	4,42	22	9,29	2890	4,32
јамско дрво	2987	6,48	1360	6,62	24	10,31	4371	6,54
обли сортименти	29249	63,51	13070	63,64	150	64,23	42469	63,55
целулозно дрво	3447	7,48	1568	7,63	18	7,79	5033	7,53
укупно сорт.	32697	71,00	14638	71,28	168	72,02	47502	71,09
отпадак	13357	29,00	5899	28,72	65	27,98	19322	28,91
све. дрв. маса	46054	100,00	20537	100,00	233	100,00	66824	100,00

ГК 1238 (чиста сјеча)								Површина 197,51 ha			
Сортименти	41-буква		44-пл. лишћ.		43-ост. лишћ.		45-цер		40-лишћари		
	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%	
Ф и Л	1094	3,74	76	2,50	8	2,81	2	1,18	1180	3,60	
ПТ1	1694	5,80	128	4,19	13	4,61	4	2,17	1840	5,62	
ПТ2	2848	9,75	273	8,94	26	9,02	15	7,99	3162	9,65	
ПТ3	3277	11,21							3277	10,01	
трупци	8914	30,50	478	15,63	47	16,45	21	11,34	9459	28,88	
целул. дрво	6082	20,81			66	22,86	49	26,39	6196	18,92	
огревно дрво	6929	23,71	1789	58,53	101	34,99	65	35,45	8883	27,12	
цијепани сорт.	13011	44,52	1789	58,53	166	57,85	114	61,84	15080	46,04	
укупно сорт.	21924	75,01	2266	74,16	214	74,30	135	73,18	24539	74,92	
отпадак	7303	24,99	790	25,84	74	25,70	49	26,82	8216	25,08	
све. дрв. маса	29227	100,00	3056	100,00	288	100,00	184	100,00	32755	100,00	

ГК 1315 (чиста сјеча)							Површина 0,07 ha		
Сортименти	21-јела		22-смрча		23-б. бор		20-четинари		
	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%	
Ф и Л	0	0,56	0	1,40	0	1,39	0	1,15	
ПТ1	2	16,79	1	16,56	4	16,36	7	16,52	
ПТ2	3	24,90	2	24,79	6	25,16	10	25,02	
ПТ3	1	5,12	0	6,64	1	5,99	2	5,84	
трупци	5	47,38	3	49,38	11	48,90	19	48,54	
тт	1	6,30	0	4,81	1	6,31	2	6,07	
јамско дрво	1	9,37	0	7,73	2	8,61	3	8,69	
обли сортименти	7	63,05	4	61,93	14	63,82	25	63,29	
целулозно дрво	1	8,30	1	9,10	2	8,14	3	8,34	
укупно сорт.	8	71,35	5	71,03	16	71,96	29	71,63	
отпадак	3	28,65	2	28,97	6	28,04	11	28,37	
све. дрв. маса	12	100,00	6	100,00	22	100,00	40	100,00	

ГК 1315 (чиста сјеча)							Површина 0,07 ha			
Сортименти	41-буква		44-пл. лишћ.		43-ост. лишћ.		45-цер		40-лишћари	
	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%	м ³	%
Ф и Л	0	0,04	0	0,06	0	0,14	0	0,14	0	0,06
ПТ1	0	0,29	0	0,47	0	1,02	0	1,02	0	0,46
ПТ2	0	2,92	0	3,00	0	5,68	0	5,68	0	3,16
ПТ3	0	6,11							0	1,67
трупци	0	9,36	0	3,53	0	6,83	0	6,83	0	5,35
целул. дрво	0	21,85			0	20,87	0	20,87	0	7,39
огревно дрво	0	39,81	0	66,14	0	46,41	0	46,41	1	57,60
цијепани сорт.	0	61,67	0	66,14	0	67,28	0	67,28	1	64,99
укупно сорт.	0	71,03	0	69,67	0	74,11	0	74,11	1	70,34
отпадак	0	28,97	0	30,33	0	25,89	0	25,89	0	29,66
све. дрв. маса	0	100,00	1	100,00	0	100,00	0	100,00	1	100,00

10. Пројена угрожености шума од пожара

Табела 11.

Одјељење	Одјек	ГК	Површина	Веgetација	Антропогени	Температура	Падавине	Влажност	Станиште	Експозиција	Над. висина
25/2	a	1238	65,84	100	60	20	10	20	40	20	5
25/3	b	1315	1,80	160	60	20	10	20	40	20	5
25/4	c	6301	0,59	80	60	20	10	20	40	5	5
26	a	1238	68,42	100	60	20	10	20	40	20	5
26	b	1315	0,86	160	60	20	10	20	40	20	5
36		1238	20,93	100	60	20	10	20	40	20	5
37		1238	97,09	100	60	20	10	20	40	10	5
41		1238	38,04	100	60	20	10	20	40	20	5
42	a	1238	90,80	100	60	20	10	20	40	10	5
42	b	1145	10,55	100	60	20	10	20	60	10	5
42	c	6301	0,80	80	60	20	10	20	40	20	5
42	d	6601	24,77	80	60	20	10	20	40	20	5
42/2		1238	68,10	100	60	20	10	20	40	10	5
43/1		1238	43,33	100	60	20	10	20	40	10	5
59		1238	50,00	100	60	20	10	20	40	10	5
61/1		1238	44,06	100	60	20	10	20	40	10	5
62	a	1238	54,47	100	60	20	10	20	40	10	5
62	b	6301	0,13	80	60	20	10	20	40	10	5
63/1	a	1238	60,91	100	60	20	10	20	40	10	5
63/1	b	6601	1,28	80	60	20	10	20	40	5	5
63/2		1238	54,29	100	60	20	10	20	40	5	5
64/1		1238	42,98	100	60	20	10	20	40	10	5
64/2		1238	54,77	100	60	20	10	20	40	5	5
65		1238	39,72	100	60	20	10	20	40	5	5
72/2		1238	33,62	100	60	20	10	20	40	10	5
73	a	1238	65,44	100	60	20	10	20	40	5	5
73	b	6301	1,52	80	60	20	10	20	40	5	5
74/1		1238	49,52	100	60	20	10	20	40	5	5
74/2		1238	35,04	100	60	20	10	20	40	5	5
75		1238	56,18	100	60	20	10	20	40	10	5
76/1		1238	53,69	100	60	20	10	20	40	10	5
76/2		1238	42,68	100	60	20	10	20	40	5	5
77/1		1238	57,03	100	60	20	10	20	40	10	5
77/2	a	1238	52,13	100	60	20	10	20	40	20	5
77/2	b	6301	0,59	80	60	20	10	20	40	5	5
77/2	c	6301	0,34	80	60	20	10	20	40	20	5
78		1238	81,24	100	60	20	10	20	40	10	5
80	a	1238	26,22	100	60	20	10	20	40	10	5
80	b	6301	0,38	80	60	20	10	20	40	5	5
81		1238	21,80	100	60	20	10	20	40	20	5
82/1		1238	27,78	100	60	20	10	20	40	10	5
82/2	a	1238	18,72	100	60	20	10	20	40	10	5
82/2	b	1145	29,39	100	60	20	10	20	60	10	5
82/2	c	6601	10,91	80	60	20	10	20	40	10	5
83/1		1238	88,86	100	60	20	10	20	40	5	5
83/2	a	1238	31,44	100	60	20	10	20	40	10	5
83/2	b	1145	18,71	100	60	20	10	20	60	5	5
83/2	c	6601	8,58	80	60	20	10	20	40	10	5

Одјељење	Одсек	ГК	Површина	Веgetација	Антропогени	Температура	Падавине	Влажност	Станиште	Експозиција	Над. висина
83/2	d	6601	0,64	80	60	20	10	20	40	10	5
84	a	1238	66,60	100	60	20	10	20	40	10	5
84	b	6301	0,34	80	60	20	10	20	40	5	5
85		1238	86,14	100	60	20	10	20	40	5	5
86/1		1238	76,10	100	60	20	10	20	40	5	5
86/2	a	1238	35,87	100	60	20	10	20	40	10	5
86/2	b	1145	21,54	100	60	20	10	20	60	10	5
86/2	c	6601	43,47	80	60	20	10	20	40	10	5
87/1		1238	68,73	100	60	20	10	20	40	5	5
87/2	a	1145	19,90	100	60	20	10	20	60	5	5
87/2	b	6601	27,71	80	60	20	10	20	40	5	5
88		1238	55,25	100	60	20	10	20	40	5	5
89		1238	55,16	100	60	20	10	20	40	5	5
90		1238	38,44	100	60	20	10	20	40	5	5
91		1238	51,52	100	60	20	10	20	40	10	5
92	a	1238	45,26	100	60	20	10	20	40	5	5
92	b	1145	5,30	100	60	20	10	20	60	10	5
92	c	6601	0,84	80	60	20	10	20	40	10	5
93		1238	80,94	100	60	20	10	20	40	5	5
94/1		1238	41,53	100	60	20	10	20	40	10	5
94/2		1238	52,52	100	60	20	10	20	40	10	5
95		1238	65,32	100	60	20	10	20	40	5	5
96		1238	82,39	100	60	20	10	20	40	10	5
97		1238	79,78	100	60	20	10	20	40	10	5
98/1		1238	54,04	100	60	20	10	20	40	5	5
98/2		1238	57,26	100	60	20	10	20	40	5	5
99		1238	54,99	100	60	20	10	20	40	5	5
100/1		1238	42,84	100	60	20	10	20	40	5	5
100/2	a	1238	32,86	100	60	20	10	20	40	5	5
100/2	b	6601	0,40	80	60	20	10	20	40	5	5
100/3	a	1238	32,22	100	60	20	10	20	40	20	5
100/3	b	1315	20,70	160	60	20	10	20	40	20	5
100/3	c	6601	1,94	80	60	20	10	20	40	5	5
100/3	d	6601	2,62	80	60	20	10	20	40	10	5
101	a	1238	56,15	100	60	20	10	20	40	10	5
101	b	1315	7,45	160	60	20	10	20	40	5	5
101	c	6601	2,05	80	60	20	10	20	40	10	5
102	a	1238	49,94	100	60	20	10	20	40	5	5
102	b	1315	16,10	160	60	20	10	20	40	5	5
109	a	1238	9,50	100	60	20	10	20	40	10	5
109	b	1315	13,51	160	60	20	10	20	40	10	5
109	c	6601	4,69	80	60	20	10	20	40	20	5
127		1238	20,37	100	60	20	10	20	40	10	5